

A.S.R.ఆంజనేయులు

సమర్పించు

మాధవీ పిక్చర్స్

LAKSHMI

కథ, స్క్రీన్‌ప్లే, దర్శకత్వం: K.S.ప్రకాశరావు

నిర్మాతలు: J.సుబ్బారావు-G.రాజేంద్రప్రసాద్

ప్రాత్నా ఫిలిమ్స్ వారి

శభాష్ సత్యం

రచన : ఆచార్య-ఆత్రేయ • సంగీతం : విజయా కృష్ణమూర్తి
పాటలు : ఆత్రేయ-దాశరథి-కొసరాజు • ఛాయ : థామస్
కళ : బాబు-రాజు • నృత్యం : చోప్రా • కూర్పు : మణి

పూర్ణా రిలీజ్

నిర్మాత : M. నాజం

దర్శకత్వం : జి. విశ్వనాథం

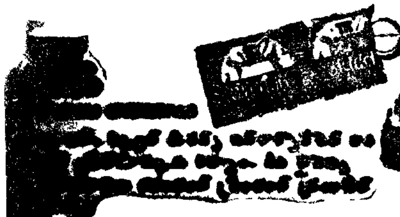
తలనొప్పి?

అవేదన్

...కొని చిటికెలో పోగొట్టండి

ఆశ్చర్యకరమైన

అవేదన్ తలనొప్పి,

మీ చర్మాన్ని పుష్పదళం లాగ మెత్తగా, మృదువుగా యౌవనంగా వుంచుకోండి...

Pond's
VANISHING

పాండ్స్ వ్యానిషింగ్ క్రీమ్

తొలిమాట

పాటల పోటీలలో పాల్గొంటున్న పత్రిక లకూ, ప్రేక్షకులకూ మా అభినందనలు. ఈ పోటీలవల్ల ప్రేక్షకుల అభిప్రాయాలూ, అభిరుచులు మాకు అర్థమవుతున్నా యంటు న్నారు నిర్మాతలు ఉగాది సదర్భంగా మరొక పాటలపోటీ. [112 వ పేజీ]

అచ్చేసిన ఆంబోతు కూడా అవినీతి అంటే ఏమిటో తెలుసు. మెదడు దమ్ముకొనే మనుషు లకే తెలియదు అంటారు భమిడిపాటి రామగోపాలంగారు. [81 పేజీ]

వహారంలో మురా రాజకీయాలు ప్రమదా వనంలో కలుపు మొక్కలు ప్రజాసాంప్రదాయ ల్లు. [49 వ పేజీ]

ఘాటెక్కిన గంధకధూమం పొగలెత్తిన పత్తి దిమద్రాల్ శ్రీ శ్రీ కవిత్వాని రామ వరపు వేణుగోపాలరావుగా కథగా కి అనువ ది. ఇంకా. [33 వ పేజీ]

సుచిత్ర మాసపత్రిక

మాచవరం, విజయవాడ-4

విడిప్రతి వెల : 1 రూపాయి

ఏడాది చందా: 12 రూపాయిలు

సంపుటి 7 మార్చి 1969 సంచిక 8

మేనేజింగ్ ఎడిటర్ వి. వి. రాఘవయ్య

ముఖ చిత్రం —

"భలే మాష్టారు' చిత్రంలో దృశ్యాలు

Edited and Published by V. V. Raghavaiah
and Printed by him at Jyothi Printers,
Machavaram, Vijayawada-4.

అయ్యా,

శ్రీ వి. ఎ. కె. రంగారావుగారిచే విరచితమైన "చైతన్య నవమ్" (జనవరి) మా (మా) అభిమాన "జ్యోతి"లో చదివిన తర్వాత ఇది వ్రాయకుండా ఉండలేకపోయాము. వారు "లవకుశ"లో 'శ్రీరాముని చరితమును' అనే పాటలో "మదర్ ఇండియా"లో "దునియా మెహ మారె" అనే పాటయొక్క ఛాయ ఉన్నాయన్నారు. కాని వారన్నట్లు నాకు మొదటి చరణంలోని కొంత భాగంమాత్రమే పోలికలున్న భ్రాంతి కలుగుతుందికాని, రెండు పాటల బాణీలు పూర్తిగావేరు

లక్ష్మణకుమారుని పాత్ర మూలకంగా "మాయాబజార్" అనే చిత్రం పౌరాణికం కాదనడంలోని మూలభావమేమిటో? ఒక్క పాత్రను బాగుగా చిత్రీకరించలేకపోవుటవల్ల పూర్తిచిత్రమే "పౌరాణికం" కాదా? అలాంటి పాత్రలు ఇంకాఉన్న తెలిసి పాత్రలోగాని సంభాషణల్లో కల్పన చేస్తారా?

మొదట చెప్పిన విధంగానే 'మూగమనసులు' అనే చిత్రంలోని "నా పాట నీ నోట" [illegible] న్ పేర [illegible] కైస్పేదెల్లమ్ [illegible] అని ఆరోపణ [illegible] దోర్ధ [illegible] లేదు.

నా అభిమాన విమర్శకులైన శ్రీ రంగారావుగారి కలంనుంచి ఇలాంటి విమర్శలు ఇకముందు రాకుండుగాక.

—ఎం. వి. రామారావు,
సికింద్రాబాదు.

తెలుగుదనం లేకపోవడంవల్ల "మూగమనసులు" లోని పాటలు రంగారావుగారికి ఉత్తమంగా తోచలేదని వ్రాశారు. నిజమే తెలుగుదనం అంటే ఏమిటో శ్రీ రంగారావుగారు నిర్వచించవలసి ఉంది. తెలుగుదనం అంటే [illegible] లక్షణాలు ఎక్కడ [illegible] యూనివర్సిటీ నిలయన్లా [illegible] తెలియచెప్పగోరతాము.

"లవకుశ" చిత్రంలోని సంగీతం నచ్చని ఆంధ్రులు వున్నారంటేనే నాకు ఆశ్చర్యంగా ఉంది. అటువంటి వ్యక్తి శ్రీ వి. ఎ. కె. రంగారావుగారు కావడం మరింత విశేషం అనిపిస్తోంది,

ఏవో, ఎక్కడో పోలికలు కనిపించాయని "శ్రీ రాముని చరితము"

"...కన్నీరు" పాటల విషయ
మై చెడం శాస్త్రం కాదు. ఏకోలికా
లేకుండా మాటి మాటికి పెళ్లా
నవ్వత్యం ... డేపాట ఏదయినా
శ్రీ రంగారావుగారు పునరావృత్తించ
గలరా? ... కల్యాణి,
హిందోళ రాగాలలో ని ... చిన్న
పాటలు వరకు ఆ యా శ్రీ రంగారావు
గారికి తెలి... కాదు. వాటిలో
చాలా పాట... కోలికలు లేవా?
"శేరు ... పాట" వన్ని వేళా
కి ... అన్నారు.
ఈనాటి ... చిత్రాల్లో ఎన్ని
పాటలు ... వేళాకి తగినట్టుగా
వున్నాయి ... టల్లో, పార్కుల్లో,
శోభనపు ... యుగళ గీతా
లన్నీ ...

—నేత్రకంటి రామకృష్ణారావు;
కాకినాడ

వి. ఎ. కె. రంగారావు

జవాబు

భాషా భేదాలూ, వైషమ్యాలూ వాటంటగట్టు ... మాతంగా ప్రపత్యానికి, చిత్ర పరిశ్రమకూ] వున్న వారికే సాధ్యం ... విమర్శ చివ ... ంటు పాల, ... మళ్ళీ ... వన్ కూడా పై అభిప్రాయంతో యేకీభవిస్తారను కోను. ... చెప్పకొన్న చిత్రాలకు సంగీత దర్శకులెవరో కాకినాడ పాఠకులకు తెలియకపోతే చెప్ప గలను.

"...పాత..., సత్య హరిశ్చంద్ర" ... గంగా గారి సంవాదం, "సావిత్రి", "ఉండమ్మా బొట్టు పెడతా" వీటిలో పాటలు (ఒకే ఒక్క పాట మినహాయిస్తే) తెలుగుదనం ప్రతిబింబించే సంగీతానికి ప్రత్యక్షోదాహరణ. ... శుద్ధిగల మనోనిశ్చయం అని తెలిసిన వారికే. యూనివర్సిటీ సిలబస్సుల్లో కళల విద్యాబోధన కోసం వెతికే వారికి ఈ విషయం తెలియకపోవచ్చు.

"లవకుశ", "మూగమనసులు", "మాయాబజార్", చిత్రాలలో సంగీతం పై అయితే చిత్రాల ... ముందే చెప్పివున్నాను. చరిత్ర చరణం లేని విశితబుద్ధులైన పాఠకులను ... సించ లేను.

... గణనలో "మాయాబజార్" పౌరాణికం కాకపోవటానికి కారణం జరబుష్కోటు వేసుకొన్న లక్ష్మణ కుమారుని చేతులు ... వట మొక్కోకాదు అష్టాదశపర్వాలలో ఆ కథ ప్రసక్తి లేకపోటం కూడా.

ఫిబ్రవరి నెల జ్యోతి ప్రింటింగ్ యేమీ బాగులేదు. పనిగా చదవడానికి వీలుగాలేదు. ఈ నెల లో ముఖ్యంగా వచ్చింది శాస్త్రి గారి ఉపన్యాసాలు ప్రవసాక్షుల ... హార వ్యాపకాలకు బాగా కొట్టవచ్చె

సన్‌లైట్ వల్ల శ్రమతూగా
మీ బట్టలు
అతికాంతిగా ఉతుకబడును

తున్నారు. ఇటువంటి వ్యాసాలు చదివైనా మన వాళ్ళు మన సంస్కృతిని శ్రద్ధ వహించుకుంటికి ప్రయత్నిస్తే ఎంతో బాగుంటుంది. గోమతి సాఫీగా సాగుతున్నది.

— డి. వి. యస్. రావు,
తూర్కిలా.

"జ్యోతి" ఫిబ్రవరి సంచిక విస్మయనీ మరక్షితంగా ఉంది. కథలు చాలా తక్కువ ప్రచురించేరు. వాటిలో 'ఎర్రనీరా' 'రాగహీన'గా ఉంటి తక్కినవి మామూలుగా ఉన్నాయి. వచ్చే సంచికలోనైనా మంచి కథలు ప్రచురిస్తారని తలుస్తాము.

మార్చి 'జ్యోతి' మరో మలుపు తిరుగుతుందని తలుస్తూ,

— రామవరపు జగన్మోహనరావు
విశాఖ.

ఫిబ్రవరి నెల జ్యోతిలో కునుమా రంగారావు గారి "రాగహీన", "ఎర్రనీరా" - కృష్ణవేణి గారిది, మరియు మాదిరెడ్డి సులోచనగారి "బతుకు ఇచ్చి బిచ్చం కొన్నాము"-ఈమూడు కథలు నాకెంతగానో నచ్చినవి. ఇంత చక్కని కథలను వ్రాసిన రచయితలకు - ప్రచురించిన మీకూ నా అభినందనలు.

— మల్లాది విఠల్ బాబు
నెల్లూరు.

ఫిబ్రవరి సంచిక "జ్యోతి" ముఖ చిత్రం ఏం బావుండలేదు.

కృష్ణవేణి గారి "ఎర్రనీరా" కథతో క్రొత్త ప్రయోగం వుంది.

ఈసారి ముఖ్యమైన కొన్ని శీర్షికలు ఏదో ఉంచేయాలనే ఉంచారు కాని శ్రద్ధవహించలేదు.

పత్రికలో ఉపయోగించే కాగితం మరీ ఇంత రఫ్ గా ఉంటే ఏం బావుంటుంది.

ఇక పత్రిక విడుదలచేసే విషయంలో చాలా ఆలస్యంచేస్తు దాని కారణాలు చెప్పకపోవడం పాఠకుల పట్ల మీరు వైముఖం కనపరుస్తున్నారేమో?

— వి. వి. స్వామి
కరీంనగర్.

ఆర్యా,

జ్యోతి ఫిబ్రవరి సంచికలో ప్రచురితమైన కథలలో కునుమా రంగారావుగారి "రాగహీన", కృష్ణవేణి గారి "ఎర్రనీరా" కథలు బాగా బావున్నాయి. శ్రీమతి ద్వివేదుల విశాలాక్షిగారి "గోమతి" సీరియల్ ఆసక్తిదాయకంగా ఉన్నది. త్వరలో "ప్రశ్నావళి" శీర్షిక నొకదానిని మా జ్యోతిలో ఆరంభించగలరు.

అభివందనములతో,

— మేకా రామచంద్రరావు
కొండ్రాజుపాలెం

మూడు రొమ్ములు

శ్రీ కె. పి. యస్. మీనన్ తన చిన్ననాటి జ్ఞాపకాల్ని గూర్చి ఇలా చెప్తారు. "మా అమ్మ రొమ్ముల్నించి ఎంత ఆబగా పాలు తాగేవాణ్నో ఇప్పటికీ నాకు జ్ఞాపకముంది. నాకు నాలు గేళ్లొచ్చినా, నాకో చిట్టి తమ్ముడున్నప్పటికీ మాఅమ్మ (పాలుట్టిపోయినా] పాలు తాగనిచ్చేది. స్కూలు నించి రాగానే రయ్యిమని మా అమ్మ ఒడిలో దూరి పాలు తాగే వాణ్ని! అందుకే నన్ను 'పాలబలగో' [ములకుడియాన్] అని పిల్చేవారు. ఇది గాక 'మూడు రొమ్ముల వాడు' [మున్ను ములయాన్] అనే మరో ముద్దు పేరుండేది. ఎందుకంటే, నా ఎడమ రొమ్ము కింద అచ్చు రొమ్ము లాటి ఉబ్బెత్తు పుట్టుమచ్చ వుండేది. నా కలాంటి వెక్కిరింపు పేర్లు పెట్టినందుకు సిగ్గువేసి - ఒక రోజు నా గోళ్ళతో ఆ పుట్టుమచ్చ మొదలి పెకిలించేసు. నా ఒంటినిండా రక్తం స్రవించింది.

కొన్నేళ్ళ తరువాత మద్రాసు-యిఇంగ్లాండు పాస్ పోర్ట్ కి అప్లయి చేసినప్పుడు - ఆ అప్లికేషన్లో ఫలానా కాలంలో నా గుర్తులు సూచించాలి. ఆ పాస్ పోర్ట్ ఎగ్జామినర్ నన్ను నఖ శిఖ పర్యంతం పరీక్షించి ఇలా రాసేడు. 'మూడు రొమ్ములు'.

♦ ♦ ♦

సెన్స్ ఆఫ్ హ్యూమర్

శ్రీమతి సరోజినీ నాయుడు రాజకీయాలకోసం కవిత్వానికి రాజీనామా ఇచ్చిందంటే అతిశయోక్తి

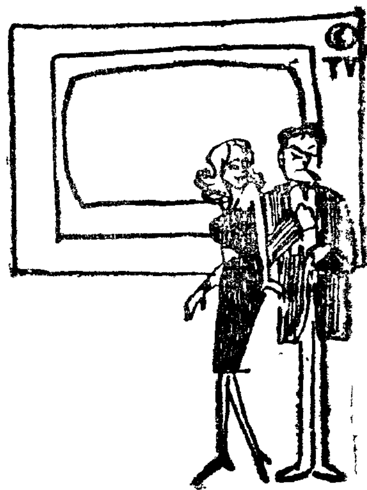

కాదు. అయినా కొన్ని రసవత్తర ఘట్టాల్లో ఆమె సెక్స్ ఫ్ హ్యూమర్ కాదు. చెదరేటు క్షణాల్లో మహాత్మా గాంధీ నెహ్రూ ఎవరి కళ్ళల్లో ఆమెదే అల్లా ఖూ...! గాంధీ మిక్కి మౌస్ ... ఎ. ... ఆమె హో... ధులు బాపేది. శ్రీ రాజాజీ బెంగాల్ గవర్నరుగా వున్నాడు - తన గవర్నమెంట్ హౌస్‌ని తా ఆమెకి చూపించేటు ఇంగ్లీ భోగంలో కళ కళ లాడుతున్న తన బెడ్రూమ్ దగ్గరిదాకా తీసికెళ్ళి "డెబ్బై ఏళ్ళ ... డోయస్త్వైన వాకి హాంగా ... ఇవ్వటం ది చెప్పండి!" అనగానే, అద్భుతం తకి మని పరోటిసి నాయు అంటూనే, "అదిగో, అక్కడ! అక్కడే ఆగండి! శాలా సందర్భాల్లో మీ మ్మల్ని అటుకోగలిగేను. కానీ, ఈ విష యంలో నా వల్ల కాదు" అందిట.

* ♦ *

ఋణానుబంధాలు

విడూవిస్సూ, కమెడియనూ అయిన విక్టర్ బోర్గ్ టెలివిజన్ షో లో ఇలాగ ప్రకటించేటు: ఈ ప్రదర్శనని సాధ్యవంతంగా చేసిన నా తలి తండ్రులకి, తిన్ని అత్యావశ్యకంగా జేసిన నా అయిదుగురి

పిల్లలకూ నా కృతజ్ఞతాభివందనా లర్పిస్తున్నాను.

♦ * ♦

డబ్బు చిక్కులు

కమెడియన్ W. C. ఫీల్డ్స్ కి డబ్బుమీద చాలా గొప్ప మర్యాద లున్నాయి. ఆ విషయంలో స్నేహితుడు కాదుకదా, బ్రహ్మదేవుడి దగ్గర కూడా మొహమాటపడ్డు ఓ ఫ్రెండ్ అప్పు అడగబోతే అతని జవాబిది :-"నో యువ్. మూలాధార కారేం చెప్తారో చూస్తాను - "ఇక వాక పేశ - "యువ్. ... అంటే" - అంటే మరో లాయర్ని వెతుక్కుంటాను.

"మో పీ"

మీ
అందచందాలను
అభివృద్ధి పరచడానికి

రెమీ R
టాల్కం పౌడర్

SARATHI

చంద్రగోళపు ఉష్ణోగ్రత ఎంత ఉంటుందో తెలుసా? పగలయితే 228 డిగ్రీలు. అంటే మండు టెండా కాలంలో బెజవాడకు దశ రెట్టింపు! రాత్రయితే మైనస్ 270 డిగ్రీలు అంటే మంచుగడ్డల కంటే అనేక రెట్లు చల్లగా ఉంటుందన్నమాట. చంద్రగోళంలో పగలు రెండు వారాలు, రాత్రి మరో రెండు వారాలూ ఉంటుంది.

అయితే చంద్రగోళంలో ఒక్క సుఖం మాత్రం ఉంది. అక్కడ భూమ్యాకర్షణ భూమ్మీద కంటే చాలా తక్కువ. అందువల్ల భూమ్మీద నాలుగొందల పౌనులుండే స్థూల కాయుడి బరువక్కడ అరవై పౌనులే. అందువల్ల మీరు ఎవరైనా పొడుగాటి దూకుడుగా, నిరాయాసంగా తన బరువు తను మోసుకోవచ్చు. ఒక్క గెంతు గెంతితే తేలిగ్గా పదడుగులు ముందుకెళ్లిపోవచ్చు. ఆ సంగతి ఆలోచిస్తే సరదాగా ఉంటుంది కదూ!

అమెరికాలో జాన్ క్రీసీ అనే ఆయన ఇప్పటికి నాలుగొందల డెబ్భై నవలలు రాశాడు ఇంకా రాస్తున్నాడు కూడా, డిటెక్టివ్ నవలలు! ఇదొక ప్రపంచ రికార్డు! ప్రపంచ రచయితల్లో ఎవ్వరూ ఇన్ని నవలలు రాయలేరు. మరి ఒక పేరుతో అయితే బోరుగా ఉంటుందని పన్నెండు కలం పేర్లు పెట్టుకుని మరి రాశాడు. ఈ నవలల్లో ... రాశాడు ... ఖరాబు చేయండే నిద్ర పట్టదట!

పాశ్చాత్య దేశాల్లో మనిషి సగటు పొడవు క్రమంగా పెరుగుతున్నది. ఇది చాలా ప్రమాదకరమైన విషయం. ఎందుకంటే పొడుగుకు తగ్గట్టుగా గుండె సైజు పెరగదు. కనక శరీరం పొడుగయిన కొద్దీ గుండెపై ఒత్తిడి పెరుగుతుంది. గుండె జబ్బులు మరింతగా వచ్చేందుకు అవకాశం ఎక్కువవుతుంది. కనక సగటు ఆయుఃప్రమాణం తగ్గిపోతుంది. అందుకే పొట్టి వాళ్ళే వృద్ధులు గట్టివాళ్ళు!

సేకరణ:

మల్లాది వెంకటరావు

ఇదే అవకాశము మీ కుమారుని ఉన్నత విద్యాప్రణాళికకు

నేడే IOB లో రిక్కరింగ్ డెపాజిట్ అక్కౌంటును ప్రారంభించండి

కారణమేదైతేనేం డబ్బు ఆదాచేసుకోడానికి IOB మీ స్వంత బ్యాంకు అనుకోండి. స్నేహానుబద్ధమైన సేవా సౌకర్యం కలిగిస్తారని మీ వంటి వందలాది IOB ఖాతాదారుల విశ్వాసకరణంగా IOB భారత దేశంలోను విదేశాలలోనుకూడా మంచి నైపుణ్యమైన హిత కారిణి బ్యాంకు అనిపించుకొంది. మీ సేవాభిలాషులము

IOB మీ పరిచయానికి ఎంత చిన్నదైనా మీ సేవకు పెద్దదే

ది ఇండియన్ ఓవర్‌సీస్ బ్యాంక్ లిమిటెడ్

సెంట్రల్ ఆఫీసు : 161, మౌంట్ రోడ్, మద్రాసు 2

R. M. [illegible], ఛైర్మన్ A. M. [illegible], జనరల్ మేనేజర్

యాజమాన్యం తదితర విశేషాలు

"జ్యోతి"

ఫారం 4 [8వ నిబంధన ప్రకారము]

ప్రచురణ స్థలం	:	విజయవాడ.
ఎంతకాలానికొకసారి	:	మాసపత్రిక.
ముద్రాపకుని పేరు	:	వి. వి. రాఘవయ్య
జాతి	:	భారతీయుడు
చిరునామా	:	మాచవరం పోస్టు, విజయవాడ-4
ప్రకాశకుని పేరు	:	వి. వి. రాఘవయ్య
జాతి	:	భారతీయుడు
చిరునామా	:	మాచవరం పోస్టు, విజయవాడ-4
సంపాదకుని పేరు	:	వి. వి. రాఘవయ్య
జాతి	:	భారతీయుడు
చిరునామా	:	మాచవరం పోస్టు, విజయవాడ-4
పత్రిక యజమానులు	:	వి. లీలావతి, మాచవరం పోస్టు, విజయవాడ-4.

పై విషయాలు నాకు తెలిసినంతవరకు వాస్తవమైనవని తెలియజేయుచున్నాను

విజయవాడ — 4
ది. 1—3—69

(సం) వి. వి. రాఘవయ్య

సీరియల్

రేపటి మనుష్యులు

శ్రీసుధ

[గత సంచిక తరువాయి]

ఆర్నెల్లు జరిగిపోయాయి. కావేరి తరుచు ఉత్తరాలు వ్రాస్తుండేది. భర్తా తనూ కులాసాగా వున్నామనీ తనని సత్యం ప్రేమగా చూస్తున్నాడనీనూ. ఆఖర్ని వ్రాసింది - తనకు మూడో నెల నిండినట్లు అమ్మతో చెప్పండని. దక్షిణామూర్తిగారు తనలో నవ్వుకున్నాడు. ఆ పైన భార్యతో కలిసి ఆనందంగా నవ్వాడు. చాలా సంవత్సరాల తరువాత ఆ యింటిలో నవ్వులు పండాయి - ఆ రోజు...

మరో మూడునెలల పోవుకయిం కావేరి సత్యం కాకినాడ వచ్చారు. సత్యం భోపాల్‌లో వున్న ఉద్యోగం రిజైన్ చేశాడు. అంతకన్నా యెక్కువ జీతం వచ్చేది ప్రమోషన్ త్వరగా లభించే వుద్యోగం ఢిల్లీలో చెయ్యాలని నిశ్చయించుకుని అతను ఢిల్లీ ప్రయాణం పెట్టుకున్నాడు. కావేరి యెటూ పురిటి నిమిత్తం కాకినాడ రావాలనుకున్న మూలంగా ఆమెను తీసుకు వచ్చాడు.

అంతా విని దక్షిణామూర్తిగారు "బాగానే వుంది" అన్నాడు.

"యేడాదిలోపుగానే జీతం కూడా పెరుగుతుంది" అన్నాడు సత్యం.

సత్యం వెళ్ళిపోయేముందు కావేరి భర్తవైపు యెంతో ఆశగా యుగయుగాల స్త్రీజాతి భయాన్ని లోపలే నొక్కిపట్టుకుంటూ, చదువుకున్న యువతిగా, ఆప్టిమిస్టిక్‌గా ఆలోచిస్తూ అతనికి వీడ్కోలు చెప్పింది.

సత్యం వెళ్ళిన రాత్రి ఆయింట్లో కావేరి, దక్షిణామూర్తిగారు, పర్వతమ్మా కూడా నిద్రపోలేదు.

వెళ్ళిన పదిరోజులకు సత్యం కావేరికి ఉత్తరం వ్రాశాడు.

అంతలో ఆమెకు ఆశ్చర్యం కల్గించింది. 'వెయ్యి రూపాయలు' అర్జంటుగా పంపించమని వ్రాయడమే, తన దగ్గర డబ్బు వుంటుందని భర్త యెలా అనుకోగల్గాడో కావేరికి అర్థం కాలేదు. తన దగ్గర తల్లి యివ్వగా మిగిలిందీ ఉత్తి గాజులు అమ్మగా వచ్చిన మొత్తం సత్యం పేర పంపించింది.

వారం తరువాత అందినట్లు రసీదు వచ్చింది తప్ప జవాబు రాలేదు.

చాలా రోజుల తరువాత కావేరి వ్రాసిన ఉత్తరాలు తిరిగి రావడం మొదలు పెట్టాయి. సీతామూర్తి అడిగినప్పుడల్లా కావేరి అబద్ధమాడి తప్పించుకునేది.

కావేరికి మగపిల్లవాడు పుట్టాడు. [illegible] లేక అతులా వుండిన [illegible] కొడుకు గురించి తండ్రికి వ్రాయాలనే కోరిక- తరుచు భర్త గురించి [illegible] అనుమానంతో కలలోనూ వాస్తవంలోనూ కూడా [illegible] లేదు. అయినా వ్రాసింది.

'బారసాల చేసుకోవాలి కదా

జరిగిన కథ

భుజంగరావు, లలితమ్మ దంపతులకు ముగ్గురు సంతానం. పెద్ద కూతురు అరుంధతికి పెళ్ళయింది. రెండో కూతురు తులసి పెళ్ళి ఒక సమస్య అయింది. ఆమెకు చదువుకోవాలని వుంది. పెళ్ళి చేయాలని తల్లికి వుంది. రెండింటికి డబ్బులేదు. తండ్రి ఆమెను కాలేజీలో చేర్పించాడు, కాని కొడుకు శేషును కూడా కాలేజీలో చేర్పించ వలసిరావడంతో ఆమె చదువు మధ్యలో ఆగిపోయింది. ఆమె పెళ్ళికి డబ్బు కోసం భుజంగరావు విశ్వప్రయత్నాలు చేస్తున్నాడు.

శేషు కాకినాడలో రాజశేఖరంగారి ఇంట్లో అద్దెకువున్నాడు. కాలేజీలో చదువుకుంటున్న ఆయన కూతురు రాజలక్ష్మితో అతనికి పరిచయం వృద్ధి అవుతుంది.

ఇక చదవండి.

"కావేరి తప్పని వ్రాశావా" అంది తల్లి.

"వ్రాశాను."

"నా గురించి తప్పు, మీరు కూడా వ్రాయండి" అంది భర్తతో.

కృష్ణమూర్తిగారి ఉత్తరానికి కూడా జవాబు రాలేదు. ఆయన అనుమానాన్ని దాచిపెట్టుకుంటూనే కావేరిని అడిగారు. కావేరి కన్నీరు దాచుకుంటూ కలతను అణువులో పెట్టుకుంటూ రెండు నెలలుగా జరుగుతున్న చరిత్ర చెప్పింది.

ఆయన అలాగే కూలబడి పోయారు. ఆలోచించిన కొద్దీ ఆయనకు ఒకే వాకబారి కవ్వింత సాగింది అది విధితో పోటీ యుద్ధం.

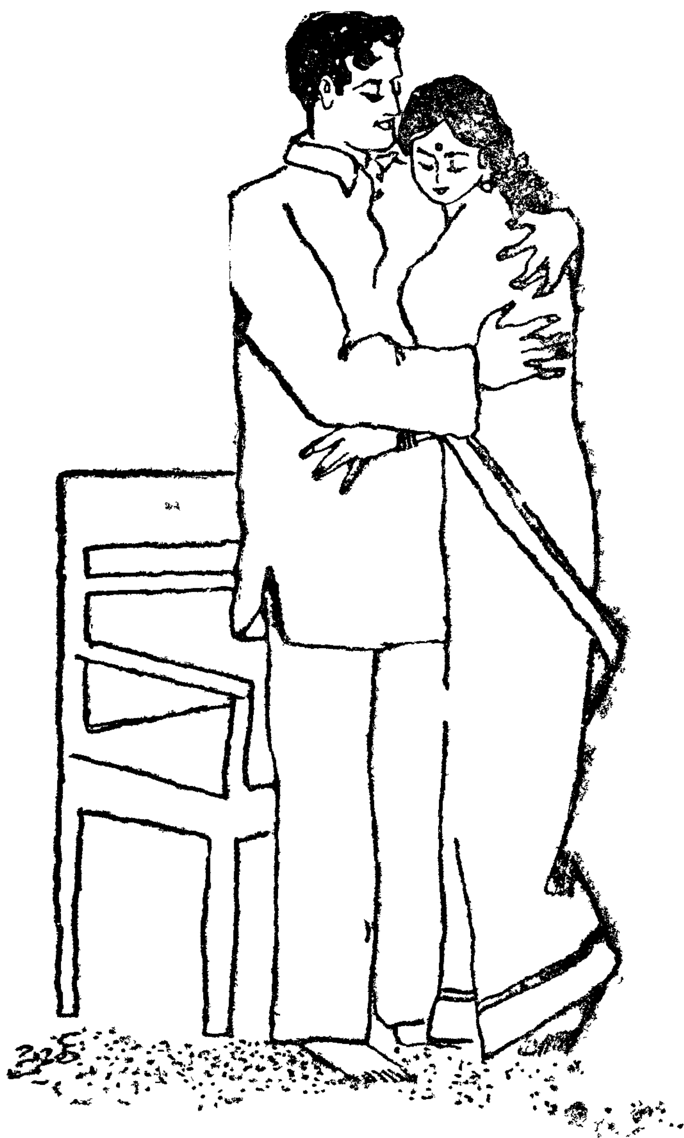
అందుకే మరునాడు కూతుర్ని మనుమణ్ణి తీసుకుని తిరుపతి వెళుతున్నామని ఇంట్లో చెప్పి భిలాయ్‌కు బయలుదేరారు. అక్కడ వాకబు చేస్తే సత్యం గురించి చెప్పేవాళ్ళు లేకపోయారు. అసలు సత్యం అనే మనిషి వున్నట్టు ఎవరూ గుర్తుపట్ట లేకపోయారు.

ఆఖరికి అతనెవళ్ళు తెలిసిన ఓ మాస్టర్ డ్రైవర్ చెప్పాడు తనకు తెలుసున్నంతవరకూ అతను తుంగభద్రతో గానీ నాగార్జునసాగర్ డామ్‌తో గానీ పనిచేస్తూ వుండవచ్చని అదైనా సత్యం చెప్పిన మాటేనని.

ఆఫీసులో ఎంక్వైరీ చేస్తే అతను పెర్మనెంట్ యస్టాబ్లిష్‌మెంట్‌లో పని చేసేవాడు కాదని, పనిచేసినన్నాళ్ళూ ఒంటరిగానే పని చేసేవాడని తెలిసింది.

తండ్రీ కూతుళ్ళు ఒకళ్ళనొకళ్ళు చూసుకోలేకపోయారు. ఇద్దరూ పనివాళ్ళ మీదే దృష్టి కేంద్రీకరించారు. మరేం చెయ్యలేక కాకినాడ తిరిగి వచ్చేశారు. వచ్చిన నెలరోజులకి సత్యం కావేరిపేర ఉత్తరం వ్రాశాడు "బారసాల రోజునాటికి తనకి సెలవు దొరకలేదని, వీలుచూసుకొని వస్తానని. అర్జంటుగా వెయ్యి రూపాయలు పంపవల్సిందని జరూరు మూలంగా వ్రాస్తున్నానని, కారణాలు ముఖతా తెలుపగలనని వ్రాశాడు. పైన భిలాయ్ అని వుంది - యాడ్రసులో.

ఉత్తరం అందుకుని చదివిన కృష్ణమూర్తిగారికి మొదట దేవుడనే పదార్థం లేదా - అనుకున్నాక ఈ సత్యం అనే అంతరంగ శత్రువు మీద గాఢంగా దహించే ద్వేషం కలిగింది. ఎంతగా తలొగ్గి నడుస్తున్నా మనుష్యులూ, విధీ కూడా ప్రతిఘటించడంతో ఆయనలో ఆవేశాలు రేగాయి. అందుకే ఆ జాబు గానీ తనూ కావేరి భిలాయ్ రావటం అన్నీ వ్రాసి కోపం తగ్గక... "నీకు పెళ్ళాం, పిల్ల కావాలా కావాలనుకుంటేరా. మరెందుకయినా వచ్చి ఆత్మద్రోహం మానుకో

[illegible]

చెప్పి కావేరిని దుఃఖంలో ముంచటం అయినను పునస్కరించలేదు.

అటు కావేరి తన గదిలో నే బయటి ప్రపంచాన్ని చూడకుండా చాలా రోజులు గడిపింది. రెండు సంవత్సరాలు గడిచినా భర్త గురించి ఆమెకేం తెలియలేదు. చాలా రాత్రుళ్ళు రైలు కూత, రిక్షాచప్పుడు తలుపు తట్టిన ధ్వని మగవాళ్ళ కంఠం అన్నీ కలిసి కావేరిని ఉత్తుగా ఓడించేవి. అలా నోచుకోని తరుణంలో అకస్మాత్తుగా జారిన కన్నీటి తడిని పక్కలో పసివాడు కప్పించేవాడు.

కానీ ఆ పసివాడు మరో ఏడాది పెరిగి ప్రపంచం అంటే అయిష్టత వెలిబుచ్చి, వారం రోజులు మసూచితో, జబ్బుతో, మందులతో పోరాడి ఓ రాత్రి కన్నుమూశాడు.

కావేరి ఆఖరి కోరిక వెనుకవున్న నాలుగో ద్వారం కూడా ఆ రోజు మూసుకుపోయింది. దానికి తోడు రోజులతో భర్త ప్రాణాల వృత్తాంతం ఆమె కలచివేసింది - దక్షిణామూర్తి పరాయి దూరంగా కావేరి దక్కుండానే జరిగింది చెప్పాడు. తొలిసారిగా ఆ ఇంట్లో సంధ్య దీపాలు ముసురుకున్నాయి. అన్ని వర్ణాలు పగిలి తెరుచుకున్నాయి. ఆ లోకం లా వ్యవహరించింది అంతిమంగా అన్నీ మిగిలేది ఏమైనా అయితే అదే కావేరి మనసులో ఉండిపోయింది.

ఇటు దక్షిణామూర్తిగారిలోనూ, కావేరిలోనూ ధ్వనికి ప్రతిధ్వని లేదా కలిపించడంలో ఇద్దరికీ కాలి పాదమీదా బ్రతుకుమీదా విరక్తి కలిగింది. ఆ యేడాదిలో ఆయన మేనత్త చనిపోయింది. చెల్లెలు పెళ్ళి జరిగింది. వర్ధనమ్మ మంచాన పడింది...

అంతలోనే చెల్లెళ్ని ఆఖరి కూతురు శ్యామలనూ సుందరినీ కాకినాడలో వదిలి కార్యంలో కావేరితో కలిసి పిఠాపురం వచ్చి ముఫ్ఫై యేళ్ళ క్రితం తను చదువు సాగిన ఇంటి తాళాలు తెరిచి జనవు ట్టూర్చారు. గతం ప్రతి అడుగులోనూ గుర్తొచ్చింది. యేదో యాత్ర పేరుచెప్పి మళ్ళీ దుఃఖాల సంతయాన్ని వేరిగా వేసుకుంటూ స్వస్థలానికి తిరిగి వచ్చిన యజమానిలా ఉండిపోయాడు, అంతే. మరేమనుకోవాలన్నా ఆనందం ముందు, కప్పించని గాయాల రగడే. మిగులు ధనంలా ... అన్నీ మర్చిపోసాగాడు.

దానికితోడు ఆయనకు అంతిమ శాంతి కరణంగా తత్త్వం కప్పించింది. సుందరికి తగిలిన గాయంతో ఆయన వలలో కదలాడిన జ్ఞాపకవ్యర్థాలు పాదాలు - కావేరి బ్రతుకూ, ఆ పాటలూ ఆయనకు వెలుగు రేఖలుగా, యే రంగులూ లేని కిరణాల కదంబంలా పనిచేసింది. అప్పుడే ఆయన మామూలు మనిషిగా కాక దార్శనికుడిగా, శాంతికాముకుడిగా ప్రవర్తించ గల్గాడు.

పిఠాపురం వచ్చినప్పటి నుంచీ ఆయనకు భుజంగరావు గారొక్కరే ఆప్తమిత్రుడు. అన్ని మనసులనే తాకుతుని తన ప్రతిరూపంగా కళ్ళ ముందు తిరిగే జావేరి ఆయనకు యిహలోకంలో దారి చూపించే జ్యోతి ..

తీకటి కడ్డాతో - అప్పైన వంటింట్లోంచి తల్లి పిలుపువిని ఆలోచనల నుంచి తేరుకుంది - తులసి. అప్పుడే భుజంగరావుగారు వీధిలోంచి యింట్లోకి వచ్చారు.

'నాన్నా' అంది నెమ్మదిగా.

'యేమిటి తులసీ.'

తులసి, పోస్టింగ్ ఆర్డర్స్ చేతి కిచ్చింది.

అది చదివిన అనంతరం ఆయన చేతిలోని కాగితం దీర్ఘనిశ్వాసానికి కొద్దిగా కదిలింది

13

బయటినుంచి రాజశేఖరంగారు తలుపు తట్టగానే క్షణం కేశవమూర్తి యేం చెయ్యాలో తోచక తికమక పడ్డాడు. తలుపు తెరవనట్లయితే వచ్చే అనుమానం కన్నా, తలుపు తీసి మొహరొక్క అనుభవం అతి భయంకరమైనదనుకా కలొగ్గమే మంచి దనిపించింది. పూర్తి బిగంట్లైట్ ఆన్ చేశాడు. తలుపు తెరిచి కళ్ళు నులుపుతూ గోడ పక్కనున్న కేలండర్ పర్దుతూ వుండిపోయాడు.

'ఏంవాయ్ వెంకటేశం— ఏడుపు ముఖంతో ఎదురయ్యా వేమయ్యా పొద్దున్నే...'

'మా ఆవిడ నామీద అలిగి పుట్టింటికి వెళ్లింది...'

'ఆవిడ వెళ్లటం నీకిష్టం లేదా...'

'కాదయ్యా — అది ఇవ్వాళ నైండవున్‌లో దిగుకొంది...'

రాజశేఖరంగారు లోపలికి వచ్చి కేశవమూర్తి పడుకున్న తీరు చూసి అన్నారు. 'హాస్టల్ వెలుతురు కనిపించి యింకా మేలుకున్నావని పిల్చాను. యిప్పుడేనా రావటం.'

'అవునండీ' అన్నాడు. వారికే మాటలు ఇక వినపడనీయకుండా 'శేషు నిద్రపోతున్నట్టున్నాడు.'

"నిద్ర వస్తోంది, లేక పోతావా ?"

"వస్తులే, హృదయం మాట్లాడకు. పరే పడుకో" అని వెళ్ళి పోయాడు.

కేశవమూర్తి వెంటనే లైటార్పి విసుగ్గా సిగరెట్టు తీసి కాల్చడం మొదలెట్టాడు. "ఈ మిత్రుడు యీరోజు ఇన్ని విధాలా తిరుగుతున్నాయి, యీ పని యెందుకు చేశానా" అని బాధపడుతున్నాడు.

నిద్రపట్టని శేషు గాఢా హృదయం యెవరి మొహం చూడాలా అని తర్కించుకుంటున్నాడు. రాజశేఖరం కంఠం విన్నప్పటినుంచీ అతనిలో భయం పురి విప్పుకుంది. ఆయన యేమనుకున్నాడో ! కేశవమూర్తే నా ఈ పనిచేస్తా ? యెందుకు చేశాడు? తనతో మాట మాత్రం చెప్ప కూడదూ ? అనుకున్నాడు.

భయాన్ని అణచిపెట్టుకుని అతని మీద కోపం కల్గింది. అసలే హృదయం నుంచి మెదడులో తలెత్తిన సమస్య లకు యీ హఠాత్ పరిణామంతో అతనికి తలనొప్పి వచ్చింది.

"మనిషి బాధని మర్చిపోలేక బాధపడతాడని తెలుసు. కానీ బాధని మర్చిపోగల్గినా, తద్వారా యెదటి మనుష్యులకు బాధ కల్గిస్తున్నాననే భావం కలిగించే ఆ అనుభవం అంతకన్న భయం.

అయితే కేశవమూర్తి యెవరికి బాధ కల్గించాడు. తనకా ? రాజ శేఖరంగారికా ? అసలు తానెలాంటి వాడు ?

ఓ మిత్రుడి ద్వారా బాధ కల్గినా వోర్చుకునే ధైర్యం తనకుంది. రాజశేఖరంగారి మనస్తత్వం అంతుపట్టకపోయినా... మన కొచ్చిన కష్టం యేమిటి; తను కాస్త లేటు. కాగితుండనని అనుకున్నాడా ! అలా ఆ చర్యలు కాకో వా కాఖులై నాలుగు గంటలవరకూ నిద్రకు దూరం చేశాయి.

యెనిమిది గంటలకు కేశవమూర్తి లేవగానే శేషు రంగారావుని లేపాడు... ఇప్పటికే రాజశేఖరం గారి దాసీది కాఫీ తీసుకువచ్చి అక్కడపెట్టి వెళ్ళిపోయింది.

"నేను విశాఖపట్నం వెళతాను" అన్నాడు శేషు పొడిగా.

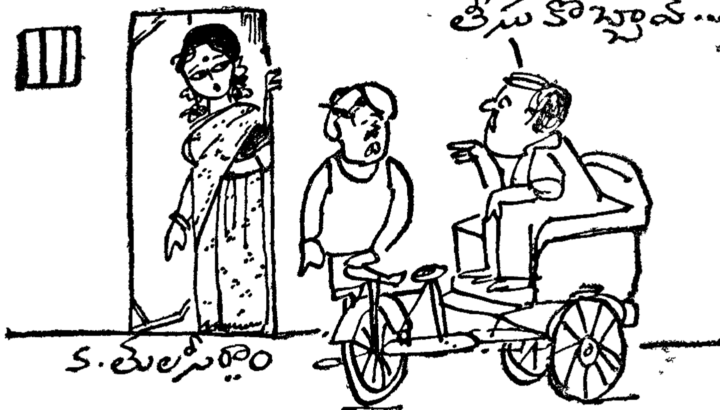
"కార్లో దిగబెట్టనా ?"

"అక్కరలేదు మీకారు రూమ్‌లో వుండిండి" అన్నాడు.

"రాత్రి రాజశేఖరంగారు వచ్చారని" కేశవమూర్తి చెబుతుంటే కుమారి వచ్చి "మామయ్యా మిమ్మల్ని పిలుస్తున్నారు" అంది.

కేశవమూర్తి భార్యకి చెప్పొస్తా నని బయలుదేరాడు.

శేషు లోపలికి వెళ్ళేసరికి రాజ శేఖరంగారు పడక్కుర్చీలో కూర్చున్నవాడల్లా లేచి చూసి

'రా, కూర్చో' అన్నాడు. శేషు మౌనంగా కూర్చున్నాడు.

'రాత్రంతా నిద్దర లేనట్టుంది. కళ్ళు యెర్రబడ్డాయి.

'వేడిచేసి' ఆగిపోయాడు శేషు.

'కాలేజీ తెరిచేది సోమవారం కదూ' అన్నాడు, యిప్పుడెందుకు వచ్చావన్నట్టు.

'అవునండీ, కేశవమూర్తిగారు మావూరు వస్తే ఆయనతో కలిసి వచ్చాను. యింటి దగ్గర కూడా చెప్పలేదు' అన్నాడు జరిగిన విషయం చెప్పాలనే ధ్యాసతో.

'మీ నాన్నగారు కంగారు పడతారేమో.'

'అవును'

'శేషు, నువ్వంటే నాకు అపేక్ష. ఆ వుద్దేశ్యంతోనే చెబుతున్నాను. చదువుమీద నీకు శ్రద్ధలేదని కాదు' అని నవ్వేసి ఆగి 'యీమధ్య అనవసరపు బాధ్యతలూ, సమస్యలూ తల మీద పెట్టుకుంటున్నావు [illegible]?'

'మీరన్నది నిజమే. యీ ధ్యేయసిద్ధి కూడా పూర్తికానట్టు జరగడం లేదు. అందుకేనేమో పూర్తెంతని వాటికి దగ్గరవుతున్నాను' జరిగింది వ్యక్తీకరించడానికి తగ్గ భాష, భావం కలిసిరాక వుద్వేగంగా అన్నాడు శేషు...

'వివాహ ప్రయత్నం [illegible]

[illegible]

మరి ఆలోచించే నేర్పు- కలదా మీగా ?"

'నిజమే...'

"కేశవమూర్తి అంటే నీకు సదభిప్రాయం వుందా ?"

"అలా అడిగారేమిటి ?"

'చెప్పు...'

శేషుకి యెలా చెప్పాలో తెలియ లేదు. అతని చరిత్రా, ఆపైన తను చెప్పిన సంగతులూ అన్నీ రాజశేఖరం గారికి తెలియకుండా జాగ్రత్తపడుతున్నా, యేది ముందో యేది వెనకో తెలియక తికమక పడ్డాడు అయినా.

"మంచివాడనే నా నమ్మకం" అన్నాడు నెమ్మదిగా

"సరే నీ ఇష్టం... అతను తప్పులు చేసిన మనిషని విన్నాను. తప్పులు చేసినవాళ్ళంటే నాకు భయం. వాళ్ళు యే పనైనా చెయ్యగలరు చేస్తారు. మనం ఆ పనులు చెయ్యలేం. చేసినా సమర్థించుకోలేం. కావలసిన తప్పులు చేసేవాళ్ళం కనుక. నా అభిప్రాయం నీకు నచ్చకపోయినా కొంత అనుభవం మీదే చెబుతున్నాను."

శేషుకు యేం మాట్లాడాలో తెలియలేదు.

"భోజనం చేసి వెడుదువుగాని యెలాగూ వచ్చావుగా - వెళ్ళొద్దు" అన్నాడు కుర్చీలోంచి లేస్తూ రాజశేఖరం.

"మామయ్యా, మనిద్దరం కలిసి అన్నం తిందాం, రండి" అంది కుమారి శేషు చెయ్యి పుచ్చుకుని లాగుతూ.

అంతవరకూ అతనికి కనబడని గదిలో గోడ వెనుక రాజలక్ష్మి కళ్ళు తనని వీక్షిస్తున్నట్లు, మనిషి తన మాటలు వింటున్నట్లుగానే వుంది...

రాజలక్ష్మి హాల్లోకి వచ్చింది.

"ఇంటిదగ్గర అంతా కులాసా" అంది.

"ఆ, మీ దయవల్ల"

"అలాంటివారే, ఇందులో నా దయ యెందుకు"

"యెందుకా" అన్నాడు ప్రశ్నగా.

"ఊ" అంది జవాబుగా

"యెవరో వొకరి దయాధర్మాలు మనిషికి అవసరం అవుతాయి కనుక." రాజలక్ష్మి నవ్వేస్తూ అంది "మీరేం చదువుకుంటున్నారు. రేపు వుద్యోగం చేస్తారు- ఆపైన" అని ఆగిపోయి తిరిగి అంది.

"మగవాళ్ళకు వొకరి దయాధర్మాల అవసరం అంతగా వుంటుందనుకోను, నేను..."

"అందరికీ కలపోవచ్చు. బాగుంది" అనాలనుకున్నాడు.

"నిజమేనా, నా మాట" రాజలక్ష్మి ప్రశ్నించింది

"కాదు..."

"యెందుకు కాదు"

"తరవాత చెప్తాను మీ నాన్న గారు"

"నాన్నగారు ?"

'నా గురించి ఆలోచిస్తోన్నట్టుగా కన్పించారు.

'ఆలోచించకూడదా?'

'కూడదని కాదు. ఆలోచించే అవకాశం యెందుకు యిచ్చావా అని' ఆగిపోయాడు మధ్యస్తంగా.

'యిప్పుడు బాధ పడుతున్నారా' అని అతనివైపు సూటిగా చూసి 'మా నాన్న చాలా విషయాల గురించి అనవృగా మాట్లాడినా పట్టించుకోరని నా నమ్మకం.'

'రాత్రికి'

'నాకు తెలుసు' చాలా తేలిగ్గా అంది. కానీ ఆ మాటల వెనుక బరువును దాచుకుంటోందని అనుమానపడ్డాడు, శేఖర్.

'తెలుసా...'

తెలియక పోవడం మీకు రిలీఫ్ యిస్తుందా?'

'అది కాదు నా వుద్దేశ్యం...'

'అయితే యిక వూరుకోండి– యింకెప్పుడూ అలా చెయ్యకండి'

'నేను కాదు.'

'అది చేయదగదు. మీరా మీద నమ్మకం నాకున్నంత మాత్రాన, ఆ నమ్మకంతో చూస్తూ జనం దగ్గరకు వెళ్ళి, ప్రాధేయపడి నమ్మించగల్గా చెప్పండి.'

'మీరైనా నమ్మితే చాలు.'

'చాలదు ... నమ్మకం కోసం ప్రాధేయపడితేనే అపనమ్మకానికి బానిసవాళ్ళం అవుతాం.'

'ఆదేమిటి కారుకి రంగులు చిత్రంగా వేయించావు – ఈ వేపు తెలుపు – ఆ వేపు ఎరుపూ...'

'మరక్కడే ఉంది తిరకాసు ... రేపెప్పుడైనా యాక్సిడెంట్ జరిగితే కోర్టులో కారు రంగు ఏదో చెప్పమంటే కొందరు తెలుపనీ కొందరు ఎరుపనీ – ఇలా అనేసరికి కేసు తేలిపోవాలని'

'నీవేళా తికోపం వెతుక్కుంటూ బాధపడుతూ యిక్కడకు వచ్చావేమో మీకు మరోసారి చెబుతాను. యిప్పుడు చెప్పలేను.' అన్నాడు దిగులుగా, గాయం రేగిన మనిషిలా.

'శాంతి దొరికిందా' తియ్యగా అడిగింది నవ్వేస్తూ రాజ్యలక్ష్మి.

'యీ క్షణానికి' అని శేషు

చూస్తున్న వెళ్ళి రాజలక్ష్మిని కౌగలించుకున్నాడు - కనడీ ఆ మాట వింటూనే ఆశ్చర్యంగా, అమాంతంగా ఆ కాలానికి తట్టుకోలేక శరీరంలో నరాలు తెగి చిన్న మగతను తప్పుకోలేక మొదట బొమ్మలా అయిపోయి ఆ తర్వాత నివ్వెరపోగా [illegible] చూసి, పుత్రోత్సాహం కోసం కోర్కెను ప్రదర్శించాలని తాను ప్రయత్నిస్తూ - మాటలు కంఠంలో తొక్కిపెట్టేసి అలాగే అతనివైపు చూసింది, రాజలక్ష్మి ఆ కళ్ళు తనని [illegible] న్నాయి. [illegible] ఎంతో [illegible] అభిప్రాయాన్ని [illegible] [illegible] కోవాలన్నట్టుగా [illegible] అంత అలవాటులోనూ అర్థమయ్యింది.

"నాకు మువ్వ కావాలి... మువ్వ [illegible]!..."

ఆపైన మాటలు రావడంలేదు... [illegible] వ్వవల్సిన [illegible] గుండెలు [illegible] నేగాని [illegible] కలుస్తూ, తిరిగి [illegible] గా. [illegible] స్వరం [illegible] తో [illegible] మాటలిస్తోంది.

"[illegible] [illegible] పిచ్చెక్కిందా" అతని [illegible] తప్పించుకుని దూరంగా [illegible].

అతను తలతిప్పుకున్నాడు.

"[illegible]" అతను [illegible] చెప్పలేదు. తిరిగి అంది "[illegible] నన్ను మాకు..."

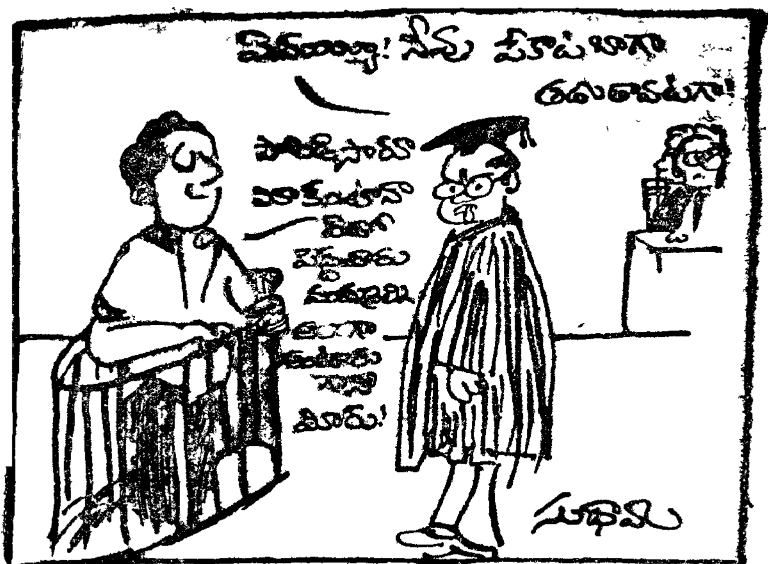
"[illegible] [illegible] నేను చెయ్యను. [illegible] [illegible] వద్దు. [illegible] - రాజలక్ష్మి" అన్నాడు [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] తనముందు [illegible] తో [illegible] పోయింది రాజలక్ష్మి.

[illegible] [illegible] [illegible] వస్తువు [illegible] [illegible] దమ [illegible] ఆ [illegible] [illegible] [illegible] చూస్తూ [illegible] [illegible] [illegible] నవ్వుతున్నాడు. శరీరంలో [illegible] [illegible] స్వరం [illegible] [illegible] ప్రాణాల [illegible] తమా, [illegible]... ఆ రోజులో ఆన్నీ గుర్తుకొచ్చి ఆ స్వరాలు [illegible] మోగుతున్నాయి.

"ఈ [illegible] అర్థం [illegible] అర్థంకాదు" అనుకుంది [illegible]. [illegible] [illegible] ప్రస్తావన తెచ్చింది.

"నేను [illegible] [illegible] అంటూండగా. ఈ [illegible] [illegible] [illegible] ప్రయాణంలో [illegible] నప్పుడు [illegible] [illegible] [illegible]

ఆ దశలో హాస్యరికత అస్థిత్వ లేకుండా పోతుంది..."

'నీవన్నీ పుస్తకాల్లో మాటలు నాన్నా...'

'పవిత్రత మనిషికోసం రూపొందు ప్రాతి రూపంగ విలవిల్లాడుతుంది' లోపల అనుభవి, బహాయిగా మాత్రం శబ్దాత్మ - రూపాని అంతరాన్ని వనిగట్టి

గత కాలమంతా తను పొందిన అనుభవాలకి కూడా ఆ వహ్నికమే, ప్రేమే కారణమని మర్చిపోయి మామూలుగా. అతిసాదాగా అనుకున్నాడు. "నేను నా వాళమాట కాకుండా తప్పిపోవడానికి సిద్ధము" అంటూ. శేషుతో ంచేసి వెళ్ళిపోతూ రాజశేఖరంగారి టేబిల్ మీద నోటీసు రాసి పెట్టాడు "మీకు చెప్ప లేకపోయాము. కేశవమూర్తి గారి రూమ్లో వుంటాను. ముందుగా పూర్వమే మాటిచ్చిన కారణాన ఇలా చెయ్యవల్సివచ్చింది. మీకు బాధ కల్గించి వుంటాను. మరేం చెయ్యమంటారు? అతని గురించి మీకు చెప్పాలన్నా ఇది సమయం కాదనిపించింది. వివాహానంతరం రాగా చెబుతాను.

14

ఆషాఢమాసం గనక రాజ శేఖరంగారు - శేషు రాసిన చీటీ

చూడలేదు వెంటనే ఆయనకు చిన్న పొగరలాంటిది కల్గింది. తన నుంచి తనకన్నా శేషుని దూరంచేస్తోందనే భీతి ఆవహించింది.

మొదటి రోజు రైల్లో తను చూసిన శేషు, యీరోజు తన యింటిలో ఆప్తుడిగా యీ మధ్య కాలంలో అతను తన కెంతో దగ్గరగా వచ్చాడు. అటు కూతురి భవిష్యత్ని కూడా తనే రకరకాలుగా చిత్రించుకుంటూ, ఆ రంగు జీవితం యొక్క తెరల వెనక నిలబడితే, తన వార్ధక్యపు రోజులూ ఆనందాలూ అన్నీ వూహాచిత్రాలుగా కన్పించేవి. యీ వూహ ఆయనకు యీ జీవన స్వరం మరీ సంతోషాన్నిచ్చింది

కాని అర్నెల్లుగా శేషు కేశవమూర్తితో తిరుగుతూ వుండడం, యీ స్నేహాలూ, నాటకాలవల్లా కొంత అయిష్టమే కల్గింది. ఆదరించి ప్రేమించ గల్గినంతమాత్రాన అధికారం చెలాయించడానికి మనిషికి హక్కు లేదు, తెలివిగలవాళ్ళు అది దాటిపోకుండా యివతల నిలబడి అంతకు కావల్సిన ప్రయత్నాలు చేస్తారు. అనేకవరులు ముందుకువెళ్ళి అనుమానపడి వెనక్కి తిరిగి వస్తారు, హక్కుల్ని జార విడుచుకుని

యీ రోజున తన కర్తవ్యం యేమిటో ఆయనకు తోచలేదు. అప్పుడే పనిలోంచి వచ్చిన రాజలక్ష్మి తండ్రి వెనక నిలబడి అక్కడి నుంచే శేషు రాసిన వుత్తరం గుర్తుపట్టి చదవాలని ప్రయత్నం చేస్తోంది

'శేషు వ్రాశాడు'

రాజలక్ష్మి మౌనంగానే తండ్రి చేతిలో చీటీ అందుకుంది.

'యేమిటంటావు - యిది.'

'ఆయనన్నట్టు కేశవమూర్తిగారి బ్రతుకులో గొడవలున్నాయేమో.'

'అంటే...'

'పెళ్లి చేసుకోమనో బుద్ధిగా వుండమనో యింట్లో అని వుంటారు. దాంతో యిలా పారిపోయి వచ్చాడేమో' రాజలక్ష్మి అలా అని లోపలకు వెళ్ళిపోయింది.

ఆయనకు చాలాసేపు ఆలోచిస్తే ఆఖరికి వొకే వొకదారి కన్పించింది. అంతకు తర్కవితర్కం చేసుకున్నా కూడా మనిషిచేత అభిమానమన్నది యే పనైనా చేయిస్తుంది. అందుకే - తప్పయినా మరో దారి లేక వో వుత్తరం వ్రాసి బరువుగా నిట్టూర్చాడు.

* * *

ఆ మర్నాడు సాయంకాలం పార్కులో కూర్చుని ఆలోచిస్తూ వుంటున్న రాజశేఖరంగారి దగ్గరకు సుందర్రావు వచ్చి నమస్కారం చేస్తూ 'మీ పేరు రాజశేఖరంగారు కదండీ' అన్నాడు... కూర్చుంటూ.

'అవునే... నాతోగాని పని వుందా'

'పెద్దపనేం కాదనుకోండి... మీ

యింట్లోనే కదండీ శేషు వుంటుంటా...'

'అవును యేం' అన్నాడు ఆతృతగా.

తను కేశవమూర్తికోసం వచ్చానని, శేషు రూమ్‌లో అతను వుంటున్నట్టు తెలిసిందనీ - కలుసుకుని మాట్లాడాలనే వుద్దేశ్యం వున్నట్టూ చెప్పాడు.

కేశవమూర్తి గురించి తనలో రేగే అనుమానాలు, గుర్తొచ్చి తనకు తెలియకుండానే ఆయన ఆతృత చూపించారు.

సుందర్రావు కేశవమూర్తి ఆప్త మిత్రుడిలా అతని కథంతా చెప్పి...

'...యింతెందుకండీ. అతన్ని యివాళ రేపు ఆయన కన్న కొడుకులా గౌరవించడం లేదనే నా నమ్మకం. కానీ కడుపున పుట్టిన మూలంగా ఆస్తి అనే బంధం - మమత కన్నా గట్టిగా పెనవేసుకుని మనుష్యుల్ని బంధిస్తున్నరోజులు కనుక, అది వీగిపోతుందని, తర్వాతా గౌరవం బజారు పాలవుతుందని ఆయన ఆలోచిస్తున్నారు... ఇక

వాడు తండ్రికి తెలియకుండా చాలా డబ్బు విలాసాలకు తగలేశాడు. అయినా ఆ తండ్రి నిభాయించు కున్నాడు. ఆఖరికి కొడుకు చదువు గురించి రెండు వేల రూపాయలు ఆయనకు తెలియకుండానే యిచ్చే వాడు...'

'నిజమా...'

కావాలంటే అతన్నే అడగండి. ఆ మిత్రుడు ఎవరో కాదు శేషు, మధ్యతరగతి వాడని తెలిసింది. ఈ విషయాలన్ని తెలిసి కూడా కేశవమూర్తి మౌనంగానే వూరు కున్నాడు. ఆ తండ్రి అవమానించకుండా అప్పైన విరక్తిపడి పెళ్లిచేసి తన చేతులు కడుక్కోవాలనుకుంటే ఇక్కడ తప్పించి శేషు దగ్గర దాగాడు. నా కథమూలం. శేషుగారికి పెళ్లి కావల్సిన అక్కగారొకరు వున్నా రట, అట్టే కేశవమూర్తి ఆమెను వివాహం చేసుకుని...'

రాజశేఖరంగారు విసలేక ప్రశ్నిం చారు. 'ఇవన్నీ మీరు నాకు చెప్ప టంలో...' ఆయనమంటే గుండెల్లో అగ్గిం పోస్తోన్నట్టుగానే వుంది.

'మొదటిది నా స్వార్థం. కేశవ మూర్తికి, మా చెల్లెల్ని చేసుకుంటా నని చెప్పేళ్ళనాడు తీసుకున్నారా యింగారు మాటిచ్చారు. ఇప్పట్లో కేశవమూర్తి వివాహాన్ని బట్టి ఇష్టమే అనుకున్నాం. ఇప్పుడీ పరిణామాన్ని బట్టి అయనగారు మాకు మొహం చూపించడం మానివేశారు. ఆడపిల్ల తరపు వాళ్ళం కాబట్టి కేశవ మూర్తిని మాట్లాడాలనిఇక రెండోసారి మీరు శేషుకు మీ అమ్మాయిని ఇవ్వాలనుకుంటున్నారని తెలిసింది. అది నా అపోహ కావచ్చు. నిజం అయితే మాత్రం నే చెప్పింది మరో సారి ఆలోచించండి. నేను కక్షకొద్దీ శేషు మీద యివన్నీ చెప్పడంలేదు. ఇంతవరకు కొడితే అది మర్యాద లేకపోయినా, తొందరతోనూ, కళ్ళ తోనూ బాధను వ్యక్తం చేస్తుంది మనిషి ఆత్మకు తగిలిన దెబ్బ, అతన్ని రాక్షసుణ్ణి మరేమన్నా చేయొచ్చు. నేను రాక్షసుణ్ణి కాకముందే మీతో యీ విషయాలన్నీ చెప్పగల్గినందుకు సంతోషపడుతున్నా...' రాజశేఖరం గారు స్లానవదనంతో వింటూవుండి పోయాడు—మందగ్రావు చెప్తోన్నంత సేపూ.

* ♦ *

(సశేషం)

"ఒక జీవితాన్ని చుట్టుముట్టి దౌర్బల్యాన్ని శతధా శిక్షించి అగాధత్వాన్ని శక్తిని పుణికిపుచ్చుకోవడం మానవత్వం కాదు మృగానికి క్రిమికీటకాలకి అనాది నీతి, అది నేటి మన జీవన రీతి దీనికే బలాధిక్య మని ఖ్యాతి' - అన్నాడో ఆధునిక కవి.

చాలా మంది పై మాటల్తో పూర్తిగా ఏకీభవిస్తారేమోగాని నాది గాదు మాత్రం ఆ సొంత వ్యక్తిరేకిసాడు ఈ ఇరవయ్యో శతాబ్దంలో, ఒంటరితనాన్ని చుట్టుముట్టి, దౌర్బల్యాన్ని శతధా శిక్షించి, అగాధత్వాన్ని భక్షించి శక్తిని నింపుకునే వాడు రూపవ్యక్తి కాదే! ఆ లెక్కన చూస్తే అది అనాది నీతి నేటి జీవన రీతి అయితే ఈనాడింక మృగాలెక్కడున్నాయి? (మనుషుల రూపంలో తప్ప!) ఆ వేళవి ఏ అరణ్యాల్లోనో

వాక్కు మరి వేశాడు
తున్నా మాంసి వాట్ని
కాల్చి దు లేదా 'జూ'
లో దర్శన వస్తువుగా చేసి
దాన్ని పాలు చేస్తున్నాడు.
కాదంటే సర్కస్‌లో వాటి చేత
రకరకా ఫీజు చేయించి డబ్బు
సంపా "కొక్కురో కో"
అని మ విక్రమంది
మేలో మహాహారం చేసే
దాని తటు తరించి ఏరీ తింటు
న్నాడు దా కే చి న్ పులావ్,
చికెన్ బిర్యాని తాందూరి చికెన్
అని అందమైన పేర్లు పెట్టి వాటి
రక్తమాం లొట్టలు వేస్తో తింటు
న్నాడు. మేకలు, గొర్రెలు, పందులు
కూడా దాహానికి
రక్త అంకితం కావటం
లేదూ ఏ పాపం ఎరుగని
గో వు తం భక్షిస్తున్నాడే!
అంచేత జీవనరీతి అవినీతి
కాదు. వాటికినాడు నీతికాదు.
ఇక మి లన మి కీటకాదులా ?
వాట్ని నాశనం చేస్తున్నాడు.
దోమల్ని లు చ వడానికి
మందు పెడేడు. ఎక్కడో ఏ
పేదవాడి ఏ రక్తమోతవ్వ
అ క్రిమి దులకి మష్టుగా వుండే
ద్వారా క్తం లభించే అవకాశం
ఏదీ ఇదీ వాదిగాడి
సిద్ధాంత లా సోదాహరణంగా
ఎంతవా వ్వుటుటూ పోగల్డు.

త చెప్పుకన్నా
వేది ఒక చుట్టు
ముట్టి దా చి
అ ధ వు
కోవకం మావ ల్లు.
అత ఆదే అ ది నీ కవి
ఈ డు
మ (!) గ మొద
న గాని
అ నమ్మకం ఏర్పర్చి
గ్రంసం పెట్టిద

తను కట్టుకున్న ఇల్లాలు
ఏక్సిడెంట్లో చనిపో ఇన్సూ
రెన్స్ వాళ్ళిచ్చిన డబ్బు
తొనుకి చాలా దూరం
ప్రశాంతమైన
మెడొకటి కట్టేడు భు గ వు.
మేడ గరి చీ, గాని
గురించి చాలా వద లు
ర లో వున్నా నీ
వసరం గానీ అతని వ్యక్తి
స్వభావాన్ని తె ను
అతని పేరు వింటేనా . భు
వాడే లాంటులా భుజం డు.
అతి తెలివైన భుజంగం
అతులో చిక్కని విషమూగల
భుజంగం. అవసరం
పరే కాటేసే భుజంగం.
ఏ చెరువుకో ఏ కప్ప పు ందో,

పిశివ్వని ఎలా వట్టాలో అతను అగ్గుపాలతో నే నేర్చుకున్నాడు. అతను కాంట్రాక్టు వ్యాపారం చేస్తాడు ఆ వ్యాపారంలో లక్షలు గడించేడు. ఇంకా గడిస్తాడు. అతని దగ్గర ఇద్దరు పనిచేస్తున్నారు. మూకరాజు కుడి భుజమైతే అప్పారావు - ఎడమ భుజం వాళ్ళే వ్యాపారం అంతా చూసుకుంటారు. సంతకాలు పెట్టడం - చెక్కుల అందుకోవడం మాత్రం భుజంగం చేస్తాడు. అతగాడి జెక్కించుకు. బేంకులకి, ప్రాజెక్టు ఆఫీసులకి, ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీర్ల ఇళ్ళకి, అప్పుడప్పుడూ బీచి వొడ్డున్న మార్నాగాయిన 'మందు కొట్టు'కి ప్రయాణం చేసే కొత్త 'మారిస్ మైనర్'కి ఇపుడు బలే రెస్ట్ దొరికింది. కాళ్ళొవరతుంది. పెద్ద వలకబడుం పేరు చెప్తే చాలు పనులయిపోతున్నాయి మరింకెందుకు వేరే తిరగడం? అప్పారావు వెళ్ళి బేంక్ నుంచి డబ్బు తెస్తాడు. కొత్తపన్లు కట్టుకొని మూకరాజు ప్రాజెక్టు ఆఫీసుల చుట్టూ తిరుగుతాడు. విస్కీ బుడ్డి- దేవాతెస్తాడు మరి, భుజంగం చేయవలసిన అవసరమేముంది? అసలిదేదీ 'ఆవల్ రెడ్' కారణం కాదని మరోటుందని డ్రయివర్ కి ... తప్పిస్తే మరొకరమానవుడికి తెలీదు. అదేమిటంటే —

* * *

తెల్లవారింది. నాగరత్నాని కింకా నిద్రలేదు. వేతని పక్క లోంచి బెడ్ మీదా ఖద్దరు ఆఫీసుకి వెళ్ళిపోతున్నా ... నిద్రపోతున్నది. ... నాగ రత్నాన్ని చూసి భుజంగం పులి మీసాలు మెలివేసేడు ప్రనాయాలకి ప్రల్లావించేరే ... సేనక్ - అనుకున్నాడు. పాపం ఆ జాలి దల్చేడు. అటయ్యాక మేడ కిటికీ దగ్గరికి వెళ్ళి నిలబడ్డాడు దేవలోకంలా రేపటిన్న దేవతా వస్త్రాల్లా తెలుపు మేఘాల ఆకాశం వెలుస్తున్నాయి. దూరంగా సముద్రంలో షిప్పులే ... గా నడుస్తోంది. నీలం రంగు ముఖమల్ తివాచీ మీద వజ్రాల్లా సూర్యకిరణాలు సముద్రం మీదపడి మెరుస్తున్నాయి. ఏది చూసినా ... గుర్తొస్తోంది భుజంగానికి ... పిగా నవ్వుతూ ... భజంగం పడుకున్న పాతికేళ్ళ చిన్నారి వైపు చూసి చుట్ట ముట్టించేడు. గుప్పుమని పొగ వదుల్తూ మళ్ళీ కిటికీ వైపు దృష్టి మరల్చేడు. చటుక్కున అతని ముఖంలో రంగులు మారే ఏదో పీడ కలొచ్చినట్టు — నాగరత్నంతో లాసన్స్ బే కాలనీ షికారు వెళ్తే 'జన్మాంతం' గుంటలు ... చేసినట్టు ... బొద్దింక కనిపించినట్టు, తిన్న కోడి పులావులో అన్న ఎముక

శ్రీ చాముండేశ్వరీ జ్యోతిషాలయం

హస్తసాముద్రికము, సంఖ్యా శాస్త్రము, కేరళ శాస్త్రము, వాస్తు శాస్త్రము, మంత్ర శాస్త్రము, ప్రశ్న శాస్త్రము, అంగ దోషములు, ఇళ్ళ స్థానములు, బాలగ్రహ దోషములు, గ్రహబాధలు, పిశాచ దోషములు బాగుచేయబడును.

ఋతుశూల నివారణ చేయబడును.

గ్రహదోష పరిహారమునకు నవగ్రహ శాంతి యంత్రము సర్వజన వశీకరణము, సంతాన ప్రాప్తి యంత్రము, మహాశూలిని యంత్రము వివాహ యంత్రము, సరస్వతి యంత్రము, ఉద్యోగ ప్రాప్తి యంత్రము, మహాలక్ష్మి … తము, వ్యాపార అభివృద్ధికి, రోగ నివారణకు, భార్యాభర్తల … కు ఏలినాటి శనికి, అష్టమ శనికి, అర్ధాష్టశని మొదలగు … లకు యంత్రములు యివ్వబడును.

శ్రీ చాముండేశ్వరి …

ప్రొఫెసర్ :
సి. హెచ్. వి. కృష్ణారా… గారి

హస్తపరీక్ష	రు. 5-00	ప్రశ్న	…00
చక్రము వేయుటకు	రు. 25-00	పూర్తిజాతకం	16-00

(పుట్టిన తేదీ సమయము - యివ్వవలయును.) …గముల ద్వారా సంప్రదించవచ్చును.

ఫలితములు వి. పి. పి. ద్వారా పంపబడును.

ప్రతిరోజు ఉ॥ 8-30 నుండి 12 వరకు, సా॥ 4-00 నుండి 5-… వరకు

ప్రొఫెసర్ సి. హెచ్. వి. కృష్ణారావు చౌదరి

కేరళ మంత్రశాస్త్రవేత్త, (నియర్ కాలేజి) మాచవరం, విజయవాడ-4

ముక్కు లో [illegible] త్తు మహా [illegible] డిగా ఫైలెక్కి [illegible] భుజంగం [illegible]గా ఫైలెక్కి [illegible] [illegible] భుజంగ [illegible] చేసినవాడు బావిగాడు. వాడో ముష్టి [illegible] మెత ముందు [illegible] భుజంగాన్ని పిడుకూ [illegible] చూస్తున్నాడు. నూనె గుడ్డ [illegible] పీలికలా [illegible] ముడు [illegible] ఇలా నోరు [illegible] చేతులుండి ఇప్పుడు లేవి చింకి చొక్కా వాడి ఒమ్మలా, జడదారిలా [illegible]ద్ద జుత్తూ, పిచ్చికల గూడులా [illegible] గెడ్డం వాడి కున్నాయి. [illegible]డుపు [illegible] ము [illegible] వెళ్ళి [illegible] [illegible] ఎముకల గూడులాగే వుండేవాడు వుంటున్నాడు. చచ్చే వరకూ బహుశః అలాగే వుంటాడు. వాణ్ణి చూస్తేనే భుజంగానికి ఒళ్ళు మంట. చచ్చేంత అవసరం. వాడెప్పుడైనా ఆటలో [illegible] చేసే భుజంగాన్ని చూసి పళ్ళు బాపేడు ఒకసారి కూడా [illegible] పైసా [illegible] పాపానికి [illegible] భుజంగం పాపం వేసే రకమే - గాని ఆ వెధవ చూపులు భుజంగాన్ని వెయ్యి [illegible] చేసేవి. 'బాబూ, భుజంగం బాబూ - ధర్మరాజు బాబూ, [illegible] డబ్బు యిప్పిస్తావా?' అంతే - [illegible] గాడిదో అని

[illegible] కాడబ్బు పారేసేవాడే కాని పెద్దగా [illegible] కూడా తెలీదు [illegible] వాడు భుజంగం. [illegible] తాతగారి ముల్లో [illegible] [illegible] 'తే!' [illegible] చూస్తాడు ముఖం [illegible] క్రౌర్యం. చాలా పెద్ద అన్యాయం [illegible] లేని దొంగ చూపులు వాడి కళ్ళల్లో.

'నా డబ్బు నాకియ్య' అన్నట్టు దీనంగా చూస్తాడు. [illegible] ఇవ్వకపోతే - 'ఇవ్వకపోతే పోయావు. నాకేం నష్టం?' అన్నట్టు [illegible]గా చూస్తాడు. అందుకే భుజంగం ఎప్పుడూ వాడికి ధర్మం చెయ్యలేదు. [illegible] భుజంగ [illegible] [illegible] వచ్చాల్లా గుండె [illegible] అనిపిస్తుంది.

అంతలో మంచంమీద పడుకున్న చిన్నది కళ్ళు [illegible] తెరిచింది. మెల్లిగా లేచి మంచం మీదే కూర్చొని సుతారంగా ఒళ్ళు విరుచుకుంది. భుజంగం నాగరత్నాన్ని ప్రేమగా చూసేడు. మీసాలు మెలేస్తున్న భుజంగాన్ని చూసి 'ఎంతసేపయింది లేచి? [illegible] పెద్దగా [illegible]' అంది.

'ఎంతసేపు అయితే ఏం? [illegible] తెగిపోయాయి.'

నాగరత్నం లేచి నిలబడింది

చీరక ట్టి బ్లౌ రి పరుకుని-జా కెట్టు గుండీలు ... ప్రస్నారోలేవో ... ఘు ... పమిటాపిం చింది ఘు గ ... వు ... ములా ... చుక్కే ... ఆ తను త ... లో ... ల్లావుండే మొహాలు గల ఆడవాళ్ళనే ఎక్కువ చూసేడు కాని, సుందురుముక్కతో చేపి చ ... ల్లాటి అ డ దా ని మొహాన్ని పరకూ ... న్న డూ చూసి

వుండలేదు. ఇంతేత ... ఆపేక్షగా చూస్తున్నాడు ఆ ఆపేక్ష ... లాంటిదికాదు దా ... అధికార ముండి. భుజ గం ... క్క వ వి ల ఒదున్న నా ... ర్యం కిటికీ గుండా బయటకు చూసింది

నీలం ... ని తెల్లని మేఘాలు చూసి నాగరత్నం మనసు రెపరెపలాడింది. రాజ హంస లాటి ఓడమ్మాని గుండె వు ... ఊగింది. నీలం ర గు ప ... చెల్లా చెదరౌతున్న ... మేఘాలు చూసి సంభ్రమంతో గుండెల మీద చేతులు వేసుకుంది.

"అబ్బ ఈ ... ద విలుస్తే రంగుల ... మ్మ చూ ... ద్దినా ... ఇంకా యేమో అనిపోయింది, ఎట్లో చాలా సీనియన్ ... పట్టి దూద్దాం ప్రారం ... భుజంగం ... రగా ... అక్కడేం వుంది ?

అక్కడ దేశంలోవున్న దరిద్రం వుండి.

అక్కడ ప్రపంచంలోని భండాలు వ ... ది.

అది డబ్బున్న వాళ్లూ. నాగరత్నం లాంటి వాళ్ళూ ... బాదను కాని నాగరత్నం చూసొం ... చూస్తూనే వుంది. ఆమె ... వు అక్కడ అతుక్కు పోయిన్నున్నాయి.

మేడకింద ని ... వ తోటో

చూస్తున్న బాలికాడు అప్పుడే ఎందుకో తలెత్తి చూసేడు అదే సమయానికి - ఉమారాని నాగరత్నం కూడ ... సింది. చూస్తూ అలాగే ... ంది బాపి... డే చూస్తూ నాగరత్నం గుండె కల... మ ... ఎప్పుడో ఎన్నాళ్ళకిందో - ... భయంకరమైన చీకటిరాత్రి నిద్రలో చూసిన పీడ కల అకస్మాత్తు జ్ఞాపకం వచ్చి ఒళ్ళు విలవిలాడి పోయింది. జడ ... కట్టిన ... కి, ... కల గూడులా వున్న గెడ్డానికి మధ్య వున్న ... రెండూ రెండు ఎర్రని-గాజు గోళాల్లా - భూతం కళ్ళలా ఆమెని భయపెట్టేయి. జడ ... కట్టిన జుట్టు ... ఆ ... మూడో నేత్రాన్ని గుర్తుకు తెచ్చి నాగరత్నం శవాడులా కంపించిపోయేయి...

"ఈడు బా ... దేవా —" అని జాలి ... ను ... అమ్మ ది.

"ఎతులా ఆ ముష్టివెధవ కానీ అలా చూస్తున్నావ్ ... ఆ డు ... ... చూడక ఓరిద్దరం" అన్నాడు భుజంగం. ఒంటిమీద గొంగళి పురుగులు ... తున్న ... అసహ్యంతో

"... దొంగతనం చేస్తాడా?"

"ముష్టికుండ ... - దొంగతనమో - లేకపోతే ... దూనో సేస్తాడు. అయ్యన్నీ ... ముంద ... శను. ... మొ... కదుర్కో. ఇంద కెళ్ళి కాఫీ, టిఫిన్ తెచ్చి ... వంటింయన్లో పెడతాము."

"అక్కడికి రోజూ వా ... డా?" మళ్ళీ ఆ వెధవ గురించి ... అడిగే సరికి భుజంగానికి ... కోపం వచ్చింది. కాని పట్టు కొంత ... భయపడిపోతుందేమోనని శాంతంగా ... ధానం చెప్పేడు.

"మాద్రతాయి, అక్కడి ... జా వాన్నా ... వుంటాడు. అంతే. నాకు పెద్ద సిరాకు ఏదో ఒక ... బుగారి ముక్కెక్కడ దాచి పెట్టేసుకు... అని సెయ్ సొస్తాడు ఎం... ... రివా ఇష్టు, అలాగే నిలబడి నిలబడి పోతాడు పిచ్చెదవ"-

"పాపం..."

"అలా అని జాలిపడ్డే కొంప కొల్లేరెట్టేస్తే అల్లవి ... తక్కి ... ఎక్కడుంది సెప్పు కి"

"అలాంటోల్లు ఎంతమందో వున్నారు కాని ఉండిలాంటి కనెక్ష బ్బరుకు యీ బూ పిచంవిక లో నా నెక్కడా మాల్దేదు"

"అదెవడు ముసోడు. అది అకు లేని - ... అని మని ... రాగు టాని ... నచ్చావదికార్లో వుంద మ... మాత్రం వుండ ... లేదు"

"నా కల్లతో నామొన్న పేమ, ఒక మంది ముష్టివెధవలో నా కల్ల ముందు ... బతుకు కున్నారు. ఎలా... వేటి?"

అకి బుర్రా - ఈడి బుర్రా కొట్టు ...
వాలగు డబ్బు లాగావే సా ...
త్కొత్తగం - కుందమ హొరా ...
తుప్పందిల ! కుప్ప కలిపి ...
అంతే మర్నాయుగు రోజులికి ఇం ...
పణాలాంటి మేదలు గ్గోపీకం...
కాద పిల్లల్ని సేర్దిసి 'కంపి ...
తెగడియ్యడం ... ఇదంతా ...
మా యమ. అన్నేయం, దవ్వు ...
పేకినోటి ... కంలో ...
బతుకుతున్నాడు. లేనోడు ...
మాయిలేందే లోకంలేదా? మా ...
... యం చెప్పుకోనోడికి కూళ్ళే ... మాట! ..., అంతే కద!"

... సారి భుజంగప్పం ఉలిక్కి ... డు. ముప్పైఏళ్ళ క్రి ... కోడిసి ... అది మనిషి భాషలో ... ఎంత అర్థ ... అర్థం ... డ్డాడు ... 'మన్వంతరి' ... పోయింది' అని తలవం ... డ్డాడు.

... మ్రత్తాలూ, ని ... నా ... ంటూనే అకదాయి సెప్పినా, ... గుంటు ద్దెప్పినా దాన్ని ...

ఇమ[illegible]ంటూ[illegible] నువ్వు సెప్పింది విజవ్వా[illegible]జ[illegible]న్నరా! నోతంల మా యిపేసే [illegible] ఇంకో[illegible] సెప్తే [illegible] మనకి సేయం [illegible]రగదు, [illegible] దీ[illegible] వెం[illegible]గా ఉంటే [illegible]తోడి దీ[illegible]వా[illegible]ంగాల, అదీ. [illegible] బజార్లంట మా డు లాడ్జింగులో నూడు అంతె. [illegible] గోర్మెంటోడే [illegible]ప్తున్నాడ[illegible]న్నయం అదేటో సెపా [illegible]. [illegible] వ్వా ద దానివి. [illegible] గోద[illegible]జ్జి వుంటావు వి మవసె[illegible]ప్పదూ నేయం [illegible]గరించే గాని [illegible]గురి[illegible] చాలా [illegible]ంచటం. కాని బయట పెపంచికంలో ఎంత [illegible]దో [illegible] బగ[illegible]తుడికేవా ఎరిటుండో [illegible]దో నాకు తెల్దు. నా వంగతే నూసాక్క ఇవతలెత్తి వోణ్ణి; మేస్త్రిరి గా[illegible]న్నయేము. అ[illegible]క్క సి[illegible] ఇవక్క [illegible]టునయ్యేము. అ [illegible] రేలు కం[illegible]ట్రా[illegible]క్ట్సు యేము. ఎలా గ ము కు న్నా వే టి కి మ[illegible]వెంత వాయొంగా కొటివచ్చినా ఇంజినీరు [illegible]బు[illegible] దిచ్చి[illegible]ము[illegible] తేగాని "పరుకు" మవకివ్వడు. మరాడికి లంచం [illegible]ది [illegible]ంచు గో[illegible] లం టే కొ[illegible] వన్నో దక్షి[illegible] వెయ్యాలి గ[illegible]. సిమెం టు లో ఎకు[illegible] [illegible] కలిపి[illegible]గా[illegible] మనకి డబ్బులు కిట్టవు. [illegible] నా మ[illegible] సా[illegible] సంగతి కూడా సెప్తా వి ను. సా[illegible] [illegible] కూ[illegible] [illegible] గో ర్మెం టు సెట్టం చే సిం[illegible]. వ నోళ్ళలా. [illegible] ఏటు తెలింది గాదు [illegible]ద. ఏటి సెయ్యొద్దంటారో [illegible]డే సేసారు. "సారా [illegible] తాగి[illegible]డొవాయ్ తప్పు లే దూ" అంటే [illegible]దో సి [illegible] [illegible] యాలా సారా తాగకు. సారా సావులు సోడా సావుల సెయ్యాల. మం గోర్మెంటోడలా ఎ[illegible] సేసేడు [illegible]డో నీకు తెల్స[illegible]"

"[illegible] సెపేడ్[illegible] [illegible]డు."

"అలా[illegible]నే సారాసావు [illegible] లంచాలు [illegible]! [illegible] దూ ఏలకొద్దీ రూపాయిలూ నెల్నెలా అల్లకి ముడువు క[illegible]రు. [illegible] [illegible]లగా వుంటారు, [illegible]రా అమ్మా వోల్లూ [illegible]గా వుంటారు..."

"[illegible]జ్జి సెకిపోయేది [illegible] గద!"

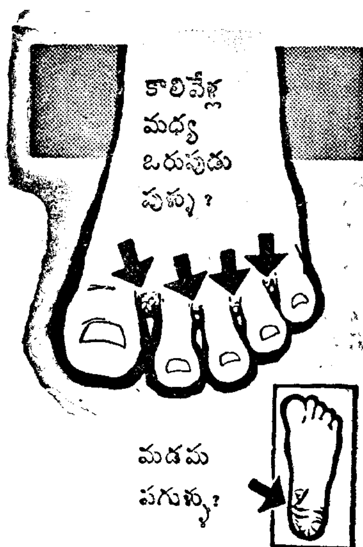
"నూసేవా. తెలివంటే అదీ తెలివి. ఎ[illegible]డెలాపోతే మనకేల? మనం మ[illegible]గా వుండాల."

[illegible]రాంతపోతూ వింటోంది నాగరత్నం.

"[illegible] [illegible]టి గురి[illegible] సెప్తే [illegible] మంతవుతా[illegible] [illegible]ద[illegible] ఎ[illegible] [illegible] ము[illegible]ం [illegible] కా[illegible] [illegible] [illegible]కి ఎలాసా[illegible] [illegible] భుజంగం [illegible]

[illegible]న్నం [illegible]టుక్కున [illegible]కి దగ్గరికెళ్లి కిందికి చూసింది.

అంతవరకూ పిచ్చివాడిలా ?ల
బడ్డ బాబిగాడు మేడ ముందున్న
కాలువ (గట్టు)కి ళ్ళి కూర్చున్నాడు
రెండు చేతులూ జాచి ఆ ...
లోని నీళ్ళతో ముఖం కడుక్కు
న్నాడు. ... గ్లాసెడు నీళ్ళు
తీసుకుని తాగడం ప్రారంభించాడు.
ఆ విచిత్ర దృశ్యం చూశాక నాగ
రత్నం గట్టిగా కళ్ళు మూసుకుంది.
"అబ్బ ఎంత దరిద్ర బ్రతుకు నీకు
బాచీ" అనుకుంటూ లోపలికిపోయింది

బాబిగాడు (తనకే)మీ కొత్త
కాదు. వాడు ... ఉమా
అప్పుడు నాగరత్నం ...
పువ్వులాంటి పదమూన్నేళ్ళ పిల్లో
వుండేది. అప్పటికి నాగరత్నానికి
వయసూ వంపులూ రాకుండా అరే
దేళ్ళుంటాయి. బాబిగాడికి పన్నెం
డి పదేళ్ళో వుంటాయి. వాళ్ళ
నాన్న తాగుబోతు అన్న లేదు.
వాడెన్ని కథలు చెప్పేవాడో!
అలా పదేళ్ళకు ... వయసు
వొచ్చింది. ఒంపు లొచ్చాయి. బాబి
గాణ్ణి పెళ్ళాడి సుఖంగా కాపురం
చేద్దామని ఎన్ని కలలూ ఊహలూ
అల్లిందో! కాని అవి నిజం కాలేదు.
తల్లి బలవంతాన. రజస్వల అయిన
అనంతరం ఎన్నో ... గా ఓ
పక్కలో పడుకుంది. ఆ తర్వాత —
ఎన్నెన్ని గాళ్ళు- ...
చూసింది. ఆఖరికి ...
... లోకి వచ్చి పడింది. కొన్నాళ్లు
పోయేక తనలోని ఆకర్షణలన్నీ
పోతాయి. అప్పుడు తనని కుక్కని
తరిమి కొట్టినట్టు ...
అలా వెళ్ళగొట్టబడాక తన బతుకు
ఏ యేటిపాలో పోతుంది. లేదా
వీధిని పడుతుంది. అప్పుడు తనూ బాచి
గాడిలాగే - పిచ్చిదానా తన బట్ట
ప్రతివాళ్ళకి చెయ్యి చాపా- ... !
అనుకుని సుడిగాలికి లేచిగలా పడిక
పోయింది నాగరత్నం.

బాచిగాడి నీళ్ళు తాగడం అయి పోయింది. ఏదో ముక్కగడ్డి తీసి మూతిం తుడుచుకుంటూ మళ్ళీ మేడ వేపు నడిచేడు మెట్ల దగ్గర నిం బడ్డాడు. మేడలోంచి గబగబావెళ్ళి కింది కొచ్చింది వారత్నం. వీధి గుమ్మం దగ్గర తలుపు వారగా నిల బడి వీధివేపు చూసింది.

వీధి గుమ్మం దగ్గర స్తంభానికి కట్టి వేయబడిన ఓ అల్సేషియన్ కుక్క వుంది. అది కుక్క అంటు సామాన్య తరహావన్ను దేహం నమ్మడానికి వీల్లేకుండా వుంది. గోధుమ రంగు ఛాయలో వున్న పులి పిల్ల అది. భుజ గంభీరాగే దాన్ని సాము చూస్తే. దానికి పాము ... రలు. అది కుక్కగాని మనిషిబాబు. దాని కెందు మంచివాడో ఎవడు చెడ్డ వాడో - మీకూ మాకూ - అందరికి దాని యజమానిక్కూ తెలిసినంత ఎక్కువగా తెల్సు రోజుకి రెండు కేజీల మాంసమూ వూర అరడజను విక్కటూ అవలీలగా తింటుంది. మాంసం కూరా, అన్నం వూర కలిపి పెడితే ఒక్క మాంసం ముక్కలే తిని అన్నం మెతుకుల్ని వదిలేస్తుంది. పర మాంసాన్ని కూడా - ముక్కలోనికి అంత అవలీలగానూ తినేసే వేర్పు గల శునకరాజం అది. దాదాపు ఏళ్ళై వంట చోటల విక్కల్లోని రక్తం రుచి చూసిన వనమాన భక్షకి అది.

దాన్ని చూసి ఒకొక్కడు భుజం గవేక పాదలిపోతుండి మిగతా వాళ్ళో లెఖ్ఖా - జ

అంత గొప్ప మం... షి కుక్ కుక్కముందువాచి దు టూ వీధి విడుస్తో నిలబడ్డాడు ... విచిత్రంగా చూడదు భావం మని అరవలేదు. దా కి ... జా అలా వాకిలి! పరిగా ... జా ... కు ముక్క కుక్కముందు తరిద్రై ... హారం పెట్టాడు ... కుక్క ... మాంసం ముక్కల్నితిని ... అనని ... ని "తమాషా" ... అ ... కని తాకవలో పారేసాడు ... దు గబగబా అటు పరుగెత్తి ఆ ముక్కల నీళ్ళల్లోవి మెతుకులే ... దు ... టాడు వంశ్పప్తి ... తి టాడు అది ... ద్దం వేటువా ... ద్దా ... ంత మంది వద్దా ... లా ... త్రంగా పుంటాయి. బాచిగా డలా తి న్నాక వాడు వక వకా నవ్వుతి త్తు. బడుగుదేశాన్ని చూసి భాగ్యవంత మైన దేశంవాడు కత్తుం మారిపత్తు ... ఫెర గుబు పెల్చినట్టు ... రా బుబు వేసినట్టు.

బాచిగాడు దాన్ని అవ ... కటక భావించదు కుక్క. వ... టువాళ్ళ దీనంగాచూసి, ము ఖం ... ంచ ... గోళ్ళు గిల్లుకుంటూ ... రో చోటికి పోతాడు మళ్ళీ మర్నాడు అదేవేళకి తయారౌతాడు.

కాని ఆ రోజు రోజులాగా జరగలేదు. కోడి మాంసం కూరా, అన్నపూ ఖరీదైన పింగాణీ కప్పులో తెచ్చి కుక్కముందు పెట్టేడు వంటవాడు [illegible]ద్రవ్యుల్లాగా - ముకల గుట్ట లాగా వున్న బాచిగాణ్ణి చూసి, 'ఏమిరా దిష్టి పిడతా తయార య్యేవూ?' అని పలరించి లోపలికి వెళ్లిపోయేడు. ఆహారము మూతి ముందు పడగానే [illegible] భళ్ళేపే కుక్క అన్నాన్ని [illegible] కదల్లేదు. మెదలేదు మూజాడనైనా లేదు. ఎంత వేగిరం తింటుందాం ఎంత త్వరగా మిగిలిన మెతుకులు తిందామా అన్నాతృత్న బాచిగాడు ఆశ్చర్యపోయేడు దాని కళ్లల్లోకి కళ్ళుపెట్టి చూసేడు. కుక్క కూడా వాడ వేపే చూస్తున్నది. 'ఏరే-నేనిది తింటానే నువ్వు మిగిలిన నాఎంగిలి మెతుకులు తింటావా?' అని జాలి పడుతున్నట్లు [illegible]ది దాని భావం గ్రహించేడు 'అవున్నరే. రోజులు మారేయి. మనుష్యులం కొందరు ఇప్పుడు కుక్కలకన్నా అధ్వాన్నంగా తయారయ్యాం మాది కుక్క బతు క్కన్నా నీచం. ఇప్పుడు మీాది రాజ్యం. మీారు తినాక మిగిలింది మేమిప్పుడు తింటాం. ఏం చేస్తాం [illegible] యంగా చూసేడు. కుక్క అటుతిరిగి పడుకుంది ప్లేటులో మాంసం అలాగే వుంది. [illegible] దగ్గరగా జరిగేడు. కుక్క తల తిప్పి, ఫర్వా లేదు,, ముందుకి రా!' అన్నట్లు చూసింది. బాచిగాడి గుండెలో కొండంత ఆశ, ఒక్క పూవులో పళ్ళెం అందుకున్నాడు. 'కుక్కమీా అన్నేం. గబగబా ఈ [illegible] ఆ చేతా నోటికి ఒక్కొకుని ప్లేటు ఖాళీ చేసేడు. అతన్నింటున్నంత సేపూ కుక్క వాడి విచిత్రంగా చూసింది. మూతి తుడుచుకుని కుక్కకి రెండు చేతులెత్తి దణ్ణం పెట్టేడు బాచిగాడు. 'తల్లీ, మూడ్రోజులు [illegible] లేదు [illegible] మెతుకు లేదు [illegible] మంచి [illegible] నాయి. [illegible] - [illegible] పిండా [illegible] కుక్కవి కావు. అన్న పూర్ణమ్మ తల్లివి.' అన్నాడు బాచిగాడు.

తలుపు చాటునున్న నాగరత్నం గుండెలో తుఫాను. చీకటి, రాళ్ళ వర్షం... సుడిగాల్లా మేఘమీాదికి పరి గెట్టింది.

వంద రూపాయల నోటుతో కిందకి దిగి వీధి వరండా మీాదకి వచ్చింది. రోడ్డుమీాద కెక్కి దిక్కులు చూస్తున్నాడు బాచి.

'బాచీ' అని కేకేసింది నాగ రత్నం.

అది కేకే అయినా పిలుపులా లేదు అందులో కరుణ వుంది. పట్టు [illegible] మునిగిపోయిన మనిషి సహాయంకోసం చేసే ఆక్రం దనంలా వుంది.

గుండె గుభేల్లు కదిలినట్లయి ఒక్కసారి వెనుదిరిగి చూసేడు బాచి. వెనక్కి వచ్చేడు.

'నా నెవర్నో తెలుసా?' అంది నాగరత్నం.

'తెలీదు.'

"పోనీ-అదే మంచిది" అనుకుంది.

"ఇదిగో ఈ నాలుగు రూపాయలూ తీసుకో. ఏ సినిమా అలు కాదేవా చిన్న కిళ్ళీబడ్డీ యెట్టుకో. రోజూ కొన్ని గంజినీళ్లు తాగొచ్చని మనకు వుంగా వుండు" అంటూ - చేతిలోని వంద రూపాయల నోటు యిస్తూ.

బావిగాడికా మాటలు ఇంద్రజాలంగా పనిచేసింది. కలా నిజమా అనుకుంటూ ... నోటు కేసి చూస్తూ నిలబడిపోయాడు

అంతలో కిక్కుమని నవ్వుతూ ... పడగెత్తిన పాములా భుజంగం కిందికి దిగేడు. ఎర్రగా వున్న నాగరత్నాన్ని అనుమానంగా చూసేడు.

"ఏటీ మంతనాలు?" అని గద్దించేడు.

"ఏక్లేదు" అంటూ నిశ్శబ్దంగా నాగరత్నం లోపలికెళ్ళింది. మేడ మెట్లు ఎక్కుతూంటే "అబ్బా" అన్న కేక వినిపించింది. గాభరాగా కిటికీ దగ్గరకెళ్ళి కిందికి చూసింది. సైకిలు తొక్కుకొచ్చిన భుజంగం కడిగాలెత్తి బావిగాడి డొక్కమీద కాలు తన్నేడు. "నాయనోయ్" అంటూ బావిగాడు నేల కరిచేడు. కడుపులోని మటన్ బిర్యాని అంతా భళ్ళున వాంతి అయింది. ఆ దృశ్యం చూడలేక పగిలిన గుండెతో భడాలున కిటికీ మూసింది నాగరత్నం.

"అబ్బ, యీ మనుషులెంత కుళ్ళోళ్ళు!" అనుకుంది.

* • *

ఆ మర్నాడు సాయంత్రం ఎనిమిది గంటలకి—

భుజంగం సోఫాలో కూర్చున్నాడు. అతగాడి చేతుల్లో ఏదో సినీ పత్రిక వుంది. అందులో అందమైన ఆడవాళ్ళ ఫోటోలు, నగ్నంగానూ, అర్ధనగ్నంగానూ వున్నాయి. వాట్ని చూస్తూ భుజంగం మీసాలు మెలేస్తున్నాడు. అప్పుడే తలకి స్నానం చేసిన నాగరత్నం ఫేన్ గాలికి తలారబెట్టుకుంటోంది.

ఇంతలో పనిమనిషి గదిలో కొచ్చింది. "గదంతా గలీజుగా వుందమ్మగారూ! తలగి సాంబ్రాణి ధూపం ఎయ్యమన్నారేటి?" అనంది.

"సాంబ్రాణి ధూపం కేటి సొర్రబెట్టి ఎర్రిమొగమా? గంధకం తెచ్చి ధూపం వెయ్యి. అప్పుడు గాని గదిలోని కుళ్ళూ మనుషుల్లో కుళ్ళూ పోదు!" అంది

పనిమనిషి నాగరత్నం మాటలు అర్థంగాలేదు. నాగరత్నం భుజంగాన్ని చూసి కిసుక్కున నవ్వింది.

ఆ నవ్వుకి తలెత్తిన భుజంగం "ఏమిటి? ఏటంటున్నావు?" అన్నాడు.

"ఏక్లేదు" అందింకా నవ్వుతూనే!—

చిత్ర విచిత్రాలు

స్వామి చిత్రానంద

తాను చూసి మెచ్చుకున్న హిందీ చిత్రం పేరిటలు మీద వుండటంతో, ఆ కథను మార్చి తన యిష్టప్రకారం రాయించుకోగలననే నమ్మకంతో — కథ, స్క్రీన్‌ప్లే-నిర్మాణము అంటూ తన పేరు ముందు వేయించుకున్నాడు ఒక నిర్మాత తెలుగు చిత్రం ప్రారంభించినపుడు.

కాని — అనుకున్న మార్పులు ఏమీ జరగలేదు. హిందీ చిత్రానికి మక్కీకి మక్కీగా వుంది తెలుగు చిత్రం.

"హిందీ నిర్మాతలు నీ మీద దావా వేస్తారు నీ పేరు మాత్రం వేసుకోకు. అప్పుడెప్పుడో వేసుకుంటే నేను ఒప్పను —" అని నిర్మాత శ్రేయోభిలాషులు హెచ్చరించారు.

"మరేం చేద్దామా?" అని ఆలోచిస్తూ వుండగా డైరెక్టర్ కార్లోంచి దిగుతున్నాడు.

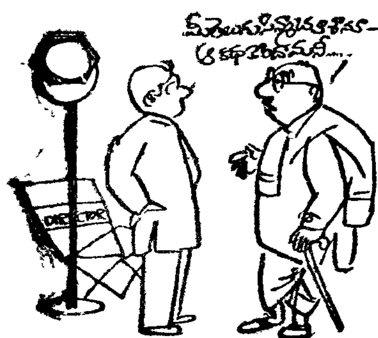
"ఆయన పేరేసెయ్—" అన్నారు శ్రేయోభిలాషులు.

"కథ స్క్రీన్‌ప్లే, దర్శకత్వం" ఈ మూడూ డైరెక్టర్ పేరు [illegible] తగిలించారు. చిత్రం విడుదల చేశారు.

"హిందీ చిత్ర నిర్మాతలు దర్శకుడి మీద దావా వెయ్యాలి — డైరెక్టర్ యిచ్చిన ట్రిక్కుకి శాస్తి జరగాలి" అని నిర్మాత, ఆయన శ్రేయోభిలాషులూ ఆశిస్తూ వున్నారు.

కాని — ఆ తెలుగు చిత్రాన్ని చూసిన ఒక తమిళ నిర్మాత, ఆ కథను దర్శకుడి దగ్గర కొన్నాడు.

ఆ రోజునుంచీ ఆ దర్శకుడు కథకుడు కూడా అయిపోయాడు.

నేడే "లక్ష్మీ కటాక్షం" చిత్రం బ్రహ్మాండమైన విడుదల!

ధనలక్ష్మి నిజంగా కటాక్షిస్తుందనీ, చిత్రం పేరు సార్థకం చేసుకుంటుందనీ [illegible] కత ఆశ - [illegible] అంచనా!

విడుదల రోజున అలవ్యంగా వచ్చే ప్రేక్షక అభిమానుల సౌకర్యార్థం - టిక్కెట్లు [illegible] అమ్మేవారంతా ఆ థియేటర్ దగరే చేరారు. మేటనీ ఆయి [illegible]ది. మొదటి ఆట ప్రారంభం కావాల్సివుంది అప్పుడే టిక్కెట్[illegible] ఇద్దరు యువ ప్రేక్షకులు [illegible] ఒక "బేరగాడు" వచ్చి-

"రూపాయి పావలా టిక్కెట్లు కావాలా సార్" అన్నాడు

"ఎం[illegible]" అన్నాడు యువకుడు

"సార్ [illegible] పావలా తగ్గించుకోండి"

"ఒరే [illegible] టిక్కెట్లు వెల్లవు అని బోర్డు వుందిరా-" అని స్నేహితుడు హె[illegible]రించాడు.

"[illegible] పావు" అని మొదటి యువకుడు బుకింగ్ ఆఫీసు దగ్గరకు చరచరా వెళ్ళి -

"మీ [illegible] పావలా తగ్గించి బయట టిక్కెట్లు అమ్ముతుంటే, అవి వెల్లవు [illegible] లాగ సార్?" అని అడిగాడు

"మా బోర్డులు అంతేసార్-"తగ్గ ముందరి చిత్రం వస్తోందని మూడేళ్ళ నించి అంటున్నాం - ఒచ్చిందా?"

"అబ్బే!... ఏం ఫర్వాలేదు కొనండి. [illegible] హాని కొనండి. 4310 [illegible] [illegible] మేము [illegible] [illegible] అని సలహా ఇచ్చాడు.

[illegible] యువకుడు వచ్చి [illegible] టిక్కెట్లు [illegible] అన్నాడు.

"[illegible]మ్మేశాన్ సార్-"

మరో బేరగాడు వచ్చి - "30 పైసలు తగ్గించి తీసుకోండి" అని బతిమాలి అమ్ముకున్నాడు.

"[illegible] వుదయం ది[illegible] వత్రికలో- టిక్కెట్లు దొరక్క నిరాశతో [illegible] ప్రేక్షక మహాశయులకు మా [illegible] భూతి - ముందుగానే జాగ్రత్త పడండి-" అన్న ప్రకటన [illegible] మిత్రులు ఇద్దరూ తమ మిత్రులతో నవ్వుకున్నారు.

తెలుగు చిత్రాలు ఎక్కువై పోతూండటంచేత, చూసిన చిత్రాన్ని మళ్ళీ చూసే ప్రేక్షకులు [illegible]న్నారు. అంచేత ప్రేక్షకుల్ని ఆకట్టుకొనేందుకు ఓ గడుసు నిర్మాత ఒక పథకం కనిపెట్టాడు.

దాని ప్రకారం — చిత్రంలోని పాట లన్నింటి [illegible] స్థానం బట్టి [illegible] పత్రికలో రాసి [illegible]తకు పంపాలి. దీనికి బ్రహ్మాండమైన

పారితోషికం పుండక్కాదు. ఆ జాబి తాతోపాటు సినిమా టిక్కట్లు జత పరచ డం మరీ పాత పద్ధతి అని. పైగా అది రీ చులకన అవుతుం దని. సినిమా టిక్కట్లు జతపరచక్క రేను అన్నాడు.

పాకల పుస్తకాలు చిత్రం విడు దల న్న ముందుగానే అమ్ముడై పోయాయి. మరో వదివేలు వంప మ ్తి యేటుకొనంచి తెల్గ్రాంలు వెళ్ళాయి. ఇది తెల్సిన నిర్మాత చిత్రా న్ని జనం బాగా ఆదరిస్తారని ఆశపడ్డాను.

చిత్రం విడుదలైంది. జనం అంతగా విరగబడటం లేదు. అసలు హాలు కూడా నిండటం లేదు.

రూపాయిచ్చిన పెట్టి సినిమా చూడకుండా, వది పైసలతో పాటల

పుస్తకంకొని. ఆ పాటల్ రకరకాల వరసల్లో జాబి రాసిచే నిర్మాతకు వం పా రు ్రేక్షకమహాశయులు! ఈ ఆ దరి పరిణామా నిర్మాత కించపడ్డాడు ఏ ం తోచక తికమక పడ్డాడు. దర్శకుడు ఆ గతి అంతా చెప్పాడు. ఆ జాబితాలన్ని దర్శకుడికి చూపించాడు. పాటిన్ని టినీ పరిశీలించిన దర్శకుడు

"అయ్యా! మీ ... బహు మతి యివ్వక లేదు. ... తీసేసిన పాట కూడా ప్రేక్షకులు జాబితాలో ... ఆ పాటల పుస్తకం ... అందుచేత ఆ జాబితాల న్ని తప్పులే.

"హా మ్మ య్య! ... దేవుడా!" అనుకున్నాడు నిర్మాత.

వటూరం

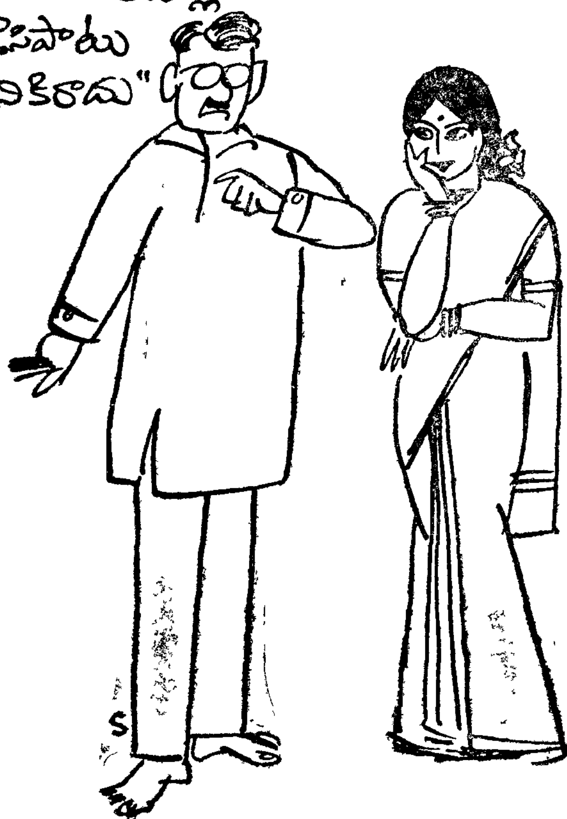
కె.వి.యస్.శర్మ

పొద్దున్న వటూరం అంత గందరగోళంగా ఉంది. తేనెటీగల పట్టుపొద రాయి పడ్డట్టు గోలగా ఉంది. చిన్నపిల్లలు, వాళ్ళమ్మలు హడావిడి చేస్తున్నారు. పక్షుల పిల్లలు వాళ్ళమ్మల్ని లేపాయి తెల్లారిందని. అలవాటుకొద్ది పక్షులు కలకల మనబోయి తెలుగు వార్తలు విని ఆగిపోయాయి. ఆ పైన పిల్లల్ని సిలన్‌లో సైగలు పాట వచ్చేవరకు పడుకోండి మేము పన్లు చూసుకోవాలని కేకలు వేసాయి. శేషగిరి, శకుంతల కౌగిలి విప్పుకుని లేచి బయటికి వచ్చాడు. ఆ కాంపౌండులో ఉన్న ఆడవాళ్ళు ఘోరున ఏడుస్తున్నారు. వాళ్ళ ఇంటావిడ దయన మామిని పైమెంద పడిగాడు శేషగిరి. ఎదురింటి హేమావతిల్లు ఖాళీ చేసి వెళ్ళిపోతోందని ఆ వియోగం భరించలేక వీళ్ళు దుఃఖిస్తున్నారని, ఆ ఇంట్లోకి ముందు ముందు ఎవరు వచ్చినా హేమావతి లాగా కలిసిపోవడం కష్టమని చెప్పిందావిడ. దాంతో శేషగిరి శకుంతలని లేవేసాడు. హేమావతి వాళ్ళు వెళ్ళిపోవడం శకుంతలకు ఎప్పుడో తెలుసు. అందుకని లోపల్నుంచే కన్నీళ్ళు కారుస్తూ ముక్కు ఎగబీలుస్తూ వచ్చింది. ఆ పైన తెలుగు సినిమాల్లో లాగా క్షమించాలి హిందీ సినిమాల్లోలాగ (తెలుగు సినిమాల్లో ఇంట్లో వాళ్ళని మాత్రమే పట్టుకు ఏడిస్తే హిందీ సినిమాల్లో ఎంచక్కా ఊళ్ళోవాళ్ళని, పక్కింటి పిన్నిని, ఎదురింటి చెల్లాయిని, వెనకింటి అత్తయ్యను అందర్నీ పట్టుకు ఏడుస్తారు) హేమావతి చేతులు పట్టుకు ఏడ్చింది. శేషగిరి పక్కింటి కుమారి మాత్రం వారా జయరావుతో ముచ్చటగా మూడు సార్లు చెయ్యి కుదుపుకుని ఊరుకున్నారు. హేమావతి వెళ్ళిపోయింది. వటూరం చిన్నబోయింది.

మధ్యాహ్నం భోజనానికి సైకిలు మీద ఇంటికి వచ్చిన శేషగిరికి మామగారి ఉత్తరం వెక్కిరిస్తూ కనిపించింది. పిప్పన్నపాలెంలో ఒప్పుకొన్న మాటకి

కోకా ,ఉందేమోకాని పటారంలో మామె మాటకి తిరుగులేదు. అని మకుటంలేని మహారాణి. చీడీమా పక్కింటి శ్యామలతో సభ తీరుస్తుంది పటారం అంతటికి మధ్యాహ్న భోజనాని కింటికివచ్చే మొగుడు దౌర్భాగ్యం శకుంతల కొక్కరికే మిగిలినవాళ్ళు చక్కగా ఎనిమిదింటి

మొగుళ్ళ నాఫీసులకు తోలేసి తొమ్మిదింటికి కారియర్ల బ్బాయికి కారియర్లిచ్చి పంపేసి పదింటికి భోంచేసి సభ తీరుస్తారు. ఆ సభలో కూర్చున్న వాళ్ళు మూడు ముక్కలాటలో కూర్చున్న వాళ్ళలాగా అక్కణ్నుంచి లేవటాని కిష్టపడరు. ఇంతకు శేషగిరి వచ్చేపటికి ఆ ఆడ మహాసభ

తస్వీతు గ్రహించింది. శేషగిరి తను పైకెలు ఉన్నవ్వాడు ఎవరు తప్పి రాం ఉలిపి పకభుజాలు తడుము తుంటాడు. ఒకొక్కరోజు పూర్తిగ చెయ్యి భూంయిా ఉండటం ఉత చెయ్యి నొప్పి వచ్చిన రోజులున్నాయి అన్నం పెట్టడానికి కయ్యింగా పథ నావిలేని వచ్చిన శకుంతల్ని "ఆ తప్పు అకి కారణం ఏమిటి ? ఆడవాళ్ళకంత మిడిసిపాటు పనికి రాదు" అంటూ అడిగాడు. దానికి శకుంతల 'అయ్యో రామ ! మీా పైకెగురించి కాదు. కాని మీా పైకి లెవరికైనా దానం చెయ్యరాదూ !' అంది.

"ఈ బుద్ధి నీకే పుట్టిందా ? ఆ మామిగారేమైన నూరి పోస్తున్నారా ?"

"ఒట్టండి ! ఈ ఊళ్లో ఇంటివాళ్ళు వాటరు బిలు సరిగ్గా చెప్పనంత ఒట్టు. మీా గురించి కాదండి" అంది శకుంతల. శేషగిరి నమ్మాడు. తెలుగు ఊరులో ఈ నీటి పన్ను ఒక పెద్ద తమాషా. వాటరు సప్లై వాళ్ళు వాళ్ళకి తోచిన అంకెలు వేసుకొని, అంకెలకి సంబంధ లేని ఓ బిల్లు వందకో, రెండు వందలకో పంపిస్తారు. కిరసనాయిలుకంటే నీళ్ళు ఖరీదు. వాళ్ళు పంపించిన బిల్లుకు సంబంధం లేకుండా ఇంటివాళ్ళు మరో బిల్లు రాస్తారు. ఆఖరికి మొత్తం బిల్లు తమకి అద్దెకున్న వాళ్ళది

కింద అద్దెకున్నవాళ్ళ చేతే కట్టిస్తారు. బిల్లు చూపించమని ఏ అభాగ్యుడైనా అడిగితే మాట నమ్మకం మీాద ఉపన్యాసం ఇస్తారు. అద్దె విషయంలో మాత్రం డబ్బు దగ్గర మొహమాటం పనికిరాదండి. అద్దె మాత్రం ప్రతి నెల మొదట్లో ఇచ్చెయండి అంటారు.

తన్ను చూసి కాదు నవ్వింది అని తెలుసుకున్న శేషగిరి "మరెందుక"ని ఉత్సాహంగా అడిగాడు శకుంతల్ని.

"పొద్దున్న ఇల్లు ఖాళీ చేసిన హేమావతిగారో చెల్లిపోయిన పొరపాటు నెవరికైనా ఇస్తే తిరిగి ఇల్లాలా చెల్లుతుందో మామిగారి మిటేటు కని చెప్తుంటే నేను పక్కింటి రాధ నవ్వుకున్నాం, అంతే" అంది.

"సరి పొద్దున్న ఆవిడ వెళ్లిపో

తుంటే ఎవరో దగ్గరవాళ్ళు చచ్చిపోయినట్టేడుస్తారు మీ రంతా!" అన్నాడు వ్యంగ్యంగా.

"ఎప్పుడో చెప్పాం కదా! అది చెప్పటం మా శాస్త్రం. ఏయిటికి మొన్న మీ ప్రొఫెసరు గారు అమెరికా వెళ్తుతే ఆయన లేని రోజులు డిపార్టుమెంటుకి చీకటి రోజులని. ఆయన డిపార్టుమెంటుకి సూర్యుడని మీరు ఉపన్యాసాలిచ్చి, ఆయన వెళ్ళగానే మీరు, ఆ శర్మ గారు ఆయన లేనేత తెలుగు సంఘానికి చందా కట్టించటం గురించి చెప్పుతుని శాస్త్రపేడ్చి ఏడ్చి లాభం లేదని ఆ తరువాత చెప్పలేదూ! ఇదీ అంతే" అంది.

రెండు రోజుల్లో హేమావతి గురించి చెప్పుకుని నవ్వుకున్న విషయాలు వేడి వేడి పకోడిల్లాగా అయిపోయాయి. మూడో రోజు చెప్పుకున్నవే మళ్లీ చెప్పుకున్నారు. వాళ్ళకే బోరు కొట్టింది. ఆ పైనెల్లా అన్న బెంగపట్టుకుంది. ఆ బెంగతీరాలంటే ఖాళీ అయిన ఆ ఇంట్లోకి కొత్త వాళ్ళు రావాలి. అప్పుడే ఊహాగానాలకి వీలు.

ఇల్లా ఉంటుండగా ఆదే వటారంలో ఉన్న ఒరో మామి, (అయ్యంగార్ల మామి) శేషగిరికో పొద్దున్నే కబురు పెట్టింది. శేషగిరి బయిటికి వచ్చి పడమటవేపు

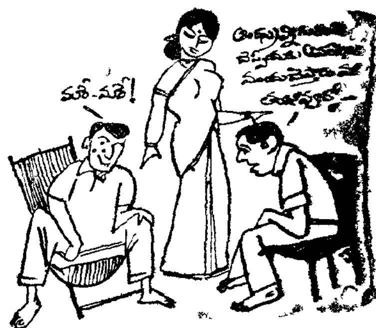
సూర్యుడికోసం వెతికాడు. ఈసంగతి తెలియని సూర్యభగవానుడు ఎప్పట్లా తూర్పువైపునే ప్రకాశిస్తున్నాడు. అయ్యంగారి మామ్ వటారంలో వాటాగిళ్ళ స్వంతదారురాలికి తన పోటీ పెట్టి తెనెంటుకో ఏం పనొచ్చిందా అని ఆశ్చర్యపోయాడు. ఆవిడ భర్త తను బతికున్న రోజుల్లో, ఆ చివర రోజుల్లో, మామూళ్ళని లంచాలని ప్రజలు పిలవని ఆ మంచిరోజుల్లో ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరు చేసి, చస్తూ పోతూ తన జ్ఞాపకార్థం భార్యాపిల్లలకో నాలుగిళ్ళు వదిలిపోయాడు.

అయ్యంగార్ల మామి శేషగిరి రావటం చూసి, శేషగిరి తీరా లోపలికి వస్తే సోఫా కూర్చో పెట్టాల్సి వస్తుందని పసిగట్టి, పరిగెత్తుకువచ్చి గుమ్మం దగ్గర నిలబడి "రండి, రండి" అంది. శేషగిరి లోపలికెళ్లా వెళ్ళాలో తెలియక నిలబడిపోయాడు. అవి దే

"హేమావతి వాళ్లిళ్ళు ఖాళీ అయి ఇప్పుడే నాల్గు రోజులైంది కదా! ఎందరో అద్దెకు రావాలని వస్తున్నారు. కాని వాళ్ళు మాత్రం తాతా ఇనిస్టిట్యూట్ వాళ్ళకిద్దామని అంది. ఇది మొదటినుంచి ఆగంతకులకు పెద్దది. అద్దె అంత కంటే తక్కువ ఎవరికైనా కావాలంటే ఇవ్వడానికి అంది. అంతలోని గూఢార్థం శేషగిరికి వెంటనే తెలిసింది. ఆవిడ తన ఇంట్లో అవ్యాసిస్తోంది దీంతో ఆవిడకి తన పోటీదారురాలైన అయ్యంగార్ల మామిమీద దెబ్బతీసినట్టవుతుంది కూడాను. ఆ మామికి ఈ మామికి క్షణం పడదు. అయ్యంగార్ల మామికి ఉన్నవి రెండే రెండిళ్ళు కనుక ఈవిడ తన గొప్పతనం గుర్తించాలని అయ్యంగార్ల మామి ఉద్దేశం. కాని మొదటినించి ఈవిడను లక్ష్యపెట్టకపోవడమే కాక ఈవిడిళ్ళల్లో అద్దెకుంటున్న వాళ్ళకు కాఫీలిస్తూ వాళ్ళిళ్ళకువెళ్లి కాఫీలు తాగుతు పక్కింగా ఉంటూ పెద్దరికం సంపాదించింది. పైగా ఆవిడ మాటకారి! ఈవిడేమో ఉత్త పత్తగుల్ల. తన గుల్ల (షెల్)లో తనుంటుంది ఆ గుల్ల దబ్బుళ్ళవాళ్ళ గౌరవమనే పెళుసు గుల్ల. అదెప్పుడు బద్దలవుతుందోనని భయం. శేషగిరాలోచనలు కుంచి లేచాడని 'మా డిపార్టుమెంటులో రామనాథమనే ఆయనకి ఇల్లు కావాలిట చెప్తాను' అని ఆవిడకి చెప్పి ఇంటికి వచ్చాడు. శేషగిరి మామి కీర్తి నెత్తిన కాని 'ఆశ ఖీతి మిమ్మల్నెందుకు ...చింది' అని అడిగిందా. శేషగిరి తలపులలో పడ ... చె... ...క ... పదల్లేదు.

రామనాథం కొత్తగా వచ్చిన మనిషిం తన గురించి చెప్పుకుంటూ – అతను వాళ్ళదగ్గర అంత ముఖ్యమైన విషయం కాదు. ఇక్కడికి పైగా తంజావూరు నించి వచ్చాడు తంజావూరవాళ్ళ కోసమే. రామనాథం డిపార్టుమెంటులో చేరగానే తన కొచ్చిన మెడల్సు, సర్టిఫికెట్లు ప్రొఫెసరు దగ్గర్నించి ఫోటోదాకా అందరికీ చూపించాడు. అందరికి తనెంత గొప్పవాడో తెలిసేందుకు మంచిదని. తనే విషయం గురించి రిసెర్చి చెయ్యదల్చుకున్నాడో కూడా అందరికి చెప్పాడు. ఆ పైన ఎక్స్‌పెరిమెంట్లు మొదలుపెట్టినప్పటినుంచి ఏరోజు కారోజు తన కొచ్చిన రిజల్టు అందరికి చెప్పి అమెరికాలో అయిదారగురు ప్రొఫెసర్లకి కూడా వ్రాసేవాడు. పైగా అందరితో 'వాళ్ళనే ఎగ్జామినర్సు చేస్తే చదివినట్టు డిగ్రీ వస్తుంది' అని చెప్పేవాడు రామనాథానికో రోజు శేషగిరిమీదా దాపేక్షపుట్టి తన స్వంత విషయాలు కూడ చెప్పుకుని తనకో ఇల్లు కావాలని, ఇల్లు దొరికితే సంసారాన్ని తెచ్చుకుంటానని చెప్పాడు.

అందుకని శేషగిరి అయ్యంగార్ల మామి గారింటి విషయం రామనాథానికి చెప్పాడు. రామనాథం "శేషగిరి నువ్వు గొప్పవాడివి. మీ ఆంధ్రులంతా ఇంతే. పరోపకారానికి పడి చస్తారు. 'నేను నిజం నిర్మొహమాటంగా ఒప్పుకుంటాను" అని చెప్పాడు. ఆ పైన ఆ సాయంత్రం శేషగిరింటికి వెళ్ళినప్పుడు శకుంతలతో రామనాథం మళ్ళీ ఆంధ్ర ప్రసక్తి తీసుకువచ్చి 'మా పక్కింట్లో ఒక తెలుగాయనుండేవాడు. అక్కడ వాళ్ళు చేసుకున్నప్పుడల్లా కాకరకాయ వేపుడు అప్పుడప్పుడు చిన్న జాడీలో ఆవకాయ ఇస్తూ ఉండేవారు. తంజావూర్లో ఆంధ్రాస్ వేయించినట్టు కాకరకాయ లింకెవరు వేయించలేరు. ఆవకాయ మాత్రం! అదంటే నేను పడిచస్తాను' అని తన ఇష్టాలన్నీ శకుంతలకి చెప్పి శకుంతల మొహమాటపెట్టి 'మీరు మా ఎదురింట్లోకి వచ్చాక మీ ఆవకాయిస్తారేమోనండి. దాన్నే మీ భాగ్యం' అని అభినందించాడు. బెంగుళూర్లో మరో తమాషాయిది. తెలుగు వాళ్ళని మీ రింద్రులు, చంద్రులు అని పొగిడి కన్నడం వాళ్ళు, అరవ్వాళ్ళు (కారం తినలేని వాళ్ళు!) ఆవకాయలు అవి పట్టుకెళ్ళి తిని 'ఇంకా బాగున్నాయి. అంత బాగున్నాయి' అంటూ పొగిడి మరో

సారి పట్టుకెళ్ళే ఏర్పాటు చేసుకుంటారు. వాళ్ళ 'విని వేళపాళీ అన్న' మాటెత్తితే మాత్రంగా వాళ్ళకి చెముడు వచ్చేస్తుంది. శేషగిరింటి మామి 'మాలో ఒక సామెత ఉంది. ఇంటావిడ చుట్టాలొస్తే రేపు చెయ్యనంటూ. ఆయన మామూలుగా చేసే కూరనే మరోసారి రేపు రోజూ మారే కారాన్ని మరోసారి మాడు అన్నాడుట. మా వాళ్ళకీ అదే పద్ధతి ఉండేది. పాపం ఆవిడ జీవితంలో చాలా భాగం వాళ్ళాయన రైల్వే ఉద్యోగ ధర్మమా అని ఆంధ్రాలో గడిచిపోయింది. అందుకే ఆవిడ క్రమంగా కాకరకాయ లాగా తెలుగు వాళ్ళ రసవాళ్ళ చాటి పోషకుంటుంటే విని విని అల్లా అయ్యారేమో.

శేషగిరి, రామనాథం రావటం చూసి అయ్యంగార్ల మామి వీధి గదిలోకి వచ్చి తలుపు తెరవ

ఉండానే కిటికీలోంచి శేషగిరికి కాళం తెవులిచ్చి భాగం చూపించమంది. అద్దె వాళ్ళకి కూడా తలుపు తెరిచే ఇంకేమన్నా పరువు ఉందా? రామనాథం శేషగిరిని చూస్తూ యిల్లు పోర్షను చూసి వచ్చి అయ్యంగార్ల మామితో ఇల్లు నచ్చిందని చెప్పాడు. "రేపు అబ్బాయిగారితో మాట్లాడు తప్పగావి రా" అని చెప్పి రెండు మూడు ప్రదక్షిణలు చేయించింది.

శేషగిరికి వినుగు వచ్చింది. రామనాథం "ఆవసరంగా ఆవేశ పడకండి ఊపిరదకు ఖుది చెప్పటం నా తంజావూరు బుద్ధి. చాలా తేలిక. ఇల్లి నచ్చింది. ఇంకేదు రెండి తలు అవి దద్దెకోపం నా చుట్టూ ప్రదక్షిణలు చేయిస్తుందా" అని కల్లబరిచాడు శేషగిరిని.

ఆ ఇంట్లోకి మారినరోజే రామనాథం భార్య జానకమ్మాళ్ తను

బియ్యే పాసయ్యాకని, తన తండ్రి పెద్ద గవర్న మెంటాఫీసరుచేసి పించను పుచ్చుకుంటున్నాడని, తన్ని విడిగా ఉండదలచని అంటూ నీ ఇంకో రెండు మూడు నెలలో బెంగుళూరు వస్తాడని గ్రామతం వస్తుంది తమ వ్యవహారాల్లో తలదూర్చకూడదని మాటల సందర్భంలో తెలియ చెప్పేడు. అంత వరకూ ఆ పటూరంలో కాలేజీ మొహం చూసిన వ్యక్తి తను తల్లోక్కర్తే. తనింతకీ బియ్యే మొదటి సంవత్సరంలో వుండగానే పెళ్ళయ్యాక చదువు మానుకని మానేసింది. తనుం తలకంటే చెల్లెమ్మలో పెద్దదైన రాధమ్మ అయిదో ఫారం, రాధమ్మ కంటే పెద్దదైన మామి అయిదో క్లాసు చదువుతున్నారు. అందుకని జానకమ్మగారి అంటే ఒక విధమైన గౌరవం చూపించడం మొదలు పెట్టారు. ఇలాంటి రోజుల్లో రామనాధానికి శేషగిరంటే మరోసారి సాపేక్ష కలిగి తన కష్టాలు చెప్పుకుంటూ తన మామగారు గుమస్తాచేసి రిటైరయ్యాడని ఆయనకి తన భార్యొక్కతే సంతానం అని అందుకని ఆయన తన నెత్తిమీద ముటని తన మంచివాడని, అందుకని ఆ బరువు మోస్తున్నానని చెప్పాడు. శేషగిరి విషయం ఇంట్లో చెప్తే తనుం తల మామితో చెప్పింది. మామి రాధమ్మతో చెప్పింది. జానకమ్మా ళ్కో ...

ళ్కి అఫీసరు కూతురు కివ్వాల్సిన గౌరవం ఇవ్వటం మానేసారు.

జానకమ్మాళ్ కళ్ళల్లో వాళ్ళ దృష్టిలో విలువ పూర్తిగా పోయింది. దానికి పూర్తిగా రామనాధమే కారకుడు. ఎల్లా అంటే ఒక రోజు శేషగిరి. రామనాధం పెద్దమె ఏరో రోజూ ఉండేవా? అని చాప్మి కాస్త అనిపెట్టి కబుర్లలో పడ్డారు. కబుర్లు మెల్లిగా భార్యల మీదకి దొర్లాయి.

"మా అవిడ పెళ్ళినాటికి చాలా చిన్నపిల్ల" అన్నాడు శేషగిరి ఎప్పుడు రామనాధానికే గొప్పలు చెప్పుకునే భావ్యేంతుకివ్వాలని.

"అదేం పెద్ద గొప్ప విషయం కాదు కాని, మా అవిడ శోభనం నాటికే చిన్నపిల్ల. అప్పుడు పదిగ్గా వద్ధ్యాలుఉన్న పేపరు దో ఫామిలీ ప్లానింగు గురించి చెప్తానని మరి ఇంకో రెండేళ్ళదాకా పిల్లలు వద్దన్నా దానికి మా అవిడ ఏమందో తెలుసా! 'సర్వమ్మని రెండేళ్ళదాకా పిల్లల్ని తీసుకుని మనింటికి రావద్దని చెప్దాం' అంది. వాళ్ళ నాన్నని మా అవిడ ఎప్పుడో పిల్లలెలా పుడతారని అడిగితే సర్వమ్మలు బాగ్‌లో పెట్టుకుని తీసుకు వస్తారని చెప్పాడుట ఆయన. ఇప్పటికింకా అదే నిజమని నమ్ముతోంది మా అవిడ" అన్నాడు రామనాథం అయిందాని తనమ్మ...

శేషగిరి లాభం లేదని టాపిక్ మార్చి 'మా ఆవిడ పెళ్ళి వల్ల చదువు మానేసి ఉండకపోతే బ్రహ్మాండమైన తెలివి తేటలు గలది తను సి. హెచ్. డి చెయ్యాల్సింది. అన్ని క్లాసులు కరెక్టుగా చదువుకుంటూ వచ్చింది' అన్నాడు.

'అయ్యో అది గొప్పేనా! మా ఆవిడ. పదమూడో ఏటే ఎస్సెసెల్సీ పాస్ అయింది. పెళ్ళికావడం మూలాన్న చదువు మానేసింది. లేకపోతే ఇప్పటికి బియ్యే పాస్ అవును. ఇప్పుడు సరిగ్గా పదిహేడేళ్ళు' అన్నాడు రామనాథం శేషగిరిని కొట్టిపారేస్తూ.

శేషగిరి ఆశ్చర్యపోయాడు. జానకమ్మాళ్ తెలివి తేటలు చూసి విని కాదు. అంతే చదువులో చూపించిన తెలివితేటలు విని కాదు, తను బియ్యే పాసయ్యానని వటారంలో అరవాళ్ళ నందరి నోళ్ళు కట్టేయగలిగిన తెలివితేటల్ని చూసి. ఇంటికి వెళ్ళినప్పుడు శేషగిరి జానకమ్మాళ్ తెలివి తేటల్ని శకుంతల దగ్గర మెచ్చుకున్నాడు. శేషగిరితో శకుంతల మాట్లాడలేదు కాని మామితో ఏదో మాట్లాడింది.

మర్నాటి నుంచి రాధమ్మ, శకుం
తల మా ఇంటికి రావడం మొ
దలు పెట్టారు. 'ఏ స్కూల్లో
గ్రూపిమిటి' వగైరా ప్రశ్నలు రాధ
మతో అడుగుతూ. ఆమె
ఇబ్బందిగా జవాబులు చెప్పేది.
శకుంతలకి వ్రతం పట్టి మా
ఇంటికి వెంట పెట్టుకుని వచ్చింది. అదే
సమయంలో రామనాథం తెలిసి రెండు
సార్లు ముచ్చటించి వాళ్ళ గొడవ తన
శాంతిగానే స్కూలులో ఉద్యోగం
వేయించాడు.

శకుంతల వ్రతం పట్టిన్నప్పుడు
వటూరవు రాజకీయాల్లో చాలా
మార్పులు వచ్చాయి. రామనాథం
తమాషాగా సిగరెట్టు 'దుర్మార్గు
లైన ఒకే అంటే యజమానురాలు
కాలూ చేతులూ ఉంటున్న వాళ్ళు
మనసుల్నే ఉండాలి' అని మా
తో చెప్పిందాడు. మా ర్ గి జో
చెప్పి క్రోతలు దొ కితే జో
వెయ్యాలి పోవే. మొగవాళ్ళ
అవాలి క్రొంత విడుదలి.
ఆడవాళ్ళైనా పిల్లలైనా కూడా
పురవాలెను. రామనాథం ఆ విషయం
కనిపెట్టి 'నాకు జోస్య వినకా
గావలసి అంది. నా కేమైనా
తెలుస్తే చెప్పండి వింటా. అయినా
మీకు తెలియుండా ఉంటాయా'
అని వినయము ఉశ్చాహము

తలిన్నా జడిగాడు ... మార్కి
రామనాథం పెద్ద ... తె
పోయాడు దా ... ధర్మకి
జానకమ్మాళ్ కి ... తిరగక
తప్పలేదు. రాముడు ... బా
అరిగిపోయాయి ... కు
తిరిగిపోవటు మొ ...
పోయిన దేహం ...
జానకమ్మాళ్ కని ...
దేహంలా కని ఉంటే ... కని
వటూరలో వాళ్ళ ... యి
వేరు కాని దేహం ...
మాట వెలామణిలో ...
ఇవన్నీ తెలియని తమ ...
నించి రావటం; రావ... గా
తథలోకి తప్పుకుంటూ వెళ్ళి మొహం
ముడుచుకుని ల్లు చేరి...

ముఖం ముడుచుక ... శకుంత
లతో 'రాధమ్మ ... రి
దమ్మా! నువ్వు ... ల్
తియ్య పాన్ అవరి ...
చెప్పి తప్పు లు వ ... కరి
తప్పింటా. మనుష్యుల్లో ...

నువ్విలా అన్నావని జానకమ్మాళ్కి చెప్పేసి. ఈ కోనసీమ వాళ్ళతో సుఖం పడలేము. పోనీ ఆవిడ మాత్రం శకుంతల వాళ్ళేకదా పని కొచ్చిన్చారన్న విశ్వాసం లేకుండా తప్పు మిరపకాయ తిన్న కోతిలా కుట్టు లేసింది" అంది మామి 'నేను ఆ పక్షమేనని చెప్తా' ఆ ఉపకమ మాటలకి శకుంతల మొహం కొంచెం విప్పారింది

మామి శకుంతల పక్షమవడంతో వ్యవహారంలో మొత్తా రాజకీయాలు తలెత్తాయి. రాధమ్మా, జానకమ్మాళ్ మామి అధికారాన్ని పెద్దరికాన్ని గుర్తించటం మానేశారు. అదే అదనుగాని అయ్యంగార్ల మామి వీళ్ళతో స్నేహం కలిపింది. వాళ్ళిళ్ళకు వెళ్ళి కాఫీ తాగింది. ముందర తని కాఫీ ఇద్దామనుకుంది కాని ఎంతకైనా మంచిదని మానేసింది. ఒక రోజు కాఫీ తాగుతు "ఆ మామి శకుంతల పక్షం కాక పోతే మీ పెత్తనాని మీ పక్షం అవుతుందా! ఏ గూడు ఆ గూటి చిలక పలుకు పలుకుతుంది కాని ఇంకో గూటి చిలక పలుకు పలుకు తుందా! అయినా నేను జానకమ్మాళ్ వాళ్ళకి వాళ్ళ మంచితనం చూసి ఇల్లిచ్చానుగాని లేకపోతే ఇచ్చేదాన్నా! అయినా పెద్దరికం వాళ్ళకు ఇచ్చినందుకు ఆ మామి మాత్రం బాగా తరిగ్గా ఉంచుకో వద్దూ! పోనెండి ఆవిడ జోలి మాకు వద్దు. మా జోలి ఆవిడకు వద్దు. మా కేమైనా సహాయం కావాలంటే మమ్మల్ని అడుగుతూ ఉండండి మీరిద్దరూ" అంటూ రాధమ్మ వాళ్ళకి శకుంతల వాళ్ళకి మధ్య చిచ్చుపెట్టింది.

అలా ఆ [illegible] మీద ఓ చిన్న [illegible] సంపాదించి అయ్యంగార్ల మామి వీధిలోకి రాగానే అయ్యంగార్ల మామి తనింటి గుమ్మంలో నిలబడి రాధమ్మా వాళ్ళకి వినబడేలా "మా లోటు వాళ్ళు యజమానులు రావటం లేదని వచ్చారు. మీతో విశేషం" అని పలకరించింది.

ఆవిడ మాత్రం తక్కువతింటే కదా "ఏదో పిల్లలు, పెద్ద దిక్కెవరు లేరు మాకు మాట సాయం చెయ్యకపోతారా అని వచ్చాను. 'మీ లాంటి పెద్దరికం ఉంచుకునే పెద్దవాళ్ళుంటే మా కిష్టం. అందరికీ ఆ పెద్దరికం ఉంచుకో గలిగిన పెద్ద బుద్ధులుండవు' అంటూ పిల్లలేడయ్యారు ఏదో వాళ్ళకేమా వద్దు అన్నారుగాని." అంటూ చివరి మాటల మొహమాటం కొద్దీ చేర్చింది. అదే ఆవిడ కొంప ముంచింది.

అయ్యంగార్ల మామి అదను దొరకగానే "ఇవేమేలెండి. వాళ్ళకు మీ మీదంటే అభిమానం ఎక్కువే అంది.

రామనాథం అయ్యంగార్ల మామికి ఈ పటూరాని తెన్ని చెప్పిగా పెద్ద దిక్కుగా ఉండదగినవాడు మీగి. ఆ శేషగిరి వాళ్ళ గామానికి ఉన్న ఇళ్ళని, ది అడె, శ దిగి అంటూ వు క్కించాడు. ఇల్లివ్వకంకోసం అవిడ తన్న ప్ర క్షిణాలు చేయిం చటం గుర్తువచ్చి ప్రతి నెల అవి దను అద్దె విషయంలో తివ్పుతూ ఆ విషయం అవిశ గుర్తు పటకుండా అంద ముఖాంలో తెజస్సు గురించి, వాళ్లింట్లో ఫర్నిచర్ గురించి పొగిడి తంపం చేసేవాడు.

ఉన్నటుండి ఒకరోజు సాయంత్రం రాధమ్మ శకుంతల ఇంటికి వచ్చింది. శకుంతల 'రండి రండి' అంది. శేష గిరి అనుమానంగా కిటికీలోంచి పడ వటి దిక్కు చేసి చూశాడు. మూర్తి అక్కడే ఉన్నాడు. "రోజూ వద్దా మనే అనుకుంటున్నాను. ఇంతవరకు పడలేదు" అంది రాధమ్మ ఉపోద్ఘా తంగా.

"అవును మన ఆడవాళ్ళ కిల్లు కదలాలంటేనే కుదరదు" అంది శకుంతల కొంత సంభాషణ నడిచాక "ఈ జానకమ్మాళ్ ఉండిచూశారూ" అంది రాధమ్మ.

"ఈ మధ్య చూడలేదండి" అంది శకుంతల.

"బతికిపోయారు. ఈ మధ్యేమైం దనుకున్నారు మీగారికి ఏం తో వక జానకమ్మాళ్ నైజం తెలిసి కూడా, 'తెలిక మా ల్లా డు కూ వచ్చాడు. అల్లాంటి రోజా ల్లో నా దగ్గర ఒక ఇత్తడి గిన్నె తీసి వచ్చింది రూపాయలు ఇరిశు చేసి ఒకసారి కావాలని తీసుకుంది. వెళ్ళా రొట్టో వల్లకాదో చెద్దా మ ని కాదోలు. ఇవ్వాళ్ళబట్టి అడిద తను అదిదే తెచ్చిస్తుందేమోనని చూశు నా ను. నిన్న నా కవసరంవచ్చి అడిగితే అప్పుడే ఇచ్చేసానంది. "చూసారా! ఎల్లాంటిదో!" అంది రాధమ్మ.

"అవునండి. నా తల విప్పులు తీసుకుని మళ్ళీ ఇవ్వలేదు. చిన్న విషయంలో మాట ఎందుకోగ మేమి టని నే నడగలేదు" అంది శకుంతల స్నేహం కలుపుతు శకుంతలకి అం పి న్నుండ కొ నే అలవాటులేదు. ఆ సంగతి తెలిసి కూడ రాధమ్మ ఊరుకుంది. జానకమ్మాళ్ మీరాక కోసం కొద్ది.

మర్నాటి నుంచి రాధమ్మ, శకుం తల, (ఆ వెంట మామి) అందరూ ఒకటైపోయి జానకమ్మాళ్ తిరిగి ఇవ్వని వస్తువుల లిస్టు తయారుచేసారు. కుమార్ కూడా అవతలవాళ్ళు తన జోళ్ళకి నవ్వటం కంటే తన వస్తువులు తీసుకోకపోవటం తీసుకున్నా తిరిగివ్వటం మొదలైన లక్షణాలు కలిగుండటం ముఖ్యమని గుర్తించాడు. అందుకని తే ... రితో

పూర్వం కన్నా స్నేహంగా ఉండటం మొదలుపెట్టాడు. ఒకరోజు కుమార్ శేషగిరి దగ్గర రామనాథం ప్రశంసిస్తే శేషగిరి "అల్లాంటి వాళ్ళకి కోపమైతే తిరిగి శాస్తి చెయ్యాలి కానీ, ఉత్తుత్తి మాటలవల్ల ప్రయోజనం లేదు. పోయి నొప్పి తప్పు" అన్నాడు.

"తంజావూరుకి, కోనసీమ దెబ్బ రుచిచూపిస్తాము" అని శపథంపట్టాడు కుమార్.

ఆనాళ్ళకి రాధమ్మ జానకమ్మాళ్‌తో మా గిన్నె మాఇంట్లోనే దొరికింది ఏమనుకోకండి అంటూ తెచ్చి ఇచ్చింది. గిన్నె దొరికింది కనుక కుమార్ శపథం మాట గురించి పట్టించుకోలేదు కాబోలు అనుకున్నాడు శేషగిరి. మళ్ళీ జానకమ్మాళ్‌తో శకుంతల, రాధమ్మ, మామి స్నేహం కలిపారు. అయ్యంగార్ల మామి పాప్యులారిటీ పడి మంత్రపు సిరిలా వచ్చిపోయింది.

ఉన్నట్టుండి రెండుమూడు నెలలు పోయాక రామనాథం శేషగిరి దగ్గరకు పరిగెత్తుకువచ్చి తపల్లాంటి వ్యవహారంలో కాపురం చెయ్యలేనని తెగేసి చెప్పాడు. శేషగిరి కారణం అడిగితే "ఆ కుమార్ నన్ను నమ్మించి

మోసం చేశాడు. మూడు పాళ్లు నా దగ్గర మూడు పాతికలు తీసుకుని మొత్తం అరవై తిరిగిచ్చాడు. ఎందుకైనా మంచిదని మిగిలింది పైనెలకుంచరా?" అన్నాను. దానికతను మిగిలిందేమిటని అడిగాడు. ముందర హాస్యానికంటున్నాడేమో అనుకున్నాను. అనుకుని నవ్వాను. కాని అతను సీరియస్‌గా నవ్వాలకికాదు నిజంగానే అన్నాడు. నాకసలు ఇచ్చిపుచ్చుకోడాలిష్టం లేకపోయినా పక్కింటి వాళ్ళతో నిర్మొహమాటంగా చెప్పలేక ఇచ్చాను. చూడండి ఎంత పనైందో" అన్నాడు బాధగా రామనాథం.

రామనాథం ఇల్లు ఖాళీ చేస్తుంటే శకుంతల మామి జానకమ్మాళ్ చేతులు పుచ్చుకుని భోరుమన్నారు. జానకమ్మాళ్ వెళ్తుంటే వాళ్ళ బాధ శేషగిరి కర్థమైంది "పాపం వీళ్ళు చాడీలు చెప్పుకోటానికి రేపట్నుంచి జానకమ్మాళ్ ఉండదు కదా!" అనుకుని జాలిపడ్డాడు.

మర్నాడు రాధమ్మ శకుంతలకి "మేం కొత్త ఇత్తడి గిన్నె కొన్నాం. పదిహేను రూపాయలు" అని చూపిస్తుంటే కుమార్ గట్టివాడేనని నవ్వుకున్నాడు. అప్పైన అంత తెలివైన వాళ్ళ పక్క వాటాలో ఎలా అని బెంగపెట్టుకున్నాడు. ఎప్పుడో శేషగిరి కూడా ఇల్లు ఖాళీ చెయ్యకపోడు.

గీత

రోషన్

"వదినా"

ఓ లాంటి ఉచ్ఛారణతో, అదో విధమైన యింపైన స్వరంతో విని పించిన పిలుపుకి ఏదో పుస్తకం వ్రాసుకుంటున్న పద్మ యిటువైపుకు తిరిగి చూచింది. విస్మయంగా అలాగే చూస్తుండి పోయింది.

"పెద్దమ్మగారు ఈ పాలు నీకిమ్మన్నారు వదినా". నోరారా "వదినా" అని పిలుస్తూ చేతుల్లోని పాలగ్లాసును టేబుల్ మీదయినా పెట్టకుండా అలాగే చేతుల్లో పట్టుకొని నిలబడిన ఆ అమ్మాయినే చూస్తూ, అప్రయత్నంగానే ఆ గ్లాసుని అందుకుంది. పద్మ. తన కళ్ళు యింకా నమ్మలేక పోతున్నాయి.

"వెళతాను వదినా. క్రిందపనుంది. ఏ కింకా ఏమన్నా కావాలంటే పిలు" ఎంతో చనువున్నట్లు చెప్పి నవ్వుతూ వెళ్ళిపోయింది ఆ అమ్మాయి.

అగంభీరమైన వదనను ముచ్చటగా చూస్తూ అలాగే ఉండి పోయింది పద్మ. వ్రాస్తున్న ఉత్తరాన్ని కంటిన్యూ చెద్దామంటే కలం సాగ లేదు. కళ్ళు మూసుకున్నా ఆ అమ్మాయి రూపే కదులుతున్నది కళ్ళల్లో. ఎంత కాదనుకున్నా ఆవిడ శరీరాకృతి మాత్రం భారతదేశానికి చెందినది అని అనుకోలేక పోతోంది.

ఓ లాంటి స్వచ్ఛమైన గులాబీ రంగు శరీరమంతటా ప్రకాశిస్తూ వుంటే సన్నటి కనుబొమల క్రింద ఆ చిన్న చిన్న తేనె రంగు కళ్ళు, సూటిగా కొనదేలిన ఆ చిన్నముక్కు దాని క్రింద లక్క పిడత లాంటి చిన్న నోరు, బంగారు కలశంలాంటి ఆ సున్నటి మెడ. ఏ ఆభరణాలూ లేకపోయినా తెలుగు దేశపు చీర కట్టులో ఏదో ప్రత్యేకత కలిగి ఆకర్షణీయమైన బొమ్మలాగే వుంది ఆ అమ్మాయి. దృఢమైన ఆరోగ్యవంత మైన సన్నటి శరీరం, అలా తిరిగి

పోతుంటే అందమైన పెదవులు యింకా అందం చేకూర్చేటట్లు లేత రంగులో ఆ పొడవైన జడ... ఆ జడను చూసే సరికి నడుము వరకు వేళ్ళాడే నల్లటి జడ వున్న పద్మకే ముచ్చటేసింది ఎంత మెచ్చుకోవాలనుకున్నా ఆ మూర్తిని మెచ్చుకోలేకపోయింది పద్మ. క్రిందికి వెళ్ళి ఆ అమ్మాయిని యింకోసారి చూడాలనుకుంది. పాల గ్లాసు యిచ్చే మిష మీద మెట్లు దిగి క్రిందికి వెళ్ళింది.

క్రింద హాలు రూములో నుండి మాటలు వినవస్తూ వున్నాయి. అంతకుముందు ఏం సంభాషణ జరిగిందో గాని –

"యిప్పటికి క్షమించండి పెద్దమ్మగారు. మరెప్పుడూ అలా పిలువను" అన్న మాటలు ... ఆ వెనకనే చిన్న వణుకుతో ఆ అమ్మాయి వచ్చింది హాల్లోకి.

మెట్లు దిగి వస్తున్న కోడలిని చూస్తూనే తీవ్రమైన స్వరంతో కోప్పడ్డారు. అప్పుడే లోపలినుండి వచ్చిన రాజమ్మగారు.

"వెళ్ళు. కోడలుగారు క్రిందికి వస్తుంటే అలా చూస్తూ నిలబడ్డావేంటి... వెళ్ళి ఆ గ్లాసు తీసుకో" అని "నీకేం కావాలన్నా పిలవమ్మా" అన్నారు కోడలి కేసి ఆప్యాయంగా చూస్తూ.

ఆవిడ ఆప్యాయాన్ని గుర్తించిందో లేదో గాని ఆ అమ్మాయినే చూస్తూ వుంది పద్మ.

"ఇలా యివ్వండి చిన్నమ్మగారూ" చేతిలో వున్న గ్లాసును సున్నితంగా తీసుకుంటూ అలా చూసింది ఆ అమ్మాయి. ఆ కళ్ళల్లో యింతవరకు వున్న మెరుపు, సంతోషం లేవు. లీలగా నీళ్ళు మాత్రం మెరిసాయి.

పద్మ మనసు చివుక్కుమంది. యింత అందమైన అమ్మాయి అందమైన కళ్ళల్లో నీరా అనుకుంది. ఏమిటో తనకు తెలియకుండానే హృదయం భారమెక్కినట్లయ్యింది. మేడమీదికి వెళ్ళి భర్త ఆగమనానికి ఎదురు చూస్తూ కూర్చుంది పద్మ.

ఏమిటో తనిక్కడికి వచ్చినప్పటి నుండి క్రొత్త కొత్తగానే ఫీలవుతూ వుంది పద్మ. చంద్రశేఖర్ డాక్టర్ అయినా తను లాయరైనా విచిత్రంగా, తమిద్దరికి పరిచయం కలిగి ప్రణయంగా మారి చివరికి పెద్దవాళ్ళ ప్రమేయమూ, యిష్టమూ లేకుండా పెళ్ళి జరిగిపోయింది.

రాజులాంటి వంశానికి ఒక్కడే వారసుడు కావటం మూలాన చంద్రశేఖర్ యింటి వాళ్ళని నిర్లక్ష్యంచేసి పద్మను వివాహమాడి దూరంగా కాపురం పెట్టినా ఓ సంవత్సరం అయిన తరువాత చంద్రశేఖర్ తల్లిదండ్రులు కొడుకునీ కోడల్ని రమ్మని కబురు పంపారు. కబురు పెట్టడమే

కాకుండా అత్తగారు స్వయంగా వచ్చి ఆ వూరికి తీసుకొచ్చారు పద్మని. కాని ఆ ఏడాది కాపురంలో కపటం ఒక్కసారైనా, మాటవరసకైనా చంద్రశేఖర్ ఆ అమ్మాయిని గురించి చెప్పలేదు అసలు ఆ యింటి గురించి ఎల్లాంటి విశేషాలు చెప్పలేదు. పెళ్ళికి ముందు చెప్పిందంతా ఒక్కతెనని గురించే.

మధ్యాహ్నం రెండు గంటలవేళ వచ్చాడు చంద్రశేఖర్. యింత విశాలమైన డైనింగ్ టేబుల్ మీద ఆ అమ్మాయి వడ్డిస్తూ వుంటే తిని వచ్చేవారు

ఏదో బుక్కు చదువుతూ పడుకొని వున్న భర్తకు తమలపాకు చిలకలు అందిస్తూ మెల్లగా కదిపింది పద్మ ఆ అమ్మాయి విషయం.

ఏదో రెండు మాటలు పొడి పొడిగా మాట్లాడేసి అటు తిరిగి పడుకున్నాడు చంద్రశేఖర్.

ఆ అమ్మాయిని గురించి తెలిసిందల్లా ఆ అమ్మాయి చంద్రశేఖర్‌కు జ్ఞానం వచ్చినప్పటినుండీ యిక్కడే వుందనీ, ఎవరో అనాథ బాలికనీ, పేరు గీత అనీ. అంతకుమించి మరేం చెప్పలేడు. పాపం అనుకుంది.

సాయంత్రం అయ్యింది. రాజమర్యాదల్లాంటి ఆ మర్యాదలకు ఒక్క పూటకే విసుగెత్తింది పద్మకు.

"ఛ. ఈ ధనవంతులందరికీ ఇదో జబ్బు. ఫ్రీగా ము[illegible]వరు. అవసి[illegible]రు" కసిగా అనుకుంది పద్మ.

ఏది ఏమైనా ఆ అమ్మాయితో చనువుగా, ప్రేమగా మాట్లాడి రావాలనిపించింది పద్మకు.

సంధ్యవేళలో మెల్లిగా మెట్లు దిగి వెనకవైపు తోటలోకి నడుస్తూ వెళ్లింది పద్మ. ఉద్యానవనంలావున్న ఆ తోటలో అలా తిరుగుతూ వుంటే హాయిగా వుందనిపించింది. [illegible] శ్రావ్యమైన కంఠస్వరంతో ఏవో శ్లోకాలలాంటివి వినిపిస్తూ వుంటే అటువేపు తిరిగింది పద్మ.

కొద్ది దూరంలో ఔట్‌హౌస్‌లా వున్న రూముకు కాస్త దగ్గరగావున్న ఓ పొన్నచెట్టు క్రింద కూర్చుని ఏదో పుస్తకం చదువుకుంటూ వుంది గీత.

గీతను చూడగానే ఏమిటో సంతోషం వేసింది పద్మకు. మెల్లిగా దగ్గరికి నడిచింది.

"మెత్తటి అడుగుల చప్పుడు వినిపించి తలెత్తింది గీత.

"అరె మీరా?" తొట్రుపాటు పడుతూ లేచి నిల్చుంది.

ఏమిటో దూరంగా వుంచదగిన అమ్మాయిలా అనిపించలేదు గీత పద్మకు. చనువుగా చెయ్యి పట్టుకొని గీతను కూడ కూర్చోబెడుతూ, తనూ ప్రక్కనే కూర్చుంది పద్మ.

బిత్తరపోయిచూసి కళ్ళు దించేసుకుంది గీత. చేతిలో వున్న 'గీత'ను భక్తితో పొదువుకుంది. ఆశ్చర్యం వేసింది పద్మకు.

మెల్లిగా తెలిసినా పేరడిగింది పద్మ.

"గీత" తలదించుకునే చెప్పింది గీత.

ఏమిటో ప్రాణమున్నంత చురుకుదనంలో లేదనిపించింది పద్మకు. ఆ పెద్దదైన ఫాలభాగాన పెట్టుకున్న ఎర్రటి కుంకుమ యింకా అందంగా కన్పించింది. పద్మకు గీతతో ఏం మాట్లాడాలో తెలియక "నీ పేరు చాలా బావుంది గీతా" అంది.

అమాయకంగా నవ్వింది గీత.

"మా అమ్మకు 'గీత' అంటే చాల యిష్టం ప్రొద్దున లేస్తూనే మరి పడుకునేటప్పుడూ ఎప్పుడూ

తమపుకునేది. అందుకోసం వాపేరు కూడ 'గీత' అని పెట్టింది సుహాసిని చిరునవ్వు నవ్వుతున్నా కళ్ళల్లో నీళ్ళను కనిపెట్టలేకపోలేదు పద్మ.

వాళ్ళ పద్మ సంగతి అంతా తెలుసు కుందామని వున్నా ఆ అమ్మాయి కళ్ళనీళ్ళు చూడగానే గతి తన గతాన్ని ఎంతుకు జ్ఞాపకం తెచ్చాయో అని ఆ మాట మార్చేసింది పద్మ.

కొద్దిసేపయిన తరువాత గీత అంది -

మీరు యిక్కడికి ఎందుకు వచ్చారు? పెద్దమ్మగారు చూస్తే మిమ్ము కోప్పడతారు."

"ఎందుకు కోప్పడతారు? తోట లోకి రావడం కూడ తప్పేనా?"

మరేం మాట్లాడలేదు గీత.

పద్మ అంది.

"నువ్వంటే నా కెందుకో చాల యిష్టంగా వుంది గీతా. మళ్ళీ రేపు పొయంత్రం కూడ వస్తాను" అంటూ లేచింది పద్మ.

ఉలిక్కి పడ్డట్టు చూసింది గీత.

"వద్దండీ చిన్నమగారూ! నేను యింట్లోనే వుంటాముగా. మీరు మాత్రం యిక్కడికి రావద్దు" చిన్న బుచ్చుకున్నట్టు ముఖం పెట్టి బాధగా అంది గీత

కొత్త ఆశ్చర్యం వేసినా నవ్వింది పద్మ.

"ఎవ్వరూ కోప్పడరులేగాని ఒక్కమాట. యిటు చూడు" అంటూ తలెత్తింది గీత

"ఆ క్రొత్త పిలుపేమి టీ? పొద్దున కూడ అలాగే పిలిచావు. ముందు పిలిచినట్లు 'పద్మా' అనే పిలు. బాగుంటుంది.

"అహం. పెద్దమ్మగారు పొద్దున కోప్పడ్డారు."

పొద్దున రూములో నుండి విన వచ్చిన మాటలు గుర్తుకు వచ్చాయి. "యిప్పటికి క్షమించండి పెద్దమ్మ గారు. ఇంకెప్పుడూ పిలవను" ఆ మాటలకు యిదా అర్థం.

"భయ్యాలేదు గీతా! పద్మా అనే పిలు. నీకేం భయంలేదు." అభయ హస్తం యిచ్చినట్లు చెప్పి వచ్చే సింది పద్మ

మరునాటి రోజు సాయంత్రం వరకూ చాల విషయాలే తెలుసుకుంది పద్మ.

అందమైన అమ్మాయి అయినా ఆ యింట్లో మరెవ్వరి అండా లేదు గీతకు. యితర పనిమనుషులలాగే గీతను కూడ 'ట్రీట్' చేస్తున్నారని తెలిసి చాల బాధ పడింది పద్మ. హృదయంలో ఎంత ఆవేదన వాలితే గానీ యిలా అనుకోకుండా ఏదో చెప్పలేదు పద్మకు. అందుకే గీతను మనిషిలాగా చూడాలనుకున్నా కష్టంగా వుంది పద్మకు.

అత్తగారు యింట్లో లేనందువల్ల మధ్యాహ్నమే ఆ చెట్టు దగ్గరికి వచ్చింది పద్మ. కాని గీత ఆ చెట్టు దగ్గర లేదు. చుట్టూ ఎక్కడన్నా వుందేమోనని చూస్తూ వుంటే ఔట్ హౌస్ లాంటి రూములో అలికిడి అవ్వగా అక్కడికి వెళ్ళింది.

లోపల ఏదో సర్దుతూ వుంది పద్మ.

"గీతా" మెల్లగా పిల్చింది పద్మ.

[illegible] కళ్ళల్లో పద్మను చూ[illegible] కలిగిన భయం స్పష్టంగా చూడగలిగింది పద్మ.

"పిచ్చిపిల్ల" అనుకుంది పద్మ.

రాను రాను గీతకు పద్మకు బాగా సన్నిహితత్వం ఏర్పడింది.

ఓ రోజు ఉన్నట్టుండి అడిగింది పద్మ.

"మీ అమ్మగారు నీకు బాగా గుర్తున్నారా గీతా?" అని.

"ఊం. గుర్తు లేక పోవడానికి నేనేం మరీ చిన్నపిల్లని కాను. అమ్మ పోయేనాటికి నాకు పదేళ్ళు" స్పష్టమైన ఉచ్చారణతో, అందంగా తెలుగు మాట్లాడుతూ వుంటే మరీ మరీ వినాలనిపిస్తుంది పద్మకు.

"మరి మీ అమ్మగారు నిన్ను చదివించలేదా?"

"తెలుగు స్కూల్లో చదువుకున్నాగా" ఆశ్చర్యంగా అంది గీత.

తన బుద్ధి తక్కువ ప్రశ్నకి ఏడ్వాలో, గీత అమాయకత్వానికి నవ్వాలో తెలియలేదు పద్మకు.

"చదివించ లేదా? చదువుకో లేదా?" అంటే అర్థం యింగ్లీషు వచ్చేంతవరకూ అని చెప్పాలనిపించ లేదు.

మళ్ళీ గీతే అంది.

మా అమ్మకు యింగ్లీషు చాలా బాగా వచ్చు. కాని తెలుగు బాగా రాదు. నాకేమో తెలుగు బాగా వచ్చు. పిన్నిగారిని యింగ్లీషు నేర్పమని అడిగినా [illegible] పోయారు?" చిన్నపిల్లలా చెప్పింది గీత.

"యింగ్లీషు నేర్చుకోవటం అంటే నీకిష్టమా?"

"యిష్టం అంటూ ఒకటి లేదు గాని..." అని ఆగిపోయింది గీత.

"మరి యిష్టం లేకపోతే ఎందుకు నేర్చుకోవాలనుకుంటున్నావ్?"

"అమ్మ ఏమేమిటో యింగ్లీషులో పుస్తకాలు పుస్తకాలు వ్రాసుకుంది. అవన్నీ చదవాలనిపిస్తుంది. ఒక్కోసారి." ఏదో విరాగిగా చెప్పినట్లు చెప్పింది గీత.

అదేమిటో గీత కథ చాలా విచిత్రంగా తోచింది పద్మకు. "ఆ పుస్తకాలు నాకు చూపిస్తావా, ఏముందో చూస్తాను" అంది పద్మ.

"అమ్మ వాటిని చాలా భద్రంగా దాచుకుంది. మరెవరికీ చూపించ వద్దంది... కాని నీకు మాత్రం చూపి

స్తాను. అంతలో అమ్మ ఫోటో కూడ వుంది చూపిస్తానుండు" అంటూ లేచి అయిదారు డైరీలు తీసి తెచ్చింది గీత.

డైరీలను చూడగానే ఒకళ్ళ డైరీలు చూడ [illegible] మోసపు పనే [illegible] చించిం [illegible] వద్దు [illegible] కాని... కాని... ఏమిటో త [illegible] చింది.

గీత ఓ డైరీ తీసి రెండుమూడు పేజీలు తిప్పి ఒక ఫోటో తీసి చూపించింది, 'మా అమ్మ' అని.

ఫోటోలో [illegible], [illegible] లో గీతకాళ్ళ [illegible] తీసిపోలేదనిపించింది వసంతకు. పోతే గీతలో కాస్త ఆంధ్రత్వము కన్పిస్తోంది, ముచ్చటైన చీరకట్టూ బొట్టుతో వున్నందుకు. వాళ్ళమ్మ మాత్రం బాబ్డ్ హెయిర్‌లో, ఫ్రాక్‌లో స్లీవ్‌లెస్‌గా వుంది. కళ్ళు చూస్తూ వుంటే మరి మరి చూడాలనిపిస్తోంది. పాశ్చాత్య స్త్రీలలో కూడ [illegible] అందం వుందనుకుంది [illegible] చూస్తే.

అలా [illegible] పరకూ వుంది ముఖ్యమైన [illegible] అనుకొన్న ప్రతి పేజీ [illegible] వసంత.

ము [illegible] అనుకుంది కాలం ఓ [illegible].

అ [illegible] ఎంత ప్రేమున్నా చిన్నా నిద్ర [illegible] దుప్పటి [illegible] వున్న [illegible] రెండు కాళ్ళు "కీ" మంటూ వుంటే లైట్‌హౌస్‌లో ఒంటరిగా చాపమీద పడుకొని వున్న గీతే కళ్ళకు కట్టినట్లు కన్పిస్తూ వుంది.

ఎంత మర్చిపోదామన్నా వాళ్ళమ్మ వ్రాసుకున్న డైరీలోని పేజీలు మాటిమాటికి గుర్తుకు వస్తున్నాయి. [illegible] తిరిగి చూసింది. చంద్రశేఖర్ ప్రశాంతంగా కళ్ళు మూసుకుని నిద్రపోతున్నాడు.

"ఒక్కతే ఆ [illegible] స్త్రీ [illegible] లలో ఎంతటి అంతస్థుల భేదం ఎంత [illegible]" అనుకుంది.

దేశం కాని దేశానికి వెళ్ళి, తన రాజా దర్శనంగా [illegible] ఓ కన్నెపిల్ల తీరని [illegible] తీసుకున్న మాయా గారంటే ఆ క్షణంలో చాల [illegible] మనిపించింది.

[illegible] విచిత్రమనిపించిందంటా [illegible] వాళ్ళ [illegible] దేశానికి [illegible] యింకో [illegible], ఎవరో వేరే దేశం వాడు వచ్చి మోసగించి [illegible] అతన్ని నమ్మి [illegible] వింతు [illegible] వసే [illegible] [illegible] మని [illegible] తమ [illegible] ఎవరూ [illegible] తన దగ్గరే వు [illegible] అన్న తీక్షతో అవిడ [illegible] అంత కఠినంగా వుండటానికి [illegible] నిముషం [illegible] ఎంత బాధ పడిందో అవిడ వ్రాసుకున్నది గుర్తుకు వచ్చి

[illegible]

గుండెల్లో ఎవరో పిండికట్టయితే గట్టిగా కళ్ళు మూసుకుంది పద్మ.

'భగవాన్! ఇలాంటి వారినింకా మరింకో ఆడపిల్లగా పుట్టించకు' కళ్ళు మూసుకుని భగవంతుని దగ్గరగా అడిగింది పద్మ.

'వినుమహానుభావ భర్తలను మార్చే దేశంలో పుట్టినా పవిత్ర భారతదేశంలోని స్త్రీ హృదయ స్థానికి ఏమాత్రం తీసిపోదు గీతా వాళ్ళమ్మ' అనుకుంది పద్మ.

'కనీసం గీత విషయంలోనైనా శ్రద్ధ తీసుకొని ఉండాల్సింది' అనుకుంది.

'వాళ్ళ నాన్నగారు దానికి ఏ మాత్రమూ అన్యాయం చెయ్యరనే నా భావన' ఎంత నమ్మకంతో వ్రాసుకుందో గాని వాళ్ళమ్మ ఎంత అన్యాయం చెయ్యాలో అంత అన్యాయమూ చేస్తున్నాడు గీతకు' అనుకుంది కసిగా.

'ఆయన గారి రసిక స్వాతంత్ర్యానికి యింకా యిల్లాంటి అమాయిక స్త్రీలు ఎంతమంది మోసపోయారో' ఆ క్షణంలో ఆ తండ్రికి పుట్టిన కొడుకే అనుకుంటే చంద్రశేఖర్ మీద కూడా చాల కోపం, అసహ్యం రెండూ కలిగాయి. కాని తండ్రిగారి ఏ లక్షణమూ కుమారుడికి అంటుకట్టుకోకుండా తనే రక్షించిందికూడా.

ఏమైనా గీత అమాయకత్వంతో, ఇంత అన్యాయానికి బలైపోవడం ఇష్టం లేకపోయింది పద్మకు. ఆ క్షణాన్నే భర్తను లేపి గీత ఎవరో ఏమిటో అంతా చెప్పేసింది? అని అడగాలన్నంత ఆవేశం వచ్చింది పద్మకు.

ఒకవేళ భర్త 'యిన్నాళ్ళూ లేని వ్యవహారం యిప్పుడెందుకు కాదూ' అన్నా భయపడకూడదనుకుంది. ఎల్లాగైనా సరే గీత జీవితాన్ని బాగుచెయ్యాలని చాలా అనుకుంది పద్మ. దీనికి తోడు కారణం గీత అమాయకమైన అందమైన ప్రవర్తన. ఏవేవో ఆలోచనలతో కాలం [illegible] వింది. తెల్లవారుఝామున ఎప్పుడో నిద్రపట్టేసింది.

మరపటి రోజు [illegible] చంద్రశేఖర్ బాగా ఆలోచించి 'అసలు ఈ విషయం నాకెన్నడు ఎలా అడగటం?' అన్నాడు.

"యిది బావుంది. నా సమస్యలో ఎల్లా చిక్కుకున్నారో అల్లాగే [illegible] కాపాడటం [illegible] యింత మాత్రం చెయ్యలేరా?"

ఆశ్చర్యంగా చూశాడు చంద్రశేఖర్.

"చెల్లెలు... యిన్నేళ్ళ జీవితంలో కనీసం ఆప్యాయంగానైనా పలకరించి ఎరగదే. పైగా అవిటిదో [illegible] రాని [illegible] ఎన్నిసార్లో ప్రవర్తించాడు. అందుకే అందమైన మూర్తిని చూస్తూ వుంటే ఎన్నిసార్లు ప్రయత్నం చేసినా [illegible] లేదు."

తన మనసులోని భావాలను తప్పించుకుంటూ,

"[illegible] పద్మ [illegible] [illegible] శక్తి [illegible] శక్తి [illegible] యిప్పుడే నాన్న సమాధి మీద ప్రమాణం పెట్టుకుని [illegible] పొద్దుట గీత ఎక్కడుంటుంది?"

పద్మ విచిత్రంగా చూసింది.

"ఎక్కడేమిటి?... మా దగ్గర... మా అన్నయ్య దగ్గర... అటు వదిన దగ్గర ఏ మాత్రం యిష్టం లేదా?"

"అది కాదు పద్మా.."

"పోనీ తెలిసి మా కంటగా యిష్టం లేకపోతే.. మానకపోయినా గీతను యింట్లోంచి వెళ్ళ పొమ్మంటే వసారా మీద [illegible] మా వాళ్ళెవ్వరికీ భయపడదు. మా అన్నయ్య దగ్గర కొంచెం స్వామి గీత మాట వింటుంది."

"పద్మా.. మా అన్నయ్యా!" ఆశ్చర్యంగా అడిగాడు.

"ఔను. ఆయన యేం చెప్పినా అన్నయ్య వింటాడు. గీతను గురించి శ్రద్ధగా వ్రాస్తాను అన్నయ్యకు. ఈ మూర్ఖత్వానికి బలైపోతున్న [illegible]

అమాయకురాలి జీవితాన్ని సరిదిద్ద లేదా?... అన్నయ్యకు యిష్టమైతే చేసుకున్నట్టు గీత జీవితం బంగారు మయమే అవుతుంది."

"మా అన్నయ్య అంగీకరిస్తే నాకూ సంతోషమే."

రెండు రోజుల తర్వాత పద్మ వాళ్ళ అన్నయ్య దగ్గరనుండి ఉత్తరం వచ్చింది.

ప్రియమైన పద్మకు,

నీకు నచ్చితే నాకూ నచ్చినట్టే అని ఎన్నిసార్లు చెప్పాను. సహృదయం గల ఏ ఆడపిల్ల అయినా సరే నాకూ యిష్టమే. కులాల పట్టింపులు నాకు లేవని నీకు ముందే తెలుసు. ఆ అమ్మాయికి యిష్టమైతే నాకు అభ్యంతరం లేదు. జవాబు కోసం నిరీక్షించే,

నీ అన్నయ్య, శేఖరం

ఆ రోజు రాత్రి పూలదండ యివ్వడానికి వచ్చిన గీతను చూసి ప్రేమ పూర్వకంగా నవ్వింది పద్మ.

"తీసుకో వదినా" అంటూ గీత మల్లెల దండ అందిస్తే అందుకోని,

"ఈరోజు ఈ పూలు నీవే పెట్టుకోవాలి వదినా. మరి మా అన్నయ్య వస్తున్నాడుగా" చిలిపిగా నవ్వుతూ గీతని వెనక్కి త్రిప్పి అంత పొడుగాటి జడలో తన చేతుల్తో అందంగా పువ్వులు తురిమింది పద్మ.

"ఏమిటి నీకి" అర్థం కాక ఆశ్చర్యపోయింది గీత.

"అది అంతేలే వదినా"

యింకా అర్థం కాలేదు గీతకు.

"సరే ఒక్క మాట అడుగుతాను. సమాధానం చెప్తావా గీతా?... మరి మా అన్నయ్య నీ అంత అందంగా కాకపోయినా అందంగానే వుంటాడు. చక్కగా ఉద్యోగం చేస్తున్నాడు. మరి నిన్ను పెళ్ళి చేసుకుంటాడట"

విచిత్రంగా కళ్ళు త్రిప్పింది గీత.

"నిజమే గీతా! మా అన్నయ్య నిన్ను పెళ్ళి చేసుకుంటాడట నీ కిష్టమేనా మరి, చెప్పు."

ఆశ్చర్యంగా విచిత్రంగా చూసింది గీత.

'ఆ కళ్ళల్లో ఎన్నో భావాలు, మరెన్నో కోర్కెలు యిన్నాళ్ళకు తనని కూడ ప్రేమిస్తూ, పెళ్ళి చేసుకుంటాననే వ్యక్తి వున్నాడంటే సంతోషంగా వుండదూ మరి'

"నిజమే గీతా! అల్లా చూస్తావేం యిష్టం లేదా?"

నీళ్ళు తిరుగుతున్న కళ్ళని చటుక్కున దించుకుంది గీత. వంగి పద్మ కాళ్ళు ముట్టుకోబోతూవుంటే పద్మ వారించి లేవనెత్తి పట్టుకుంది.

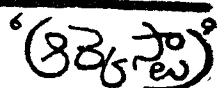
ఇద్దరి కళ్ళూ చెమర్చాయి.

"ఇప్పుడు మా అన్నయ్య కాకెంతో పెద్దవాడు మరి" అంది పద్మ.

కళ్ళు వాల్చుకుంది గీత సిగ్గుతో.

శాస్త్రిగారి ఉపన్యాసాలు

2

సినీకథల - రేషనింగ్

ఏం పంతులూ! ఊరెళ్ళలేదా ఏంటి? కథ రాశావోయ్ మొత్తా నికి, అద్భుతాలిత నేత్రుడవై ఆకాశ ప్రపంచంలో తేలాడుతున్నట్టు వ్యాసంగాలు సంగతేంటో చెప్పవోయ్, ఫర్వాలేదు

ఆఁ. వస్తావ్! భలేపేవ్ లే. నీ పొజిదూ ... నము ఉన్నా మరి, కథల్రాయడం మొదలెట్టావా?

నీ ఇల్లు తెలుగుసినిమా స్టూడియో గాను, నీ కథని, పొరపాటుని, వరాగ్గా, ఏ నిర్మాతైనా చదివి, అనంతరం, అఫళంగా సినిమా తీసి స్టార్ట్ మోదా, కలెక్ట్ చేస్తే లాంటి కలగంటున్నావు. ఎంత వెర్రి వాడివోయ్ పంతులూ! కథలు నిజంగా సినిమా వాళ్ళకి కావా లంటే తెలుగు దేశమేం గొడ్డుపోలే దోయ్. బోల్డు కథలు కథకులు వున్నారు. కాని ఎవడిగ్గావాలి కథ కులు, పోడి కథలు.

"ఇంగ్లీషు కథలున్నాయ్ కావాలా? అమ్మమ్మ ఎంత 'నాచురల్'గా తీశారోయ్, కావల్సినంత 'సెంటిమెంట్', ఆ రైటర్స్ క్రియేషన్‌లోయ్ అంటాడు ఆ తెలుగు సినీ [illegible] ఏమంటావ్? దూరపు కొండలు నునుపంటూ వాళ్ళ ఎంత [illegible] లోయ్ తెలవనుకో. తెలుగువాళ్ల [illegible] మన వాళ్ళ [illegible] 'జీనియస్'"

తెలుగు సినిమాల్లో పాటలు బాగులేవంటావేం [illegible]? అసలు నీకు పాటల [illegible] తెలుసా! అవన్నీ తెలుగు వాడు కూర్చినవి, మన కూర్చిన పాటలోయ్. బ్రహ్మాండమైన హిట్ సాంగ్స్.

పాటల రూపాలు మాటల్లాగే వుండి, ప్రశ్నలు [illegible] సినిమాలో [illegible] సంబంధం లేకుండా [illegible] అదే కదలోయ్ హిట్ సాంగ్ అంటే అర్థం [illegible] లేదు [illegible] భావాలు [illegible] కూడదు, [illegible] మాలు, [illegible] దైవ [illegible] శంకరం.

రెండు [illegible] చెప్పుకున్నా [illegible] నో [illegible] స్తే [illegible] "ఏం మ్యూజిక్ [illegible] మోత" అంటూ [illegible] మ్యూజిక్ డైరెక్టర్, ఆ [illegible] పాటలు... సారీ... పాటలోయ్ అవి. రచయితకి మరి విలువ లేదు. ఆ తరువాత తయారయ్యే సినిమాలన్నిటికీ వాళ్లు "[illegible] సరి".

అందుకే కథల్లోయ్ అన్నీ సినిమాల్లో పాటల [illegible] వున్నీ, అదే [illegible] అక్కడే నీ [illegible] లోయ్, ఏది ఏ సినిమాలో [illegible] కోవడం కూడ, నీ [illegible] పరిశీలించడా [illegible] చెయ్యకూడదాయిగా, మరో విధంగా అనుకోకు.

ఏంటి? మన్వరాని [illegible] కథల్ని తిరిగి [illegible] రాయటం [illegible] రాష్ట్రలోయ్ [illegible] మగాడివాయె, నీ పెళ్ళాం పేరో ... నీకు పెళ్ళి కాలేదు కదూ.. కాలేజి పేరో రామంటే కళ్ళద్ది వేసుకుందురోయ్

ఇవాళ, రేపు ఆడవాళ్ళ కథలకి, కాకితే వాళ్ళ పేరుతో చలామణీ అవుతున్న కథలకి మంచి 'డిమాండు'గా వుంది ఎలాంటి కథల పోటీలో నైనా వాళ్ళ [illegible] బహుమతు లొస్తున్నాయంటావా?

చూడు నీ కథలు [illegible] ప్రయోజని [illegible] తెలుగు [illegible] పడుండి [illegible] అంత ధనవంతుడౌతాడ [illegible] విధంగా ఎన్ని ఎక్కువ కథలు రాస్తే, అంత మంచి కథకుడౌతాడు.

ఇప్పుడేమి చెయ్యాలనుకోవ్

... కథలన్నీ. మళ్ళా ఫెయిర్ చేసి, ...పిల్ల పేరు పెట్టి, పంపించెయ్, ... అవకపోతే అడుగు, నా పేరు ...రాదు. ఇలాగే మా పూరి ...గారింట్లో పందెం వేసి, ఒహ గెల అరటిపళ్ళు, వంద బూరెలు, ఏభై ఇడ్లీలు ఒక్కసారే తిన్నాననుకో. ఆయన ఆ యింత పోశ్చర్యపోయి, "శాస్త్రీ! నువ్వింకా బతికే వున్నావ్"? ...గేను "క్షేమంగా" అని జవాబిచ్చి ... [illegible] ...

ఎందుకోయ్ అంతలా ఆశ్చర్య... పోతావ్ ... వయస్సులోనే. నేనంత ... చేసేనా – ఏది మువ్వప్పుడూ ... అనగలా? రెండింటి ... [illegible] ... అంతా కంట్రోల్. ఎవడో చెప్పినట్టు... ఎవడో ఏం ఖర్మయ్... మా చిట్టి గారి ... [illegible] ... బావ మరిది స్నేహితుడు లేదు ... [illegible] ... లో పోంచెయ్యాలి "

'ఆ గాలిక్యూలో గాలిరాదా, దానికి మాత్రం కంట్రోల్ పెట్టం కదా' అన్నాను. వహా వత్తోవదిలి పోయి, భుజాలెగరేసి దమ్ముతో భజ గోవిందయ్య, శాంతో మిమిక్రీ.

బాగానే వుందోయ్, కానీ, కంట్రోలు పెట్టేముందే ఆ రేషను వస్తువులు సరిగ్గా దొరకవు. వారం, పదిరోజులు క్యూలోనే నిలబడాలి. ఇహ నేనెప్పుడన్నా ప్రాణం పోతున్నా 'ఇప్పుడు నీవు జాతకానికి సిద్ధం. క్యూలోనే నిలబడాలి నీ 'టర్న్' వచ్చేదాకా' అంటారేమోనని నా బెంగ. సుఖంగా ప్రాణం పోదేమో, మంది రోజులు ఆ భాగ్యం మనకి లేదోయ్.

అం. రేషను క్యూల విషయం కదూ చెప్తున్నావు. ఈ రేషనింగ్ అమలులో కొచ్చిం తరువాత కొన్ని సుగుణాలు, కొందరికి లాభాలు జరిగాయి మరి.

'బ్లాక్ మార్కెట్టు' సంగతి ఎలాగూ తెలిసిందే.

లచ్చిగాడు తెలుసు? ఏదు తెలియదు? అదేనోయ్ మన లచ్చిగాడు, సినిమా హాల్లో టిక్కెట్లు తీసి దగ్గరుంటాడు. అందరికీ టిక్కెట్లు 'బ్లాక్'లో అమ్ముతుంటాడు.

సినిమా రిలీజైన 'ఫస్టుడే', ఫస్టు షో కెళ్ళలేకపోయేవాళ్ళు. దుబ్బులేకపోయినా, అవ్వ అయినా

తీసుకుని వెళ్ళమని కతులోయ్ మన వాళ్ళ "రూ ". లేపోతే నా మోక్షి, "అవుటాఫ్ ఫేషన్".

మనం అలా వెళ్ళకపోతే సినిమా వదవదా ? లేకపోతే ఎవడైనా పిలిచి "ఏం సినిమా కెళ్ళలేదన్నెప్పి, కళ్ళెర్ర జేసి, కోంటకి, ఫైను వేస్తాడా ? జైల్లో పెడతాడా ?

ఇంత దొమ్మిలో తుమ్ముకుని చొక్కాలు, ఫ్లాంట్లూ చింపుకుని, చిరిగిన షర్టు భుజమ్మీద వేసుకుని, (అదే సినిమాలో హీరోలాగ) ఆ సినిమా, ఆరోజే చూడకపోతే, అమర్నాడెళ్ళకూడదా ?

వెళ్ళకూడదోయ్.

"ఏంటోత అనైనా అడగవేంటోయ్ కాలేస్తూ డెటులా, నేను చెప్పదలుచు కొంటున్నా, అమ్మా యిలా వేపు కూస్తూ, అసలు ఏ తంటా వినదలు మానేసి ?

ఇవ్వుడైనా అడగవయ్యా. వంతులూ ! "ఏంటోత ?" అని

సరే అడిగే వస్తుంటానులే.

ఆ మర్నాడెళితే ఏం బావుంటుం దోయ్. నల్లులు, దోమలు తప్ప ఆ మర్నాటి వరకు ఎందుకు మొదటి రోజే సకండ్ షోకే వ్రుడవు గ్రౌజులు.

అవునోయ్, తెలుగు సినిమాల్లో పున్నగ వ్రుతస, కొత్తగా రిలీజైన సి మాకి టిక్కెట్లుకే జనం వు దేహం అందుకే టిక్కెట్ యి "మ్యాటిని"కి కనిపెట్టేసు. అందే "మ్యాటిని" వేసి వాలు మూస్, కాళ్ళాలు పని మేనే జరి, ఆపరేటుపు, అదుతరి క్రుంగం వెళ పెంపడు ఇటి దే కుండా, కుటు కెళిన వచ్చు.

అలు లిచ్చిన రోంతి కతు లోయ్ మనం చెప్పుకుంటున్నది. అంటే వాడు ఎప్పుడు రేషన్ "షా" దగ్గరికొచ్చి వరకైనా అంతగా కొచ్చుకి, నొప్పులెడితే వారికి బదులుగా "కార్డు" పట్టుకుని నిలబడతాడు. నీ యిష్టం ఏ తరఫున

ఎంత పేపైనా నిలబడతాడు. "ఫీజు" మాత్రం మామూ్మలే. ఏవా గంటకి పదికయ్యాపెకలు. ఎన్ని రోజులు కావాలంటే అన్నిరోజులు నిలబడతాడు. "లెఖ్ఖ" మాత్రం లైనులోంచి బయటకొచ్చిన తక్షణం ముట్టజెప్పాలి.

వాడి వ్యాపారం, వ్యవహారం మంచిజోరుగా, గిరాకీగా వుందంటే నమ్మ.

రోజుల తరబడి క్యూలో వుండాలనే "మా అల్లుడు" ఎడ్రసు మార్చేసేట్రోయ్, "కేరాఫ్ రేషన్ షాపు" అని, మరి కాఫీ, టిఫెను మా మక వడు అక్కడికే పట్టిగెళతాట్ట, వాళ్ళ వాన్నకోసం.

రెండ్రోజులు పోతే, బెడ్డింగు కూడా అక్కడికె మార్చాలేమో" అని సందేహంగా మొన్నే ఉత్తరం రాసేడమకో. అదేనా ఏంటి, రేషన్ క్యూలో నిలబెటే

ఇచ్చిన ... రాసుకోడానికి, యిదివరకు ఆ పెద్దమనిషికోసం వెళ్ళి మువ్వాకవ్వలు ... ముూడు ... వుల ... గేవాళ్ళవాళ్ళకె ఎప్పుడా బాధే లేదోయ్, మూడు చుక్కల పిల్ళుకూడా మింగక్కరలేదు. రేషన్ క్యూలో చూడు ... సిటీలోని చేవ, కల్లో చిక్కకున్నట్టు నీ కంటి కగుపిస్తాడోయ్ ఆ పెద్దమనిషి. ఇదో పెద్ద లాభం అనుకో.

అప్పుగానైనా ఎవడికీ దబ్బక్కర లేదోయ్. "ఏం రూరికైతే ఏం రేషన్ కార్డ్ అప్పుగా ఇస్తారా" అన్నది ఇవాళ రేవతి - కొత్తపాట.

"అయ్యో! ... కొంచెం మాట్లాడాలి" అని ఎవడేనా అంటే "రేషన్ క్యూలో కలవ్వయ్యా" అండం పరిపాటి.

జేబు దొంగలకి, మ...వాళ్ళకి మంచి లాభదాయకమైన స్థానం వోయ్.

"బైదిబై" మన "చిట్టికవి" తెలుసా నీకు?

తెలీకపోవడం ...కోయ్, మా క్లాస్‌మేట్ కూడాను. పద్యాలు, గేయాలు రాస్తూంటాడు ... జాములో కూడా ... వినిపిస్తుంటాడు. అప్పుడు విను ... వాణ్ణి ... కోడానికి ... వాళ్ళవాళ్ళకి ... బాధే దోయ్ కోరి పిల్చి వాడి ... చ వి ... కోవచ్చు, రేషన్ క్యూలో లైం పాడవడానికి.

ఆ క్యూ... అసలు ... కొత్త ... సంధాలో చెవు... అక్కడే "...ఫ్" రాయడం "ఫెయిర్" చెయ్యడం.

ఇలాగె ... లాభాలున్నాయనుకో రేషనింగ్ వల్ల వస్తే... మరి... స్నానం చెయ్యాలి. ఆ యింటివాడు కొళాయి కట్టేస్తే కష్టం.

▢▢▢

శి.

"దాటుతు" అన్నాడు వెంకటసామి.

'దాటుద్దయ్యా: ఎందుకు దాటదు' అని యిమక్కుండు సావుకారు సుబ్బయ్య.

మల్లి నాగసారి సావుకారు సుబ్బయ్య గిత్తకాడికి వెల్లిందు గిత్త కుడుంబాక సెయ్యాలని మెరిందు. గిత్త నిలుచున్న కాడ్నుంచి గడల్లేదు. గిత్తకి మూత్రం దిగాలున్న మడి వచ్చుగుండది. ఆ వేసిరిరి సావుకారు సుబ్బయ్యమావుకి బగారంపట్టాయింది. ఆ మడి మట్టి యింట్లుకల్లి మాసిందు. ఆ యింట్లుకన్నీ పేత్తే యగతుప్పితే గిత్తకి పుంకరిత్తది.

అయితే గిత్త నాగసారి తలెగ రేసి గమ్ముగుండింది. కొమ్ములనివర కొంత దేవిడోడు తొక్కి తొడిగి గట్టిన మువ్వ గల గలమని చప్పుడు జేసింది.

అంతే. గిత్త మల్లి యిటు కల్లి దిరిగింది. యాలవరింత బుట్ట కొక్క వట్టి సావుకారి కల్లి మూతుపుటా లెగరేసింది

'హోక్. కోప్మొచ్చిందటయ్య' అని యగతాలిగ నవ్వాండు సెట్టి. గొడ్డు అందులోకీ యింతోడి బొడ్డుంటే గొడ్డు: దీనిగ్గూడ కోప్మొత్తా దని ఆ యగతాలి. వల్లిన్ని చేయిదేకట్టు

కవ్వించేడు. వేటుపడ్డాక్గా బంగా తక్ఫమ్మ ఆడికన్నా యెగరా లేక యిదంతా యీపారవు వవ్వుగా దెబ్బ తిని ఎటు బతికింది.

ఇయ్యాల్టికి రెన్నాళ్లయింది

ఈ రెన్నాళ్లమట్టి జరుగుతుండ యిచిత్రం - పావు లేదు సుబ్బయ శెట్టుంమంచి బాట్లగిత్తని దెబ్బవ ఈ నాలుగు మాసాల్లో జరగలం

అవ లేదనేవ ఇట్టుండ్డా వి.

యీ నాలుగు మాసాల్లో యీ గిత్త ఎన్నాళ్లల్ని దాటిందో కో కోనవ రెండు మూడు గూడ తొరుతె. అవతా నాకె తెలవ దన్నట్టు యింతలా పు గిత్త ఈ యెంకటసామి దెబ్బతే అవుకాని కన్నెత్తి జూల్ల

పోర గూని యెంకటసామి దెబ్బ నావు మువలెయిలే మటుకేం— ఆవుపొగరు మీ ముంది. పాలిచ్చినా అదే యివ్వాల; కాడిని పావ మూకినా దానికే జెల్లింది. అటుమట్లు జత వెల్లింప. ఐ గావు కూడలూ వొక్క కోడె. రెండు వు లీవూర్నే వుండేట్లుగ. మరిగ అటికాడ జెని గిరిని అవమాత. నా టూ వు లేదు, నాలుగు మాసికల పాలేద.

ఆ కోడెమూడకి మటుకేం. ఎనిమిది మాసాలయ్యె తవ్వడికి పేమెత్తు తిగిండి పండెత్తెద్దు, పోక్ పొవ్వవ్వారం తె. అట్టా పెద్దను చినెమా లో జాడాల్సిందె.

మరాబాడు వొంగోల గిత్తా దెబ్బ కలిపిండుగా యెంకటుసామి!

ఈ రెన్నాళ్ల కట్టుడి బంగారు తల్లి వొరాల మాలన్నిసవించు కున్న ఇయ్యాళవు జత ల్లి కంతా బవు తిప్పలు బెవకా పుందది. ఊరికి పడుదా బె మట్టానూ గూకోల. జత కెలే యీవుకి తెల్లె నీవాలెత్తి ఆ తా దొడ్డంతా తిరుగుతా వుండింది అం త గిత్త మరి కాడికెల్లడు; నెపి టి డు

తొలిరోజె కంటసామి బలె తంగాణ బడి యింకు అరిత లకె ఇట్టు యిపొయ్యె నాతల్లి మాలిన్ని తంటా తిం లాడిడు. పసేంగా గిత్తను జె యల

"అదంతెలె. కె తుకు రేవురా." మటి పంపేశిండు సావు రు సుబ్బాను

రొండోరోజు సావుకారు దాట్ల గిత్త అవుండి కెల్ల - యక తట్టు కెల్లింది కాత్త ముంతల్లి రాను. మూతి క , ముక్కు నకను. ట్టు జేసి ది ప దాకె వూను గనిపియ్యల

మల్ల రెడోహు సావుకారు సుబ్బడు దొడ్డా డు నొ తలి పెట్టి మర్రోజు రాటాని యెంకట సామినే ళ్ల.

పొమగూరాయె, మ .

సావుకారు మా గొప్ప యిర కాటలో బడిపోయిండు డబ్బులు ముందే బుచ్చుకున్నాడాయ బ్లా

ఇంకా ఉంది

పెట్టా బిడ్డకట్టులు జేటికి రాటం వేంటె మాటలెట్టా? గిత్త లేదో కయ కొంప్ప దాటక పోయిందాంకి తవకా, తిచ్చు!

"దాటుద్ది" అని సావుకారూ,

"దాటదు" అని యంకటసాంమి ఒగటే వోద-

"రేవురా" అని సావుకారు మూతి ముడిచాడు.

"వాకిపేసెట్టా, పొద్దుగూకులు"

"అయితె నవ్వెట్ట జెప్పుకుంటాం?"

"నువ్వు జేసేదేంది. డబ్బు లెట్టా గా రెట్టాలో పే బో తా, అప్పుడ్డోలు కాని"

దూరాన్నుంచి యెకిలి నవ్వ ఇనబడింది. సావుకారు దొడ్డి గోడమీన గూకుని నవ్వుతుండా మడిసి పూజారి గోయిందస్వాంమి.

"అంతే అంటావా యంకటసాంమి—" అవు దాటకయ్యకపోతే నోరు మూసుకొని బోతాల్సొంకే ఉంటావా?"

"ఉండయ్య. ఏదో సొద." అని యంకటసాంమి పంచలిమీద యిసుక్కుండు.

పావుకారికి మాత్తరం పంతులి మాట భలేగుంది. పంతులొచ్చి తాలు క్కుబుర్రాడి యంకటసాంమిని యెక్క గొట్టుకె బాగుండు. కానిఆ గోడ దిగి దొడ్లో కొత్త [illegible] ల దొడ్డోంచి బేటకిబోడు - ఇటో గుండ [illegible] ల [illegible] బడ్డా [illegible] నికి హాల్లాప్పినయ్యకున్నమాటె. దానికేం వంత జాడ లేదుగాని యెక్కేపోడు-

అడ్డోళ్ళకు బంకరించు కుంటా యెల్లాడు.

తప్పుకు ముందా గోడుకు.

"పాందేటు టప్పు" అని యంకటసాంమి మల్ల రెట్టించి అడిగాడు.

"తేవపేదేంది! అన్నాంలి పెట్టెల్లా యేకువన్నా."

"ఏంది సావుకారు! సాంమి! మా యావే. నువ్వు తాకరానికి దెబ్బిచ్చిన కోడలుపిల్లను [illegible] కుంటావా, నీ కొట్టంలో నే ఉండుంటానికి [illegible]?"

"సెట్టి కోడలు యాదనే వుండి పోటానికి కారణం కేరెవయ్యా" అని గోంబిమాన గోయిందసాంమి మల్ల యగతాలి జేసిండు.

అతను నోరిప్పితె అంతె. మర్యాదగ మాట్లాడు

"దిగిరా వయ్యా. నీ దుంపతెగ" అని సావుకారు ముందు కెళ్ళి జేపి మల్ల యప్పుడె నవ్వేటి తలాయూపిండు. [illegible] అరెట్టా బరాయింపేది.

అమయితె గోయిందసాంమి దిగిండు. దిగి, గిత్తకాడ జేరాడు. అటు తిరిగి, యిటు తిరిగి. గిత్త గంగడోలు ఒట్టుక చొప్పెచ్చనిండు. ఎట్టనా ఎన్నింటిలో ఒక్కరా డిందు. గిత్త వల్లా. అనూ సిపాలి నూసిండు. గిత్త కాసి నూసిండు ఆట్టా రెండు మూడు పాలు యిట్టాలిక్కి అడిగేదో చెప్పినట్టయింది.

మడిసి మంచోడు గాకపోతె

...వినపిస్తాయి. కాని ఎదర మనిసి సంగతి అదికి చెప్పినట్టు ఇగ తెలి దేనవను. అట్టానే గొడ్డు సంగతి గూడ.

రెండ్రోజులు గడిచేక అప్పు ఇవ్వటం నియ్యకుండె తప్పటికి ఇస్తే వడ్డీ గడ్తోంది.

వాలుకొల్ల కాడు యంకటసామి తియ్యావునె, ఈ సాక్షరం కాదనకు గోరి ఒంగోలు గిత్తతో దాటించిందు అప్పుడు దిగిన కోడెమాదే ఈ గిత్త! మరదే, గోయిందస్వామి తేలిక తీసిన ముసేపం.

'అబ్బ నా సామిరంగ!' అన్నాడు ...సామి పతిల్లబడి. 'ఇగ మంతుడు సూర్దా మనం మడుగులం మున్గిపోతే ఆ దగాకోరుతనం మున్గిపోదు! అబ్బాయి తల్లి గతిగ ఇట్టుగునం జూపెంది. దమువైతె మనుకేం- బుద్ధి బుద్ధి!' అంటా యంకటసామి అప్రతి ఖాళబెట్టి మొక్కిండు. 'తరీ మారిస్తే యసనలం మనులం పొరపాటు జేసినాం. మరి

"మీతో చెప్పుకోమాక" అంటూ సాగిల ఇక్కడంత అర్భాటం చేసింది.

"నోరి పట్టు ధన్నా? సింహ(గా అది ... పిల్లాడితో ఒప్పందమా? ఏం, యుక్తి గాడి చేసెం!" అని గోయింద స్వామికి యుగకాలి చేసింది.

"కాశకోశలి పిల్లాంటో త్వ పుంకాణ్ణంటావా?"

గోయిందస్వామికి సంగ తందరికీ చెప్పిందే... అందుకే కంపులాడుగా అదా!... తల్లికి మొగుడు ... అక్క పూళ్ళో ఆడిగూకళ్ళ సొల్లంలా తోంగూళ్ళ మీద తెగబడతుందదు. ...ఆ మాత్రం మాటపేవాడు లేక మా గదుండదు [illegible] టుసా[illegible] మొత్తకోడేగాని ధర్మంటిచ్చిందు... అప్పరోధశక్కగనితక తంతేబాగుందు - అనుకుంటూ వుండదు సావుకారు మబ్బయ్య

ఆ గిత్త అయావు [illegible] అన కంటూ ఖత గండాలంటె గోయింద స్వామికి ఒక ఉపాయం చెప్పిందు ఆ మలుపైతే బాగానే వుంటది గాని యోంకటస్వామికి అట్టా చెయటాని కొప్పుకోదేమో గనివియ్యల.

కాని సావుకారు మబ్బయ్యగల్లా చెప్పాలిన డబ్బులంటే పుష్టోళ్ళా ఇద్దతే డబ్బు తిరిగిచ్చేది లేదని మొరాయించింది.

"అన్యాయం సావుకారా! పైన ఆగమంతు [illegible] ఆ జగుమంతుడే మొగుడు... ఎంత వను వైపక్కుంటికీ ల్లిక్కొం [illegible] .డబ్బు సాస్వే [illegible] గాడు ఇయాలుంటది, రేపొస్తది" అని ఒకేమాలా దించెం కటస్వామి.

"పిల్లాటో[illegible] దంతేగాదు!" [illegible] వలుసేప [illegible] దు సావుకారు.

"ఒట్టా గాదన్నడ [illegible] పాళ్ళ... అయ్యోం మన [illegible] దు [illegible] లా!... గొడ్డు ... అక్కి మని [illegible] మనుంటున్నవా ... [illegible] వేరు మన్సిత వేరు... అప్పు, [illegible] తల్లి [illegible] ట్టాంటి [illegible] కాళ్ళన్న [illegible] నాటి [illegible] గాని అగ్గాకు. అందుకే [illegible] వవవు అన్నారు.

"మనకి మ త్రం [illegible] లేదా లేదిపటయ్యయేం" [illegible] యంకటు స్వామి గోయిందస్వామి పైన కరి దీర్చుకుండు.

"పోన్లె దానూ సెంపు[illegible] ప్పింటిని రేపురా [illegible] పాయింకాలం నా చేసే వుపాయంతో కక్షా [illegible] కట్టు; లేకుంటె నిదుర్బూటు [illegible] వుచిదాడు" అని గోయిందస్వామి మజన [illegible] దించెనె వెతికాడుకుంటా యెల్లిందెంకటస్వామి

పొద్దుగూకే [illegible] సావుకారు మబ్బయ్య దొడ్డికాడికి [illegible] నాలుగు మూలలున్నండే [illegible] అదేదో అయితందని [illegible] కాకోక్కుగూడ [illegible]

కారంతో గిట్టుకోళ్ళు అడిగే యేదో అయిందని షావుకారు బుద్ధిగ్రను

సావుకారు, గిత్తను పోలేరాజు కాయిదెట్టుకాడికి దీసకపోయి యక్రినియిర్రర గుబూనుకొచ్చిండు. కొమ్ములకెలిగిన గుత్తులు గుత్తులు మువటం మావుకోంటూన తోలుపటుక. కాళ్ళకాడ పువ్వుల గుత్తులు అంటా తిర్నాళలో పూరేగింపు గిత్త మాదిరి శేసిండు అంతో తగ్గ గజపిల్లల.

గోయిందసామి అప్పుడు గుర్తొకి లాగెల్లిండు. పూజ శ్రానదండట. అప్పనెట్టు జేసిండని పట్టి రంగు రెండు వొల్లేకాబూసిండు. ఆమ్యోరి కుంకం పసుపు మొగాన జిగ జిగ మెరిపేతట్టు పాకిండు. గుళ్లో గన్నేరు పువ్వులన్ని యే పహాటుగ దడవేసి వెల్లాపోయిండు. ఆ నూవు గానే గాడపెడ్తావుంది.

అయిన సావుకారు మబ్బయు దొడ్లో జరిగిన యిరితం దూరం విటని కెగ్గిరి. గోయిందసామిని వొక దెయిపగజాత. అదుజెప్పినట్టు జేసె గిత్త దాటింది సావుకారి ఇంటెన్న బట్టగా అగ్గారిలి నియ్యి రూపాయలు మన్నాట్టాగియిన ఆసిగ్గా వల్చిపెయ్యి దప్పలె ఆదు కలుం శేలు కొసతెల్ల దు కొట్టలో అప్పకోంక గిత్తతో మొక్కటిచ్చి గోయిందసామి సావుకారింట్లో గుండా, అల్లాడోళ్ళ బలకరించుకుంటూ యెల్లిండు.

◆ ● ◆

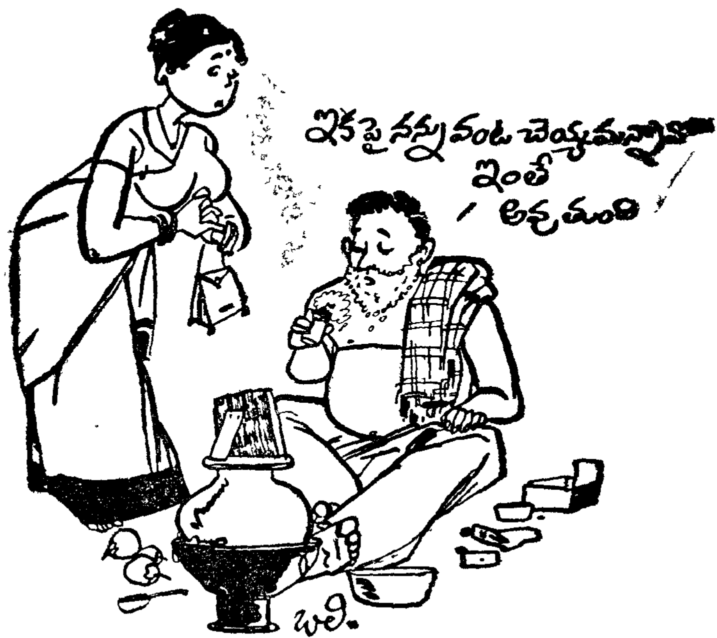
"గోయిందసామికి కొంత ముంగిందయ్యాయ్ - ఏ మాటిని సెప్తాను. ఏ వలా యిని గోతిలో బడ్తా ... వన్నా యింకటసామి బర్తెయ్యాద్రోయ్. ఊరు వూరంతా జాగారే మపం జేసిక యిదకపని అంటా తిరిగాము తిరుమప్పుడు సావుకారి బజార్నడిదు.

"యేటయిది సావుకారూ" అని వొగరిద్దరు అడిగినా అదు శెప్పల్లా. గోయిందసామి కూడా వొగటి లగెత్తుకా వుండాడు. కొంత కాలం టానికి గోయిందసామి కేం పెలాం బాం, పిల్లలా కి ఉంది యేసాలా గాటగాలా సూశేట అక్కలి వుటి తిరాడి కెల్లి యింటి పెంపొంకుకొండంట.

"యాడున్నావు గోయింద సామికో" అంటా అగెత్తుకా వుంటాడు సావుకారు మబ్బయు.

"యాటంటారు. కలుకొని తప్పుదెవవ పూజారేటి మన వూరి దేవుడు శేసుగాని పావంగాడిపోతె" అన్నారెవ్వరో.

పావం పెట్టికి కలుకొట్టన్నా అప్పుడుదే పెద్దమడును న్నా మాగొప్ప బయ్యాం. తప్పుదే ఇ. గోయిందసామిని మా ఇంటి దగ్గర యూకాదంకా యెళ్ళకొనుకొవాలి. ఈ యావ ... రప్పించాలంటే అకే కాకయిద్ది. అప్పుడుగనా, సావుకారు మబ్బయు యీ రేత్తి.కి నిదరబొయ్యాడు.

అ[illegible] సా[illegible]కి [illegible]త్తి ని[illegible]మ్మి దుంటది [illegible] యే[illegible] వు[illegible] లేని సంగతి జెప్పలేం. ఇం[illegible] యేం[illegible] పొ[illegible]గూడుగా మట్టి [illegible] [illegible]న్న మిగిలి పొ[illegible]

కల్లు [illegible]ట్టు గాడి గనుక్కుండే [illegible] యా [illegible] మం[illegible] [illegible]యిం దన్నా [illegible] కల్లు [illegible] తోడి [illegible] [illegible]యిన తెలీదు [illegible]రోడి [illegible] అ యి[illegible] వోడి సకం స[illegible] యిక డ. దే[illegible] - [illegible]డు [illegible] యెని మి[illegible] రూపాయలు [illegible] - అది

"[illegible]య్యి[illegible]!" [illegible]టూ అడు తాగినోడికి [illegible] [illegible] [illegible] అడు[illegible] వుండే సావుకారి [illegible] అయి పోయిం[illegible]

"అయ్యో! [illegible] యి[illegible] [illegible] [illegible] దె[illegible]డు[illegible] యె[illegible] వడియా[illegible] య[illegible] [illegible]డి యెంత గోరం జేసినాము యెం[illegible] ఆపద నెత్తి[illegible] [illegible] దె[illegible]" [illegible]టూ నెత్తి బాదుకొంటూ సావుకారు [illegible] గిల బడి డు[illegible] [illegible] యె[illegible] గు[illegible] [illegible]బ్బింది [illegible]యి ద[illegible] [illegible] బి[illegible] [illegible] [illegible]

కాదకా వంటూ వుండేవోడు ఒగేళ లోనుండా దే మోవని. తలవ దట్టొడు.

కొండు మోటలో తలువుల్లొ కారు లోవంశ గొడవగ ఉండది.

తలువు దెరిసిందెవ్వరో జాసే తలిసి సావుకారికి పై పేజాలు పైవే సోయినై. వంతినంతులు కొండు కుమ్మలు అలుసు. కల్లు కొట్టోడి కామ్మరిది. సాకలి ఊరిగోడు. మంగలి వర్నయ్య; ఆవతలిది పాలోళ్ళ గ్రోడు వత్తం. మాంసం కొట్టు వకీపు సాయిబు వురెవిరో కాకామండి వుండా కాద

'ఏంది, వురికోసవాండ్లా?' ఎవురో తగాయింలిక్రే.

'దణ్ణాలు బాబు. నేను సావుకారు మత్తెసు పూజారి గోయిందస్వాం వుండాడా యీడ?'

'ఎంకత ?'

'అడిగో కోంవని దగందెవా'

— అక్కొ మాంవాండ్ని వట్టల్లా కూకారు. ఏకొద్దిలెమ్మంది రా అవి వాగదడిగితే, లేకరా ఉండి ఎల్లాక యింటు బెట్టుకు రమ్మంం దవి వాగ వన్నారు. అయినా అళ్ళనేటూనికి లే. ఆ క వ్వుడు ముండా కొడుకట్టాం కోడు.

'బాబా అడు వన్నారు గోతిలో దింపిండు. సౌకుగూరి అవాలెంకటు సాంబిం జతగట్టింకమని రెండు దినా లుగల్లాన్నవుడు మా దొడ్డిని గట్టిండు మా గిత్త అయావుడు బుట్టిందే వట్టుంది. ఆ రెండూ కవేలింగా గలి యీనా. ఈనోజు పొద్దుపోయి రాక ముంజేళ రెండింకి రెండు రంగులేస ఆ సీమాల్లోనడు కలిపితే అయ్యి, నోరెం జీవాలు కలిసినై... నేను డబ్బు కక్కుర్తి యుదవనై అడుకేసి నా నెత్తిన రుద్దిన పాపం ముట గట్టుకొన్నాను. అవుడు గంగేసి వంతుకే యొంకటుసాంబం జెత్తాడో నని జెరిస్తా వుంకే —'

సాంకొండు యీదితూ మొహ లెత్తిండు.

ఛరంతాలి, 'కొళ్లరెంట్ని గొడ్ల పాకలో బందుకొకటి సాయ్యాడు గోయిందస్వాంఁ' అంటడు సావు కారు.

'తెంపుకు పోయినయ్యా దొం.'

'అట్టయినా దాగుండిపో ము సాంబిం... ...అయిగొండూ ఇన్ను దివ్వుడే నాగరగంటు కితా— నాకటా న్నోకటి గుర్తుబట్టుకుని పొడుసుకొని కుమ్ముకొని పేగులు తొక్కిడీనుకొని యింత యదవవని పేసాక యింకా యెండుకు బతగ్గ నేనుకొన్ని గాతోలు . నచ్చిపోయినై బాబూ—

ఏకేడాది బాటూ రెండా వలి రూపాయల లెక్కని సంపాదించి పెట్టి అంబోతు బోయ్యింది. దాంతో బాటు ఆయిదారొంత అ నేను యంకటుసాంబిం అక్కొ గూడా జిల్లా సావుకారు గుండె అగొంత్పుక వని.

'ఛర్చి! యీంత యదవ వని జేశార్రా.'

'తక్కువన్నా ఆ పశువులు నయం'

'ఆ గోవిందస్వామి కంటే ఏ పశువైనా నయం'

'అయ్యా బాబూ నమ కండ్లకి దణ్ణాలు. కోపం తోటి. వేళ్ళకి ఎదురు తిరిగేవాడ్ని గాదు, ఇట్టాడే వాడ్ని గాను. అదెక్కడున్నాడో చెప్పండయ్యా - అడుగవలె అద్దం రాకపోతే ఏకునవని యింకటిపా వొచ్చి పడ ఇంకొ త్రాడయ్యా'

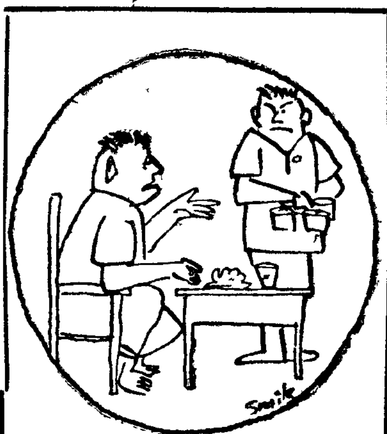
అమ ఎత సాయిబు ముంతు కొచ్చి 'యీడనెవ్వుండాదయ్యా మీ గోయిందస్వామి' అనేడు-'అయితే మాత్తరం ఎక్కి నువ్వు జూడాయితి గాదు. మానినా అడు నీకో వలకడు. అడు - వా పాపిరంగా. ఇల్లు జా చెప్పల్లో గిలగిల్లాడ్తాన్నటూడు.'

'అయ్యో పాపం యెవ్వరన్నా కొట్టి నారా?'

'కొట్టక ఎక్కి వుగోగిత్తారన్నా? అడు చేసిన పనికి.'

'ఏం చేసిండు' అకటోయి ఆత లోన వోటికి చెయ్యిద్దాం పెట్టి డు సావుకాడు. అడేం చేసినా చేసే వోడె.

'అంటుదన నిన్నకొల్లాకా వంటి వంటలు కూతుర్ని - మ సవాదలాకని యీ యింటి ముఖ్యా దిరుగలా

'గాడుతినే తిండిగా ఉండేది కాదోయ్ సర్వరూ!'

అందుకే కదండీ మీ నేను వక్క హోటల్లో భోంచేస్తాను...'

వుంటాడు. ఇయ్యాళ ఆ గీతం పోగాలవొచ్చింది'. ఎంతులు కోరన్నె చెప్పేసినాడు. అన్నా అన్నా అంటూ ఆ యిల్లాలు బావుల్ని సావాల్పిందే - ఆయానికి వంతులొచ్చి ఇంటోనికి రాక రామట్టిగాని.'

'అదికేం పోయ్యింది, గంట కట్టికి మల్లి వుంటాడు.'

'పగరిబాద అటికి చెప్తా, పాన్నా! ఏమి మాల్నె

"లేవట్నుంది గుళ్ళో పూజారు
త్రాగ్గూడ అక్కడి కెళ్ళేడు"

ఓ మేటులో దెప్పిపోయ్యింది పెట్టెకి; అక్కడి యవ్వారం.

యాళ్ళంతా యాగ్రేసు ప్రజలం... నాగు కులాలోళ్ళు యింటట్టో వుండారు. ఈళ్ళందరికి ఇళ్ళుండాయి సొంపొలాలుండాయి; పెండ్లాం బిడ్డలుండారు. పతిరోడికి సెల్లిగో, తారోళ్ళు, అక్కోళ్ళు, అమ్మో వుండారు. ఈళ్ళందళ్ళల్లో గోయిందస్వామికి మొక్కులూ, పూజారి గారి వద్దా నన్నావా, దక్షవూ వుండది. ఆ సొర వరో అను ఇందరిళ్ళల్లోను మెసల్తా వుంటాడు యే కులపోళ్ళైనా సరే సెకరోళ్ళు కూ. ఆ సెవటుగో అట్టా యిట్టా తిరగతా వారం, వోయూ లేక పంచ హాపోరాలూ జేత్తాడు

రచయితలకు మనవి

'జ్యోతి'కి రచనలు పంపే వారు అనివార్యము కాగితానికి ఒకవైపు వ్రాసి పంప గోరితే రచనతో పాటు తగినన్ని స్టాంపులు జతచేసి పంపించాలని మనవి. దీనితోపాటు కాక తరువాత స్టాంపులు పంపవద్దని, అట్టి వారికి రచనలు తిప్పి పంపడం కష్టసాధ్యమని గుర్తించాలని మా విజ్ఞప్తి

అంత దూరం దేనికి – ఈ పూజారి రోడే గదా, పెళ్ళయి పదకొండేళ్ళ తన కూతుర్ని – కాపరం చేస్తా తన యింటో మడా కోడల్ని, పెద్దవై రావాల్సి వుండగా తన ఇంటి గాన్ని నానా అగచాట్లు జేసిండు! యెంత నిజమోగాని యెంత అబద్ధమోగాని వస్తా వుంటుంది కెళ్ళి; ఆ యూరోళ్ళ కెరుక,

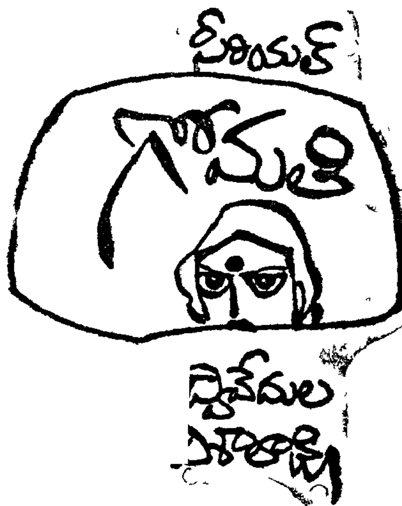
మర్రోజు తెల్లారే తలికి గుళ్ళో నిండా జనం. గుడిలో మొగతుల్లో ఊరేన్ని కేకలేత్తా వున్నారు ప్రజ. వాళ్ళవోళ్ళూ, ఎళ్ళేవోళ్ళూ తిర్నాల కింటుంది,

ఆవ... ...గన్నేరు చెట్టుకింద గోయిందస్వామి కూసున్నాడు. ఆసి తేపలూ కాల్లూ కట్టేసున్నై! అడికి మెళ్ళగా గుండు గీకి వుం. అయితే అంత మాత్రం దానికే యింత గొడవెందుకు

కట్టుగాదు అణి గుళ్ళోవోళ్ళందరు గబ్బి పెద్ద రెడ్డికి కేక సాయిబు ఇంటికి దీపు పోయ్యిర్రు... ...ళ్ళ మాదేవ వుండాడు — ఆడికి నాయి కత్తి కోత బాగా దెబ్బ వొంది దెబ్బ...

ఇగనేముంది... గోయి సాముల వనంతె అసింత అడోళ్ళ కేసి జూసి పటకలు మింగాల్సొచ్చె దెకిరు సాయెబు ... అది మొగతనాన్ని పున్నెం గట్టుకుంటు.

□□□

[గత సంచిక తరువాయి]

64

గోమతి పరీక్షలవుతున్న వారం రోజులూ రెండు పూటలా గోపాలం గారి దగ్గరికి వెళ్ళేది. ఒక్కసారి కూడా గోవిందు దానిని ఉపయోగించుకోలేదు. గోపాలంగారు స్వయంగా వచ్చి ఇదేమని అడగలేదు.

"బహుశ ఆయనకి కోపం వచ్చి ఉంటుంది. లేకపోతే ఇన్ని రోజులు మనింటికి రాకుండా ఎప్పుడూ జరుగలేదు" అంది గోమతి.

"దెయ్యాలి వేరొకరి నాపై ఎవరు కోపగించుకొన్నా, నేను చేయవలసినది ఏమీలేదు గోమతీ! ఆయనకి కష్టం కలిగించాలని కాని ఇంతవరకూ ఎవరినీ గాని నేను ఏదని అడక్కలేదు. కాపల్లో విహరించడ, మేడల్లో నివసించడం; అవి నాకిష్టం కావు. ఈ జన్మలో దానిని పొందాలన్న కోరికంటూ నా నాకు లేదు. దాని కోసం దానికోసం ఎగబడి, అందలేదని కుంగిపోవడం నాకు తెలీదు. ఉన్నదానితో తృప్తి పొందేందుకు ప్రయత్నించడం నా అలవాటు' అన్నాడు గోవిందు.

గోవిందు తన్ను ఎత్తిపొడిచిందో, అమాయకంగా అన్నాడని గోమతి తీర్మానించింది.

"నువ్వు ఉద్దేశంతో చేసినావని, అనుకోని ఇవ్వబడిన కష్టం కలిగించలేదు కే. ఏమైనా వెనక వేసుకున్నట్లు అయినా ఏమైనా జ్ఞాపకాలతో ఉంటాయి" విసుగ్గా చెప్పింది గోమతి.

అటు కూరలు తరుగుతున్న రంగమ్మ,

[illegible] బాధలు పడుకొంటున్న గోవిందు అప్పుడప్పుడు అదోలా 'ఈమెకేం అయింది' అన్నట్లు గోమతి వంక చూసేవాడు.

గోమతి కేమయిందో ఆమెకే తెలియదు. ఏదో సమయంలో పూనకం వచ్చిన దానిలా [illegible] మాటవస్తే [illegible] అంటోంది. తన్ను తరువాత ఎలా ఎందుకు అన్నానా అని బాధపడుతుంది.

ఆ రోజు కూడా మాట తూలు జారేక మనసులో ఎంతో బాధ పడింది.

"క్షమించు గోవిందూ, ఏదో తొందరపాటుగా అలా అనేసేను" అంటూ ప్రాధేయపడుతోంది.

జరిగిన కథ

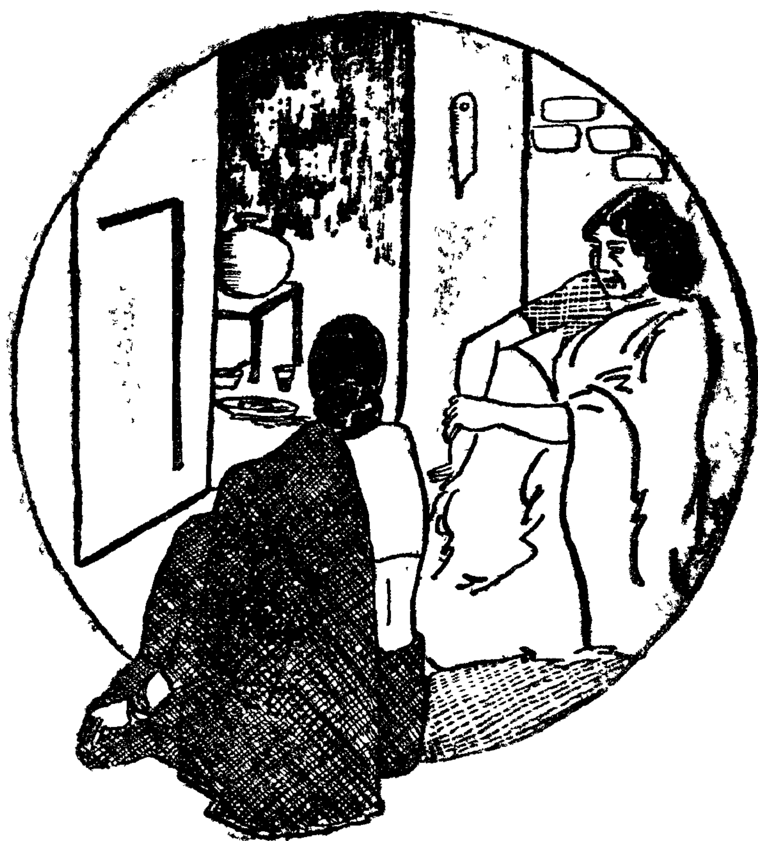
గోమతి, గోవిందుచిన్ననాటి నేస్తాలు. వారివి ఇరుగు పొరుగు ఇళ్ళు. వారి అల్లరికి వూరూ వాడా ఏకమయ్యేది. ఇలా వుండగా గోమతి తండ్రి రామనాథం ఒకనాడు తల్లి దండ్రులులేని తన మేనల్లుడు గోపాలాన్ని యింటికి తీసుకు వచ్చాడు. వాడిని పెంచి పెద్దచేసే భారం తనపై వేసుకున్నాడు. గోమతిని వాడికిచ్చి పెళ్ళిచేయాలని రామనాథం దంపతులు ఎన్నో ఆశలు పెట్టుకున్నారు. అతనికి పెద్దచదువులు చెప్పించారు. కాని, గోమతి తన్నుగాక గోవిందును ప్రేమిస్తున్నదని భావించి గోపాలం ఆమెను పెళ్ళి చేసుకోనని చెప్పివేశాడు. గోమతి పెళ్ళి గోవిందుతో జరిగిపోతుంది. ఒకనాడు గోవిందు పని చేస్తున్న ఫ్యాక్టరిలో యాక్సిడెంటుకులోనవుతాడు. కృత్రిమపాదంతో హాస్పిటల్ నుండి యింటికి వచ్చాడు గోవిందు. గోమతి జీవితంలోకి తిరిగి గోపాలం వస్తాడు. పెద్ద హోదాలో వున్న అతడు గోమతికి మంచి ఉద్యోగం ఇప్పిస్తాడు.

గోపాలం ప్రవేశంతో ఊహించలేని అనేక మార్పులు రాసాగినై. దాంతో గోవిందు మనసు కకా వికలమై పోయింది. గోవిందు నోదార్చాలని గోమతి ఎన్నో విధాల ప్రయత్నిస్తోంది —

"క్షమించడానికి ఇందులో నీ తప్పు ఏముంది గోమతీ! నీ మనసులో ఉన్న మాట నా ఎదుట అనడానికి నీకెప్పుడూ స్వాతంత్ర్యం ఉంది. దాని వల్ల నాకు బాధ కలిగితే అది వేరే సంగతి.

"ఎంతకు పూర్వం నువ్వు అన్న మాట వల్ల బాధ కలుగలేదు. ఈ విధంగా మాటలు పడుతూ సంసారం చేయవలసి వస్తుందను [illegible] నా [illegible] జాతి [illegible] కాని నాకు తెలుసు గోమతీ! నేను [illegible] అశక్తుణ్ణి [illegible]

[illegible]

వాళ్లే. అందువల్లనే ఏదో విధంగా ఈ పరిస్థితిని సరిదిద్దలేక పోతున్నాము.

'కానీ ఏదో రూపంలో దీనికి పరిష్కారం అవసరం గోమతీ! ఎల్లకాలం ఇదే రీతిగా జరగడం హాస్యాస్పదం'

గోవిందు ఏ విషయాన్ని మనసులో ఉంచుకొని ఆమాట అన్నాడో గోమతి లోతుగా తరచి చూడలేదు. తన తొందరపాటు మాటలకి అప్పుడు అంత ఘాటుగా స్పందించి ఉండకూడదనుకొంది.

'ఇంకెప్పుడూ ఇలా నా మాటలు గోవిందూ! విష్ణు గురించి చులకనగా ఒక్క మాట అనను' అంటూ కళ్ళనీళ్ళు పెట్టుకొంది గోమతి.

గోవిందు మెల్లగా లేచి ఆమె చేతిని తన చేతిలోకి తీసుకొని ప్రేమగా

గోమతి, నీ కంటితో నీరు చూస్తుంటే నా మనసు తన్ను వెక్కిరిస్తుంది. నా అశక్తతని ఎత్తి చూపుతుంది. అది నేను సహించలేను. భరించలేను" అన్నారు.

దుఃఖంగా ఉండే గోవిందు చేతులు పట్టుబడి, పన్నువరాలు పైకి కన్పిస్తున్నాయి. ఉండవలసిన కన్న కొంచెం వెచ్చగా ఉంది ఒళ్ళు.

ఈ పరీక్షలూ, చదువులూ లేగా నీ ఆరోగ్యం బాగా దెబ్బతింది గోవిందూ! రేపు డాక్టరు దగ్గరికి తప్పక వెళ్ళాలి" అంది గోమతి ఆత్రంగా.

"అవసరం అయినప్పుడు నేను చెప్తాలే. నువ్వేం కంగారు పడకు" అన్నాడు గోవిందు నెమ్మదిగా.

65

గోవిందుకి మానసికంగా, శారీరకంగా ఉత్సాహం, ఉత్తేజం కలిగించే ఉద్దేశంతో, అతనికి దగ్గరగా కాలం గడపాలని నెల రోజులు ఆఫీసుకి శెలవు పెట్టింది గోమతి.

కాని ఆ నెల రోజులు గోవిందుని ఎదురుగా కూర్చుని మార్పు లేని జీవితం అనుభవించేవరికి ఒక విధమైన విసుగుదల, దాని నుండి బయటపడాలనే కోరికా కలగసాగేయి. అతి కష్టం మీద మరి నాలుగు రోజులు గడువు గడిపింది. ఒటు మీదట ఆమె కాళ్ళు ఆ ఇంటి విలువ లేదు.

ఉదయాన్నే ఆఫీసుకి బయలుదేరుతున్న కోడల్ని చూసి, "నీ శెలవు ఇంకా కొద్ది రోజులు ఉంది కదూ" అంటూ ప్రశ్నించింది రంగమ్మ.

"నేనో అర్జంటు పనులు పూర్తి కావాలిట. వెంటనే వచ్చి జాయిన్ అవమని ఆఫీసు నుంచి ఉత్తరం వచ్చింది" అంది గోమతి.

నిజానికి రెండు రోజులకి పైగా ఉన్న శెలవును రద్దుచేసుకోటూ తనే ఆఫీసుకి ఉత్తరం వ్రాసింది గోమతి.

"వచ్చేశా అమ్మా! నువ్వులేని ఈ ఇరవై రోజులు ఆఫీసు ముఖంలో కళాకాంతులు లేవనుకో" అన్నాడు మురళి హెడ్‌గుమాస్తా తక్కిన గుమాస్తాల వంక చూస్తూ.

"అయినవానికి కానివానికి కాన్ ముఖం మాడ్చుకొని ఒక్క చిటపట ఇంకా చల్లబడుతుంది" గోమతి అందానికి అనురూపమైన అభ్యంతరాలు ఆమెకి వినపడేలా గుసగుసలాడేరు.

"గోవిందరావుగారికి ఎలా ఉంది?" మోహనరావు ప్రశ్నించేడు.

"ఇప్పుడు కులాసాగానే ఉంది" నోట్ పుస్తకం, పెన్సిల్ చేతిలోకి తీసుకోటూ గోమతి జవాబు చెప్పింది.

వ్యక్తిగతమైన ఆలోచనలని పక్కకి నెట్టి, పనిలో మనసు లగ్నం చేసి ఒకరోజు ఆఫీసులో గడిపేవరికి

గోమతి మనసు కొంచెం తేలిక పడింది. అలవాటు పడిన దారిలో ప్రవహించేటప్పుడు నమ్మకంగా ముంచుకువచ్చే పాదాల్లా గంటలు, అనాయాసంగా గడిచిపోయేయి.

సాయంకాలం ఆఫీసు నుంచి గోపాలం ఇంటికి వెళ్ళింది గోమతి. గోవిందు చేసినపనికి క్షమాపణ చెప్పుకోవలసిన విధి తనపై ఉన్నట్లు ఆమె భావించింది.

గోమతిని చూస్తూనే గోపాలం ఆత్రంగా చేతులు ముందుకు చాచి ఆహ్వానిస్తూ 'ఎంతకాలానికి వచ్చేవు గోమతీ! ఇంక నువ్వు ఎప్పటికీ నా యింటికి రావేమోనని ఎంతగా ఆందోళన చెందేను' అన్నాడు.

'అంత కంగారు పడిన వాడివి, గోమతి ఏ కారణాన వల్ల రాలేదని ఒక్కసారైనా తొంగి చూసి పోయేవా?' ఎంతో సహజంగా నవ్వులాటకి అన్నట్లు ఆ మాట అనాలని గోమతి ప్రయత్నించింది. కాని అంతకాలం గోపాలం రాలేదన్న కోపం, వ్యథ ఆ మాటలో లీలగా ధ్వనించేయి.

'ఆ రోజు, ఆ పరిస్థితిలో నువ్వు మాట మాత్రం లేకుండా వెళ్ళిపోయేక మీ ఇంటికి వచ్చి నిన్ను చూసే సాహసం నాకు లేకపోయింది గోమతీ! నన్ను, మరిచిపోయేవేమో. నా గురించిన ఆలోచనలు పూర్తిగా నీ మనసులోంచి తొలగించేసేవేమో, మగవాడివైన నీ మీద ప్రేమని చంపుకోలేని నన్ను అసహ్యించుకొన్నావేమో - అని భయపడ్డాను. కాని, ఇప్పుడు... ఇప్పుడు... నువ్వు తిరిగి వచ్చేవు గోమతీ... ఈ రోజు నా కెంతో తృప్తిగా ఉంది. ఇంతకన్న నేను ఏం కోరబోవడం లేదు' అన్నాడు తేలిక పడిన మనసుతో గోపాలం.

గోమతి గోపాలం మాట సాంతం వినలేదు. 'నా గురించిన ఆలోచనలు నీ మనసులోంచి తొలగించేసేవేమో' అన్న మాట సుడిలా ఆమె మనసులో తిరుగసాగింది. అలా చేయగలిగితే గోపాలాన్ని పూర్తిగా మరచిపోగలిగితే ఈ వ్యామోహానికి దూరంగా తొలగిపోగలిగితే... కాని... ఎలా... ఎలా... ఎలా?

గోపాలం ఆకర్షణలనుంచి, అతడు అనుభవిస్తున్న జీవితంలోని తీయదనం నుంచి తన్ను తాను రక్షించుకోవాలని గోమతి మనసు కోరుకొంది; క్రియలలో ఓడిపోయేది. గోవిందు సాన్నిధ్యంలో నిశ్చయించుకొనేది; అతని పరోక్షంలో దానిని మరచిపోయేది. తాను నడుస్తున్న దారి కంటకావృతమేనని, దాని పరసనే చక్కనైన బాట ఉందని గోమతికి తెలుసు. అయినా కాళ్ళు అటేలాగేవి, మనసు అటే మళ్ళించేది.

చలికాలంలో ఇంటిని ఎటువంటి ఆచ్ఛాదనాలేని వాడికి నిశిరాత్రి

సమయంలో ఎవరో వేసిన విరుగుడు మందులా కన్పించేవాడు గోపాలం. ఒంటిలోని రక్తాన్ని గడ్డకట్టించేలా బాధిస్తున్న ఆ చలినుంచి తప్పుకోడానికి వెచ్చదనం కావాలి. ఎదురుగా ఉన్న ఆ మంటలో వెచ్చదనం ఉంది. కాని చలితో మొద్దుబారిన శరీరానికి వేడి వెంటనే సోకదు. తగినంత వెచ్చదనం ఇంకా లభ్యం కాలేదని ముందు ముందుకుపోతే... ఫలితం ఒళ్ళు కాలుతుంది కాలిన చోట బొబ్బలెక్కుతాయి. చేతనైనంతకాలం మనిషిని బాధపెట్టి మచ్చగా మిగిలిపోతాయి. ఒక్కొక్క సమయంలో మనిషి ఆత్మాహుతిపోతే సజీవదహనం అయ్యే ప్రమాదం ఉంది అంత అనర్థం అందులో ఉన్నదని తెలిసినా చలితో వణికే మనిషి ఆ వేడినుంచి దూరంగా పోలేడు.

గోమతి పరిస్థితి అందుకు భిన్నంగా లేదు. తను చేస్తున్న ప్రతి అడుగు తనని ఎటు లాక్కుపోతున్నదో ఆమెకి తెలుసు, ఆ దారినుంచి తప్పించుకోవాలంటే తను ఏం చెయ్యాలో తెలుసు. కాని ఆ తెలిసిన విషయాన్ని ఆచరణలో పెట్టే శక్తిని ఆమె కోల్పోయింది.

66

రెండు నెలలకాలం, గోమతిని, గోపాలాన్ని మరికాస్త దగ్గరికి తీసింది. గోవిందుతో గోపాలం చెలిమిలో ఏదో అపశ్రుతి సన్నగా ధ్వనించింది. ఆ కాలంలో గోపాలం వారింటికి ఒకటి రెండుసార్లు కన్న అధికంగా రాలేదు. గోమతి మాత్రం క్రమం తప్పకుండా వారానికి నాలుగైదుసార్లయినా గోపాలం ఇంటికి వెళ్ళి వస్తూండేది.

సాధారణంగా వారింటి వెనుక లానులో ఇద్దరూ కూర్చొని చిన్ననాటి కబుర్లు చెప్పుకొనేవారు. గోపాలం వేస్తున్న చిత్రాల గురించి మాట్లాడుకొనేవారు. ఆఫీసులో పని అంతగా లేని రోజున ఏదైనా మ్యాటినీ సినిమాకు పోయేవారు.

ఇంటా, బయటా మొదట్లో గోమతిపట్ల, గోపాలంపట్ల ఉండే గౌరవం క్రమేణా సన్నగిల సాగింది. పదిమందీ పది రకాలుగా అనుకొంటున్న మాటలు కొన్ని గోవిందు చెవుల పడేవి. కాని, వాటిని పట్టించుకోకుండా వదులుకోవాలని ప్రయత్నించేవాడు. కనీసం వాటికి ప్రాముఖ్యం ఇవ్వనట్లు నటించేవాడు. వారిద్దరిపట్ల అతనికి వల్లమాలిన నమ్మకం ఉన్నట్లు మాట్లాడేవాడు.

కాని అతని మనసులో రగులుతున్న అగ్నిగుండాన్ని, దానికి సమిధలుగా ఉపయోగపడుతున్న గోమతి ప్రతి చర్యని రంగమ్మ గ్రహించక పోలేదు. ఆ తల్లిహృదయం భయంతో

కనిపించిపోయేది. కానీ ఏమి చేసినా కి ఏమి చెప్పేందుకీ ఆమెకు అవకాశం లేదు. అలాగని చూస్తూ ఊరుకొంటే ఏమి జరుగుతుందో ఊహించుకోవడం కూడా ఆమె మనసు ఒప్పలేదు. ఏదో ఒక విధంగా ఆ ఇంటిపై విరుచుకుపడనున్న ఆపదని తప్పించవలసిన విధి తనపై ఉందని రంగమ్మ నిశ్చయించుకొంది.

అలవాటు పడిన రీతిగా కొత్త ఆప్యాయంగానే ఇంటికి చేరింది గోమతి. అప్పటికి గోవిందు భోజనం ముగించి గదిలో ఏదో చదువుకొంటూ పడుకొన్నాడు. గోమతి రావడం చూసి వచ్చావా అన్నట్లు ఒకసారి అటు చూపు తిప్పి తిరిగి పుస్తకంలో నిమగ్నమయిపోయేడు.

ఇటీవల కాలంలో గోవిందు కన్పించిన పుస్తకమల్లా చదవడం మొదలుపెట్టేడు. పుస్తక పఠనంలో లగ్నమైన అతని మనసు చెడు విషయాన్ని చాలవరకు విస్మరించ ప్రయత్నించేది. ఒక విధంగా గోమతి కాలికేసి పోయిన స్థానాన్ని ఆ పుస్తకాలు, వాటిలోని భావాలు ఆక్రమించుకొన్నాయి. వాటితో అతనికి కావలసిన ఓదార్పు, సానుభూతి, దుఃఖాన్ని మరిచిగా చూడగలిగే ధైర్యం, పరిస్థితులను నిష్పక్షపాతంగా పరిశీలించి, కార్య నిర్వహణకి పూనుకొనే నిశ్చలతత్వం అన్నీ లభ్యమవుతాయన్న నమ్మకం కుదిరింది. అందుకే వాటితో చెలిమి గోపాలం స్నేహితన్ని, గోమతి ప్రణయాంకితన్ని, తన్ను తల్లి ఆదరణ తన్న మిన్నగా కన్పించింది గోవిందుకి.

గోమతికి భోజనం వడ్డించి రంగమ్మ పక్కన వచ్చి కూర్చుంది. ఏదో చెప్పాలనే ఉద్దేశ్యంతోనే ఆమె అలా వచ్చి కూర్చుందని గోమతి గ్రహించింది, కాని అడిగి తెలుసుకొనే ధైర్యం ఆమెకి లేకపోయింది.

"గోవిందు భోజనం అయిందా?" ఏదో ఒకటి అడగాలన్నట్లు అడిగింది.

రంగమ్మ ఆ మాటకి జవాబు చెప్పలేదు. తను చెప్పాలనుకొన్న విషయం ఎలా ప్రారంభించాలా అని ఆలోచిస్తున్నది.

గోమతి భోజనం పూర్తిచేసి చెయ్యి కడుక్కొంది. రంగమ్మ అంటు గిన్నెలు సర్దడం మానేసి ఆమె వెనకనే వరండాలోకి వచ్చింది.

"నీకేం పని లేకపోతే కొంచెం సేపు ఇలా కూర్చుందాం రా" అంటూ చాప పరిచింది.

గోమతి మౌనంగా వచ్చి కూర్చుంది. గదిలోంచి గోవిందు ఖంగ్ ఖంగ్ మని రెండుసార్లు దగ్గేడు. రంగమ్మని కర్తవ్యం ముందుకు తోసింది.

"చూడు గోమతీ! నీతో కొన్ని విషయాలు చెప్పాలని ఎన్నాళ్ళనుంచో అనుకొంటున్నాను కాని

ఎప్పటికప్పుడే సమయం కలిసి రావటంలేదు. ఇలా ఆలోచిస్తూ కూర్చుంటే అసలు ఎప్పటికీ చెప్ప వలసిన అవసరమే లేకుండా పోతుం దేమో అని...'

'గోవిందు ఆరోగ్యం గురించేనా అత్తయ్య మళ్ళ చెప్పబోయేది? తమ్ముడు చచ్చిపోవాడుగా డు. కద్దు. తుంటూ వదిలి మొండికేస్తే నేనేం చేసేది చెప్పు. ఆ మధ్య కొన్ని మాత్రలు సీసా ఇచ్చాడుగా అలాగే పడి ఉన్నాయి. డాక్టరు విశ్రాంతి అవసరం అంటే పట్టించుకోకుండా అర్ధరాత్రి దాకా మేల్కొని ఆ చదువు చూస్తున్నాడుగా! పరీక్షలో, పాసో అయితే చదివినా అర్థం ఉంది. ఇటీవల గోవిందుకి ఏమయిందో కాని నేనేం చెప్పినా వినిపించుకోడమే లేదు. నువ్వయినా చెప్పి చూడు అత్తయ్యా' అంది గోమతి ఆమె చెప్ప బోయేది తనకి తెలుసునన్న ధోరణిలో.

'ముందు నేను చెప్పాలను కొంటున్నది పూర్తిగా విను గోమతీ! అటు తరువాత నీ ఇష్టం, వాడి అదృష్టం ఈ వయసులో నేను చెయ్య గలిగేది ఏమీ లేదు కదా!

'చిన్ననాటినుంచి నీ నీడలో వాడిని పెంచేవు నీ మాట మీద వాడిని నడిపించేవు. తన డు నీమాట

విలువలేదంటున్నావు. అదే నిజమైతే ఇలా ఎందుకు జరిగిందో ఒక్క సారైనా ఆలోచించావా గోమతీ? పరిస్థితి మామూలుగా అయ్యేందుకు ఏ మాత్రమైనా ప్రయత్నించావా? నువ్వు అందుబాటులోలేని ఏవో ఆనందాలకోసం పరుగులు తీస్తుంటే వాడు నీ చేయి తప్పించుకొని దూరంగా తరలి పోతుంటే, ఇది నీ దాంపత్య జీవితంలో శుభ పరిణామం కాదమ్మా!

"నిజమే, బయట ప్రపంచంలో ఎన్నో అందమైన జీవితాలు, అంత కంటే విలువైనవి ఉండవచ్చు. కాని అవి నీవి కావు అటువంటి బ్రతుకు నీకై ఆ పరాత్పరుడు నిర్ణయించలేదు. నీది కాని దానిపై వ్యామోహం పెంచుకొని, నీది అయిన జీవితానికి, నీ వారు అనుకొన్న మనుష్యులకి దూరం అవుతున్నావు."

"మగడు, సంసారం కలగృహిణివి. పరువు మర్యాదలు కల కుటుంబంలో పుట్టి పెరిగిన పిల్లవి, ఒకరిచేత వేలెత్తి చూపించుకొనే పనులు చేయ వచ్చునా గోమతీ!"

"ఎందరో ఆడవాళ్ళు అవసరాలు కొద్దీ ఉద్యోగాలు చేసుకొంటున్నారు. వారంతా ఇల్లు పట్టకుండా ఇలాగే తిరుగుతున్నారా? ఈ ఇంటిలో నేను లేకుంటే ఏమిచేసే దానివి? వాడిని ఇంటిలో వదిలి నువ్వు ఇలా తిరగ గలిగే దానివా?

"అవిటి వాడైనా, అక్కరలేని వాడైనా వాడు భర్త. ఆ మూడు ముళ్ళు పడిన నాడే వాడితో నీ జీవితం ముడిపడిపోయింది. ఆవే శంలో ఏవో అనుకొన్నంతమాత్రాన తెగిపడే బంధాలు కావమ్మా ఇవి. మనం పుట్టి పెరిగిన వాతావరణం, మన సంఘపు కట్టుబాట్లు మనవాళ్ళకి బంధాలు వేశాయి. వాటిని వదిలించు కొని ఎంతో దూరం లేచి పోవా లని ప్రయత్నించినా విడచిన అలవాటు గుర్తులు జీవితం పొడుగునా తారస పడుతూనే ఉంటాయి.

కాస్త మంచి, మర్యాదా చూసు కొని మసలుకోవడం నేర్చుకో అమ్మా. కావాలని కోసుకొన్న కాయలు, చేదుగా ఉంటే కొరికి పారవేయ డానికి ఇవి ప్లీడరుగారి పెరట్లో జామకాయలు కావమ్మా. చీము, రక్తం ఉన్న నిండు జీవితాలు. నువ్వు ఆనాటి చిన్నారి గోమతివి కావు. బరువు బాధ్యతలు తెలుసుకొని మసలుకోవలసిన గృహిణివి" అంది రంగమ్మ తన మనసు తేలికపరచుకొంటూ.

తాను చెప్పదలచుకొన్నది చెప్పి, ఆమెని ఆలోచనకి వదిలి వంట ఇంటి లోకి వెళ్లిపోయింది రంగమ్మ. అర గంటకి పైగా గోమతి మౌనంగా

అలాగే కూర్చుని, ఆటు తర్వాత మెల్లగా గదిలోకి వెళ్ళింది.

"అటువంటి బ్రహ్మణ సీతకైనా ఆ పరాత్పరుడు నిర్ణయించలేదు.. ఆ మూడు ముళ్ళు పడిన నాటితో నీ జీవితం ముడిపడి పోయింది... అవిటివాడైనా అజ్ఞాని అయినా వాడు నీ భర్త...' ఆ తాతగారి మాటలు ఆమె మనస్సులో కదిలాయి.

అవి పదునైన అనుభవంతో ఆమె చెప్పిన మాటలు. నాన్న అంతకు భిన్నమైన పద్ధతి గోమతి గడచిన సాంసారం చూసింది. సినిమాహాళ్ళ దగ్గర కలుసుకున్న అరుణ, గోపాలం పావనంగా వేళకు తినేసుకొని గౌరవంగా మాట్లాడుకోవడం, స్నేహితుల్లా సలహాలు ఇచ్చుకోవడం ఆమె గమనించింది. ఒకానొక సమయంలో వారిద్దరూ భార్యాభర్తలు. ఆ వివాహ బంధానికి వారి మనసుల్ని కట్టి ఉంచేటంత బలం లేక వదలిపోయింది. ఈరోజు వారిమధ్య ఎటువంటి బాంధవ్యం లేదు. ఆమె, తనకై అటువంటి జీవితం ఆ పరాత్పరుడిచే నిర్ణయించబడిందని, గోపాలంతో సంతృప్తిలేని సంసారం చేస్తూ జీవితాంతం గడుపలేదు. అయినా సంఘంలో ఆమె పెద్దగా పొందిన అవమానం ఏమీ లేదు. ఆమె తండ్రి ఆస్తి, ఆమె భర్త హోదా దానిని కప్పివేసేయి. ఏ కొద్దిమందో ఏదో అనుకొన్నా ఆమె పొందుతున్న తృప్తి ముందు అవి గుర్తించవలసినంత ముఖ్యమైనవి కావు.

ఆ "చపలమనస్క" గోమతి గదిలో కాలు పెట్టింది. గోవిందు చేతిలో పుస్తకం మూసి ఉంది. ఇంటి కప్పు వైపు దీక్షగా చూస్తున్నాడు. గోమతి రెండు, మూడు నిముషాలు అలాగే నిలచి అతడి ముఖంలోకి చూసింది. అతడు ఆమె వంకకి దృష్టి తిప్పలేదు. ఆమె మరికాస్త ముందుకి వెళ్లింది. "ఏమిటంత దీక్షగా చూస్తున్నారు గోవిందూ" అంది మంచం చివరగా కూర్చుంటూ.

ఆ దీపం చుట్టూ తిరుగుతున్న పురుగుని చూస్తున్నాను. పది నిముషాలకి పైగా అది అలాగే చుట్టూ తిరుగుతూ జ్యోతిని అందుకోవాలని నానా ప్రయాస పడుతున్నది. ఎలక్ట్రిక్ బల్బుకి కొట్టుకొని దాని రెక్కలు ఒక్కొక్కటే రాలిపోతున్నాయి. అయినా అది తన ప్రయత్నం మానలేదు.

"ఆ జ్యోతి తనపాలిటి మృత్యువు అని తెలిసి ఉంటే అది దాని దగ్గరికి చేరుతుందా? అప్పటికి తట్టుకోలేని ఆ ఆకర్షణకి లోనై అలాగే పడి కొట్టుకొంటుందా? అని ఆలోచిస్తున్నాను"

(సశేషం)

"మేలుకోండి - మిత్రులారా !"

- ప్రణవి

తెలుగువారి యింటిమీద
తీతువు కూస్తుంది।
వెలుగురేఖ మింటిలోన
మరుగున పడబోతూంది!!
మేలుకోండి - మిత్రులారా!
మేలుకోండి!
కూడిరండి మిత్రులారా!
కలిసి రండి!! ....

కోటి కోటి గళాలన్ని
ఒక్కటిగా యేకమై
వాదించిన తెలుగుగడ్డ
గొడ్డలి పాల్గాకమునుపే ....

అమరజీవి శ్రీరాములు
ఆత్మార్పణ కావించి
సాధించిన విశాలాంధ్ర
విచ్ఛిన్నం కాకమునుపే ....

చిటికెలో విష బీజం
చెట్టులా పెరిగింది!
కంటిలోని నీటిధార
నెత్తుటిగా మారింది! ....

నడివీధిన తోబుట్టువు
నగ్నమై పోయింది;

నగుబాటులపాలై
తెలుగుతల్లి రోసింది !....
వంటిమీది నూలుపోగు
మంటలలో కాలింది!
మెరుకలన్నీ బూడిదై
నడియింట్లో మిగిలింది !
సాగిపోవు రైలుబళ్ళు
ఆగిపోతున్నాయి !
అన్నదమ్ములిళ్ళన్నీ
దోపిడౌతున్నాయి ....
తెలుగువారి కొంప నేడు
భాగాలై పోతూంది
భోగాల పంటనేడు
రోగాలకు లొంగుతూంది....
రోగాల రూపుమాపి
రాగాలు ప్రసాదించే
వైద్యుడైనవాడు నేడు
ఒక్కడైనా లేడా ? ....
అంతర్యుద్ధాలు వద్దు
అంధులమైపోవద్దు
మూడుపేర్లు మనకొద్దు
మూర్ఖులమైపోవద్దు ....
తెలుగువారమనండి
తెలుగుభాష మనదండి
తెలుగు రక్త మీదేహం
తెలుగువారిదీ దేశం ....

పొగమారిన హరికేన్ లాంతరు, వూగి వుండి "గుప్పు" "గుప్పు" మంటూ, ఎప్పుడు ఆరిపోతుందో నన్న భయాన్ని కలిగిస్తోంది.

"రత్నాలు ఆ లాంతర్ని తదేకంగా చూస్తున్నా, ఆదేమీ పట్టించుకోవటం లేదు. ఆమె మెదడు నిండా, తన భవిష్యత్తు గురించిన ఆలోచనలే!

రత్నాల భర్త నారాయణ, నెల రోజుల క్రితం ఓ ఆక్సిడెంటులో [illegible] చావుబ్రతుకుల మధ్య కొద్ది క్షణాలు కొట్టుకుని, శాశ్వతంగా కళ్ళు మూసేశాడు. అతని మరణానికి సానుభూతి తెలియజేస్తూ, [illegible] వారులు [illegible] నెల రూపాయల కంపెన్సేషన్ మంజూరు చేశారు. అయితే ఆ డబ్బంతా ఆరిపోయేదాకా [illegible] పోవడం చాలా ఆలోచించవలసిన విషయమే.

రత్నాలు దంపతులు, పిల్లా, పాపా లేనోళ్ళు [illegible] దంపతులు. నారాయణకు, అక్క చెల్లెళ్ళు గాని, అన్నదమ్ములు గాని, ఇతరేతర మైన ఆత్మీయులు గాని లేరు. అటు రత్నాలుకి కూడా ఇతర వరసు వాళ్ళ దగ్గర [illegible] ఆనవాయితీ, వరస్పరానురాగంతో [illegible] బ్రతికారు. పాప, ఇప్పుడు ఆ ఒక్క పట్టుకొమ్మా విరిగిపోయే సరికి, రత్నాలు ఒంటరిదాన అయిపోయింది. ఏకాకిగా జీవితాన్ని గడపాలి నగతి పట్టిన తన ఒంటరి జీవితం కంటె,

ఆమెకి భవిష్యత్తు మరీ [illegible] రంగా కనపడింది. [illegible] ప్రశ్న ఆమెను ప్రతి క్షణం కలవర పరుస్తూ వస్తోంది.

ఆ కలవరం రాను రాను హెచ్చుతున్నా, ఆమెలో ఓ [illegible] పుట్టింది. [illegible] చేతిలో కందిరీగ, యేదో చిన్న [illegible] పెట్టుకుని, గౌరవప్రదంగా జీవించాలని నిశ్చ యానికి వచ్చింది. అయితే, రాజా ల్ని [illegible] ప్రావిడెంటు ఫండుగాని, యే [illegible] జీవింత పరకూ చేతిలో [illegible] ఆమెలో నిరు త్సాహాన్ని [illegible] వరిచింది.

"నా అనే వాళ్ళెవరూ లేక పో యినా, [illegible] కొన్నాళ్ళ వింటే ఆ [illegible] ఆవరణ తమ [illegible] వస్తున్న ప్రశ్నింటానికి [illegible] తనకి ఆసరాగా భావించింది రత్నాలు. అయుష్షు దైవస్వరూపులుగా గౌర

చెప్తూ వుండేది. ఆయన అందగా డేం కాదు, యీ వరికి తను యేమ య్యేదో గాని, అప్పుడప్పుడూ తల పోస్తూ వుండేది. తనకి రాజేశ్వరి మైకం గురించి కూడా ఆయన వే [illegible] ప్రయత్నిస్తూ వుండటం, ఆమెని కృతజ్ఞతా భావంతో నింపి వేసింది.

రైటు జోడు చప్పుడు వినిపించి, తలెత్తి [illegible] చూసింది రత్నాలు. పర బ్రహ్మంగారు వస్తూ వుండటం గమ నించి, చప్పున లేచి నుంచుంది. [illegible] వున్న ఓ చిన్న బల్ల ము [illegible], చీర చెంగుతో తుడిచింది.

"రండి బాబుగారూ! కూర్చోండి" అంది వినయంగా.

పరబ్రహ్మం కూర్చున్నాడు.

"ఎప్పుడూ అట్లా దిగులుగా కూర్చుంటావేమమ్మా?" అన్నాడు.

"నా [illegible], అంతే రాసిపెట్టి వుంది బాబూ!" గద్గదస్వరంతో అంది రత్నాలు.

"అదే, అదేం నాకు నచ్చదమ్మా! అలా యెప్పుడూ దిగులుగా వుండి బాధపడితే మాత్రం, బ్రతుకు బాగు పడిపోతుందా చెప్పు? ఏవేవో పి [illegible] అలా యెప్పుడు ఆలోచించడం దేనికి అంటే, అదే పనిగా [illegible] ఆఫీసుల్లో తిరిగి, చెప్పులు అరగగొట్టు కున్నా, యిన్నాళ్ళకి ఆ మైకం పోయే మార్గం చెప్పి యేర్పాటు చేయగలి గాను. ఈ విషయం నా కెంతో తృప్తిని కలిగిస్తోంది. రేపోసారి ఆఫీ సుకు వస్తే, నీకా మైకం ము [illegible]" ఉత్సాహంగా చెప్పాడు పరబ్రహ్మం.

రత్నాలు మొహంలో, సంతోషం ఓ కొత్త వెలుగును తెచ్చిపెట్టింది. చేతిలోకి మైకం వస్తే, ఒక విధమైన గుండె నిబ్బరం యేర్పడుతుందని, త [illegible] భవిష్యత్తుకి ఓ [illegible] [illegible] అవకాశం కలుగుతుందని మురిసిపోయింది. కళ్ళల్లో ఆనంద బాష్పాలు మెరుస్తున్నాయి.

"ఏదో బాబూ, మీరు వుండబట్టి "నా" అనేవాళ్ళెవ్వరూ లేని లోటు నాకు తీరింది. తండ్రి తర్వాత తండ్రిలా, కష్టకాలంలో నన్ను ఆదుకుంటున్నారు. చీకటిలో ప్రయాణం చేస్తున్న నాకు [illegible] మీ ఋణం యెలా తీర్చుకోగలనో, యేమిటో..." కృతజ్ఞతతో అంది.

పరబ్రహ్మం నల్లని పెదవులు మెల్లగా కదిలి, పలుచని మంద హాసాన్ని చిందించాయి. అతని కి కృతజ్ఞతలు చెప్పుకునే వాళ్ళు చాలా మంది వున్నారు. వారిలో రత్నాలు ఒకామె. వాళ్ళందర్నీ తలచుకునే గా [illegible], ఆ మందహాసం.

"అ! దానికేముందిలే రత్నాలూ! మానవజన్మ యెత్తాక, ఒకరి కొకరు సహాయం చేసుకోకపోతే యెట్లా? ఆ పరోపకారబుద్ధి లేని వ్యక్తి సంఘంలో వుండడానికి అనర్హుడం

జాము. నిజం చెప్పాలంటే, ఇదంతా ఆ పరమేశ్వరి విలాసమే కదా! కష్ట దశలో వున్నవారిని ఆదుకుంటుంది, ఆ పరమేశ్వరుడే యెవర్నో ఒకర్ని, వినియోగిస్తాడు. సహాకారాన్ని అందించేవారూ, పొందేవారూ, కేవలం నిమిత్త మాత్రులే. ఇక కృతజ్ఞత తెల్పుకోవడం అంటావా, అది తా [illegible] ఆ భగవంతుడికే చెప్పుకోవాలి. సరే, నేను వెళ్ళొస్తాను. రేపు పొద్దుటికి తయారుగా వుండు. మా నౌకరు వస్తాడు, కారుతో

తలిచి ఆనందమగాశ్చర్యమ్" అంటూ వెళ్ళాడు వరబ్రహ్మం.

అతను కేవలం కష్టదశలో వున్న వాళ్ళని ఆదుకోవటానికే జన్మించి నట్టు భావించింది రత్నాలు.

"అలాగే బాబూ; అయితే వచ్చే సారి అంతవరకూ..." చాలా రోజుల తర్వాత కలిగిన వుత్సాహం ఆమెలో మొలకెత్తింది.

వరబ్రహ్మం హుందాగా నడిచి పోయాడు.

దొరుకున్న ధైర్యంతో, తన భవిష్యత్తును వూహించేసుకుంటూ, ఆలోచనలతో ఆ రాత్రి పీడకలలో వహరించసాగింది రత్నాలు. హాస్పిటల్ లాంతరు మరీ పొగలు గ్రక్కుతోంది. అయినా, ఆమె పట్టించుకోలేదు.

వరబ్రహ్మంగారు చెప్పింది వేద వాక్యంగా ... సరిగ్గా పదిగంటలకు తయారయ్యే వుంది రత్నాలు. వరబ్రహ్మంగారి నౌకరు అందముగా పదివేలల ... ముల ... డబ్బులు రత్నాలు ... వెంట బయల్దేరింది. వరబ్రహ్మంగారు తన ... ఎన్ని శ్రమలు తీసుకుంటున్నారు... అనుకుంటూ మనస్సులో అభినందిస్తుంది.

కంపెన్సేషన్ మూడువేల రూపాయలు; ప్రొవిడెంట్ ఫండు పదహారు వందలూ, ఆమెకి ముట్టాయి. అంత డబ్బు ఒక్కసారి చూసే సరికి, ఆమె కళ్ళు జిగేల్ మన్నాయి. ఆ పైకమంతా తన దగ్గర పెట్టుకుని, యింటికి ... తే ఏమవుతుందోనన్న భీతి కలిగిందామెకి. తన భయాన్ని ఆమె వ్యక్తం చేయబోతూ వుండగానే వరబ్రహ్మమే అందుకున్నాడు.

"ఏమండీ, అంత డబ్బు దగ్గర పెట్టుకుని, యింటికి వెళ్ళగలరా? రోజులు చూస్తే, యేం బావులేవు" అన్నాడు. అభిమానం వుట్టిపడుతూ వుంది.

ఆయన యెంత సహృదయులు? తన బాధ్యత తీరిపోయింది కదా అని వూరుకోలేదు. నిజంగా యితరుల మంచి కోరే వ్యక్తులు, యింతమంది వుంటారీ ప్రపంచంలో?... అన్న భావన రత్నాలులో మరింత కృతజ్ఞతా భావాన్ని పెంపొందించింది.

"అవును, నాకూ భయంగానే వుంది బాబుగారూ: మీ దగ్గరే ఈ డబ్బు వుంచండి. యింటి దగ్గర యిచ్చేద్దురు గాని..." అంటూ, అంత మొత్తాన్ని వరబ్రహ్మంకి అందించింది.

"సరే: యింతా చేసినవాణ్ణి, యీ భారాన్ని మొయ్యలేకపోతానా? నువ్వు వెళ్ళవతే. డబ్బంతా యింటికి తీసుకొచ్చి యిస్తాను" అంటూ ఆ పైకాన్ని లాల్చీ జేబుల్లో పెట్టాడు వరబ్రహ్మం.

రత్నాలు నిశ్చింతగా, నిర్భయంగా ఆ కొండదారి వెంట యింటివేపు దారి తీసింది.

పన్నెండు గంటలు దాటింది. గాలి స్తంభించిపోయినట్టుగ, ఆకులు కూడా అల్లాడ్డంలేదు. ప్రపంచంలో జరుగుతున్న అన్యాయాలన్నిం, అక్రమాలన్ని, కళ్ళారా చూస్తున్నా యేమీ చెయ్యలేకపోతున్నందుకు గామోమ్, సూర్యుడు కోపంతో కళ్ళెఱ్ఱజేసి చూస్తున్నాడు అంత ఎండలోనూ వద్యాపతి పరబ్రహ్మం

అప్పుడే శాస్త్రంత యొంగిలిపడి తు ముంచి. రత్నాలు పరబ్రహ్మం గార్ని చూడగానే, సగౌరవంగా లేచి నుంచుంది. బల్ల శాస్త్ర ముందుకు వేసి, చీర చెంగుతో శుభ్రం చేసింది. పరబ్రహ్మం, కూచు న్నాడు. శ్రమ తీమతుని, యొందలో వచ్చినందుకు సాక్ష్యంగా మొహం స్వేదబిందువులతో నిండిపోయింది. పై వుత్తరీయంతో మొహాన్ని ఒకసారి ఒత్తుకున్నాడు లాల్చీ జేబులోంచి చేతిని పోనిచ్చాడు.

రత్నాలు దృష్టి, అతని చేతికే వుంది. జేబులోంచి పైకొచ్చి తీస్తా డనుకుంది. కాని ఆ యేమి చేతి మాత్రం పైకంరాడు. ఏదో కాగి వున్న తెల్ల కాగితం. ఆమె కేమీ అర్థంకాలేదు.

ఉపన్యాసం యిచ్చేముందు నాయకుడు గొంతు సవరించు కున్నట్టుగా, ఒకసారి గొంతుసవరించు కున్నాడు. పరబ్రహ్మం

● నాన్నా చెట్లు గాలిలో ఎగరగలవా ?

తెలియదు.

సూర్యుడు తూర్పున ఎందుకు అస్తమించడు ?

తెలీదు.

సముద్రంలో కెరటాలు ఎందుకొస్తాయి ?

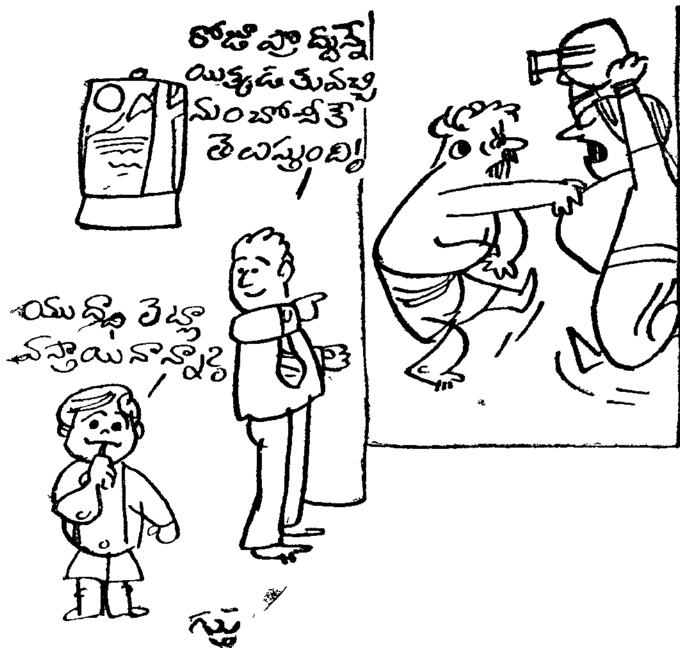
తెలియదు.

కొడుకు ఏదో అడగబోయి ఊరుకోవటం చూసిన తండ్రి "విర్రా ఆగిపోతున్నావ్ ? సందేహమెందుకు ? తెలీనివి అడిగి తెలుసు కోవాలి.

—రావ్, విశాఖ

"చూడమ్మా రత్నాలూ, నీతో చాలా రోజుల్నించి ఓ విషయాన్ని చెప్పాలను కుంటూనే, నీ పరిస్థితి చూసి; చెప్పలేకపోయాను. నారాయణ బ్రతుకున్న రోజుల్లో అతడికి సహాయం చేయగలిగే వ్యక్తి ఒక్కడూ అగుపించలేదు. అప్పుడప్పుడూ ఆదుకున్న [illegible] నమ్మాడు. నన్ను దేవునితో సమానంగా భావించేవాడు. అతనంటే నాకూ అభిమానం వుండేది. నా మమకారం వుండేది. అతడు యిప్పుడు యే అవసరంలో వున్నా, దగ్గరకు వచ్చేవాడు. [illegible] ఆదుకునే [illegible] మనిషికి, మరో మనిషి చేయగలిగిన సహాయం యేముంటుంది గనుక? కష్టదశలో ఆదుకోవడానికి అదే మానవత్వం. ఆ మానవత్వమే నాలో లేకపోతే, నారాయణకు అప్పుడప్పుడూ అప్పుగా, మూడువేల వరకూ యిచ్చి వుండేవాణ్ణి కాదేమో. ఇంత డబ్బు యేం చూసి ఇచ్చావంటావా? మంచితనం చూసి. ఎందుకయినా మంచిది ఓ నోటు రాసివ్వవోయ్ అంటే కాదనకుండా చిరునవ్వుతో యీ నోటు రాసిచ్చాడు. అవధాని చచ్చిపోయి [illegible]లో వున్నాడో గానీ, శేషయ్య సాక్షి సంతకం పెట్టాడు. ఇవన్నీ కేవలం ఓ పద్ధతిని అనుసరించాలనే వుద్దేశంతో సుమా, నారాయణ మీద నమ్మకం లేక పోవడం వల్ల కాదు. నేను యిట్లాంటి మనిషినో, నీకూ తెలును ఈ సమయంలో, యీ కాగితాన్ని బైటికి [illegible] చూపించడం [illegible] ఇప్పుడు [illegible] నా స్వార్థం... [illegible] అంటూ కాగితాన్ని పెద్ద [illegible] అందించాడు [illegible].

[illegible] రత్నాలకి కళ్ళు గిర్రున తిరుగుతున్నట్టనిపించింది. ఆ నోటు తను చూసి మాత్రం యేం చేస్తుంది? తనకేం అర్థమవుతుంది గనుకనా? అయినా, పరబ్రహ్మం లాంటి పరోపకార బుద్ధిగల మనిషి, అబద్ధం చెబుతాడా, యెలా అనుకోగలదు? మొదట్నుంచీ తనకి సహకరిస్తున్న మనిషి, తనని మోసగిస్తున్నాడేమోనన్న సందేహాన్ని యెలా తెచ్చుకోగలదు? [illegible] మోసం యిందులో యేముందని? [illegible] నోటు [illegible] వెక్కిరిస్తూనే వుంది. అందునా, పరబ్రహ్మంగారు, దైవ స్వరూపులు. అతని ఉద్దేశ్యం యెప్పుడూ మంచినే కోరుతుంది. అన్యాయమన్న పదం అతనికి తెలీదు. అటువంటి పరబ్రహ్మంగారు చెప్పింది నమ్మకపోవడం మరీ అన్యాయం... అనుకుంది రత్నాలు. ఆ నోటు విషయం తనకేం తెలీదనంటే, ఘోర పాపం తనని చుట్టుకుంటుందనుకుంది.

అప్రయత్నంగా ఆమె కళ్ళు చెమ్మగిల్లాయి.

"నేను మాత్రం చెప్పవల్సిందేముంది బాబుగారూ. మొగుణ్ణుంచీ మనిషిల్ని ఆదుకుంటున్నారు మీరు. ఆ సంగతి, నాకు మాత్రం తెలీదు గనుకనా? అటువంటి మిమ్మల్ని అన్యాయం చేస్తానా చెప్పండి? ఉపకారం చేసేవారికి, అపకారాన్ని తలపెడతానా? అలా యెప్పుడూ జరగదు బాబూ" అంది.

"కావాలంటే, యీ నోటు, ఎవరికయినా చూపించవచ్చునమ్మా నీ యిష్టం. నేను అభ్యంతరం చెప్పను" మళ్ళీ అన్నాడు పరబ్రహ్మం.

"ఎంతమాట అన్నారు బాబూ? మీ మాటలపై నమ్మకాన్ని పోగొట్టుకోవల్సిన పిచ్చిదాన్ని కాను నేను బాబూ! మీ మీద, మీ … మీద, నాకెప్పుడూ నిండుగా నమ్మకమూ, … లేని పైకాన్ని మీరు … బాబూ!" అంది రత్నాలు.

"బలవంతంగా డబ్బు తీసుకుంటున్నావని గాని, మోసగించి … వసూలు చేస్తున్నానని గాని, అనుకోమాకు."

"అదేమిటి బాబూ, అలా అంటారు! అమూల్యమైన ఆలోచనలే లేవు నాలో. మా డబ్బు మీకివ్వడానికి బలవంత పెట్టకండి చెప్పండి."

"ఈ సమయంలో, నేను చేయగలిగిన సహాయం ఒక్కటేనమ్మా! వృద్ధ దంపతులు గాబట్టి, నిరాశ్రయులు గాబట్టి, మీ శేష జీవితమంతా గడవాలి గాబట్టి, అప్పట్నుంచి వాళ్ళ వడ్డీ, మూడు వేల రూపాయల సొమ్ము వడ్డీ అయిందనుకో - దాన్ని తీసుకుంటున్నాను డబ్బుకి యెంత విలువున్నా, మానవత్వపు విలువన్నది తప్పిపోయి, నిన్ను తిరిగా చెయ్యడానికి నా మనస్సు అంగీకరించడం లేదమ్మా! అందుకనే ఆ వడ్డీ లెక్కలోకి తీసుకోలేదు. మీ కుటుంబం పట్ల నాకు వుండే అభిమానానికి చిహ్నంగా, యీ మాత్రం సహాయమైనా చెయ్యకుండా వుండలేను." అన్నాడు పరబ్రహ్మం తనంతటి ఉదార హృదయుడూ, మానవత్వం గల మనిషీ, సృష్టిలో మరెక్కడా లేడని చెబుతున్నట్టుగా.

"మీ ఋణాన్ని, యీ జన్మలో తీర్చుకోలేము బాబూ!" అని మాత్రం అనగలిగింది, రత్నాలు కృతజ్ఞతను మనసులో నింపుకుని. ఆయన ఆ వడ్డీ మాఫీ చెయ్యకపోయి వుంటే తన గతి ఏమయ్యేదో అన్న భావం మెదిలి, ఉదాత్తతగల గౌరవ భావం చోటు చేసుకుంది.

"ఇంక, యీ నోటు యెందుకు?" అంటూ చేతిలో వున్న కాగితాన్ని ముక్కలు ముక్కలుగా చించి, పైన వున్న ముగ్గు కాలవలోకి విసిరేశాడు, పరబ్రహ్మం.

"కాంపెన్సేషన్ రూపంలో వచ్చిన మూడు వేల రూపాయలూ, నేను తీసుకున్నట్టే నమ్మా. ఇదిగో ప్రావిడెంటు ఫండు బాపతు వచ్చిన పైకం పదహారు వందలూ" అంటూ మరో జేబులోంచి నోట్లకట్ట తీసి అందించాడు. "లెక్కపెట్టుకో."

"మళ్ళీ అలాగే అంటారేమిటి బాబూ. మీ మీద నమ్మకం లేకనా?" పైకాన్ని అందుకుంటూ అంది రత్నాలు.

"ఈ పైకాన్ని, నీ ప్రాణంతో సమానంగా కాపాడుకోవాలి సుమా! ఏదో చిన్న వ్యాపారం పెట్టుకుని, శేష జీవితాన్ని గడపడానికి ప్రయత్నించు. రోజులు మంచివి కావు. ఎవ్వర్నీ నమ్మకు. ఇంతకంటే నేనేం చెప్పగలను చెప్పమ్మా, వెళ్ళొస్తాను" లేచాడు పరబ్రహ్మం.

"మంచిది బాబూ" కృతజ్ఞతా భావంతో, రెండు చేతులూ జోడించింది, రత్నాలు.

పరబ్రహ్మం, మందహాసం చేస్తుంటూ వెళ్ళిపోయాడు. అతను చించి పారేసిన కాగితం ముక్కల్లో రెండు ముక్కలు కాలవగట్టుపైనే వుండిపోయి, అతనికేసి చూస్తూ

నవ్వుతున్నట్టుగా కదిలాయి గాలికి. అతను మాత్రం అదేం పట్టించుకోకుండా, ముందుకు సాగిపోయాడు.

భవిష్యత్తును గురించి, ఎన్నో ఆశలు పెంచుకున్న రత్నాలు, చేతిలో వెక్కిరిస్తోన్న డబ్బు చూసి, కృంగిపోయింది. ఆమె హృదయం నిస్పృహతో ముడుచుకుపోయింది. తను ఊహించిందేమిటి? ఇప్పుడు నిజంగా జరిగిందేమిటి?... భవిష్యత్తు తల్చుకుంటేనే ఆమెకి భయం వేసింది. బరువుగా ఒక నిట్టూర్పు విడిచి, చెమ్మగిల్లిన కళ్ళు చీర చెంగుతో తుడుచుకుని, ఆ పైకాన్ని పెట్లో పెట్టేసింది.

ఆ రోజు నించీ, పరబ్రహ్మం ఆ యింటి గడప తొక్కలేదు. ఆ అవసరం అతనికి కనిపించలేదేమో మరి!

పాపం, రత్నాలుకి యేం తెలుసు. పరబ్రహ్మం తనకి అన్యాయం చేశాడని? ఆమెకేం తెలుసు–కోర్కెని విషమిచ్చి, తన ఆశల్నే హత్య చేశాడని? ఆమెకేం తెలుసు – ధనాశాపిశాచి అయిన పరబ్రహ్మం, నమ్మిన తనని ద్రోహం చేసి, ఆ నోటుని జనాయించాడని? ఆమెకేం తెలుసు – అతని అన్యాయానికి బలైన తను మూడు వేల రూపాయల నష్టపోయిందని?

ఆమెకి తెలిసిందంతా, ఒక్కటే! పరబ్రహ్మం, పరమ పవిత్రుడని, దైవస్వరూపుడని, మానవత్వంగల ఒక మనిషని; అందుకే అతన్ని గుడ్డిగా గౌరవించింది ... నమ్మింది. కాని నమ్మిన వాళ్ళను మోసం చెయ్యడం మంచిగా మసిగొంతులు కొయ్యడం పరబ్రహ్మానికి పరిపాటేనని ఆమెకి తెలీదు. ఆమెకా అర్థమైన తప్పు ఓంతన లేక, మోసపోయింది. ఆమె మంచితనమే ఆమెను వంచించింది. పాపం!

* ♦ *

సంవత్సరం తిరక్కముందే యెందరో అన్నారు రత్నాలు పొరుగూరులో అడుక్కుతింటుందని. ఆ విషయం పరబ్రహ్మం చెవిన పడింది. అయితేనేం– అతను అంతగా బాధపడలేదు. ప్రతి చిన్న విషయానికి బాధపడేటంతటి హృదయం కాదతనిది. ఆ కల్లని పెదాలు మాత్రం విశాలంగా ఓ పొడినవ్వు నవ్వుతున్నాయి. ఒకడు నాశనమైతే గాని మరొకరు బాగుపడరు. అది పరబ్రహ్మం నమ్మిన్న సత్యాల్లో ఒకటి. రత్నాలు, అడుక్కుంటేనేం తనకేం? తన పెట్టెలో అలాంటి మరో మూడు వేలు పెరిగింది... అనుకుని, తృప్తిగా నవ్వుకున్నాడా మానవుడు.

రత్నాలు మాత్రం యిప్పటికీ నిజం తెలుసుకోలేదు. ఇంత జీవాన్ని గుర్తించలేదు ఆమె ఎప్పుడో, ఎక్కడో యెప్పటికి తెలియని అనామకురాలిగా కన్నుమూస్తుంది. ఎవరిక్కావాలి?

●

జ్యోతి ఉగాది

సినిమా పాటల పోటీ

రూ 350-00 ల విలువచేయు

బహుమతులను గెలవండి !

ప్రవేశ రుసుములేదు ! అతిసులభము !

మీ అభిప్రాయాలు నిర్మాతల దృష్టికి

తీసుకురావటానికి మంచి అవకాశం

1. శ్రీ ప్రొడక్షన్స్ వారి "ఆస్తులు-అంతస్థులు"
2. గోపాలకృష్ణా ప్రొడక్షన్స్ వారి 'కథానాయకుడు'
3. శాంతి పిక్చర్స్ వారి 'మహాబలుడు'
4. హి హా ఫి న్ వా 'సప్త స్వరాలు'

మూడే నిబంధనలు

1. పాటలను ప్రత్యేకంగా గమనిస్తూ పై చిత్రాలను చూడండి. సంగీత, సాహిత్య, సన్నివేశాలదృష్ట్యా పాటలు ఉత్తమంగా

ప్రస్ఫుటనీయించే ఒక చిత్రాన్ని యెన్నుకోవాలి. ఆ ఒక్క చిత్రంలో అత్యుత్తమ మనిపించే ఒక పాట గురించి, మీాకెందుకు నచ్చిందో వివరణంగా 15 పంక్తులకు మించకుండా వ్రాయండి

2. అదే చిత్రంలో మీాకు నచ్చని పాటయేదో కూడ ఆ కాగితంపైనే వ్రాయండి. దీనికి కారణాలు వ్రాయనవసరం.

3. కాగితానికి ఒక వైపునే వ్రాయండి. దిగువ మీా పేరు పూర్తి విలాసం వ్రాయండి.

* పై వాటిలో యే ఒక్క నిబంధనా యే మాత్రం అతిక్రమించకూడదు,

* సంపాదకునిదే తుది నిర్ణయం

* మార్చి నెలాఖరులోగా మీా సమాధాన పత్రాలు 'జ్యోతి' కార్యాలయం చేరాలి. కవరుపై "జ్యోతి పాటల పోటీ" అని వ్రాయాలి.

* ఏ కారణం చేతనైనా మార్చి 20 తేదీ లోగా పై చిత్రాలలో ఏదయినా విడుదల కాకపోతే ఆ చిత్రం గురించి పోటీ పైనెలకు వాయిదా వేయబడుతుంది. మిగిలినదంతా మామూలే.

ఎనిమిది బహుమతులు

ఒక్కో చిత్రం గురించి వ్రాసిన వాటిలో ఉత్తమమైనవి రెండింటికి (మొత్తం ఎనిమిది) బహుమతులు తలా ఆరు పాటలకు పైగా నిలువచేయు గ్రామఫోన్ రికార్డులు, శ్రుతికి, మతికి ఆహ్లాదం కలిగించేవి. వీటి ఎన్నిక సుప్రసిద్ధ చిత్రసంగీత వ్యాఖ్యాత శ్రీ.వి.ఎ.కె. రంగారావు చేశారు.

రానున్న చిత్రాలు

● కన్నుల పండుగతో కలకంఠి కన్నీరా?

మీనాక్షి (జె. ఆర్. విజయ) గారవంగా కుటుంబంలో పుట్టి పెరిగింది. విధి వక్రించి ఆ కుటుంబ పరిస్థితి తారుమారయింది. మూలిగే నక్కపై తాటికాయ పడిందన్నట్టు ఒక మరో ప్రమాద ఘటన మీనాక్షిని గ్రుడ్డిదాన్ని చేసింది.

ఆగని బ్రతుకు జీవితమై అంధురాలైన మీనాక్షి పినతండ్రి (బాలు ...) [illegible] పిన తల్లి (సూర్యకాంతం) పెట్టే కష్టాలు [illegible] గడుస్తోంది [illegible] పోలీస్ ఇన్స్పెక్టర్ రవి (శోభన్ బాబు) ఆదరాభిమానాలు లభిస్తాయి. ఆ ఆదరాభిమానాలు ప్రేమగా మారతాయి.

● ప్రేమకు ఫలితమేమిటి? గ్రుడ్డి మీనాక్షి జీవిత వలయాలు వక్రించాయా? ఆ వక్రించిన పరిస్థితుల్లో ఆమెను నీడలా వెన్నంటి అడుగిడి ఆమె జీవిత కుసుమం వాడిపోనివ్వకుండా చూసిన భాగ్యశాలి ఎవరు?

పై ప్రశ్నలకు సమాధానం

"కదలడు - వదలడు"లో విజయలలిత

"కన్నుల పండుగ" చిత్రంలో శోభన్‌బాబు, కె. ఆర్. విజయ

ప్రఖ్యాత వి. ... రంగా సమర్పించు ... ప్రొడక్షన్స్ వారి "కన్నుల పండుగ" ఇవ్వగలరు.

● బంగారు కుటుంబం

షూటింగు ప్రారంభోత్సవం

శ్రీ ... మూన్ వారి "బంగారు కుటుంబం" చిత్రం షూటింగు ప్రారంభోత్సవం 1-2-69 తేదీన వాహినీ స్టుడియోస్‌లో ... రంగా వేయబడిన సెట్ మీద జరిగింది. అంజలి దేవి, గుమ్మడి లాంఛనంగా పాల్గొన్నారు. వాహినీ స్టుడియోస్ అధిపతి శ్రీ నాగిరెడ్డి కెమెరా స్విచ్ ఆన్ చేశారు. అపరాజిత డిస్ట్రిబ్యూటర్ శ్రీ గంగ్వాల్ క్లాప్ కొట్టారు. ప్రారంభోత్సవ సభకు సినీపత్రికల వారు ప్రముఖులనేకులూ విచ్చేశారు.

● కదలడు - వదలడు

శ్రీ ... వారి ప్రథమచిత్రం "కదలడు - వదలడు" శ్రీ బి. విఠలాచార్య ... దర్శకత్వంలో వాయువేగంతో తయారవుతోంది. ఇప్పటికి 10 రీళ్ళు పూర్తి అయింది. 4 పాటలు రికార్డింగ్ చేశారు. ఇందులో ఎన్. టి. రామారావు, రామకృష్ణ, మిక్కిలినేని, వాణి, ... కామల, సత్యనారాయణ,

...బాను, ధూళిపాళ, బాలకృష్ణ, ...శక్, మోతుకూరి సత్యం, జయలలిత, విజయలలిత, ఛాయాదేవి, రాజేశ్వరి ప్రభృతులు నటిస్తున్నారు. రచన: వీటూరి, సంగీతం: టి. వి. రాజు, కెమెరా: వేణు, నిర్మాతలు. శ్రీ కందరవల్లి సీతారామస్వామి, శ్రీ గుత్తా సుబ్బారావు స్టూడియో: వాహిని.

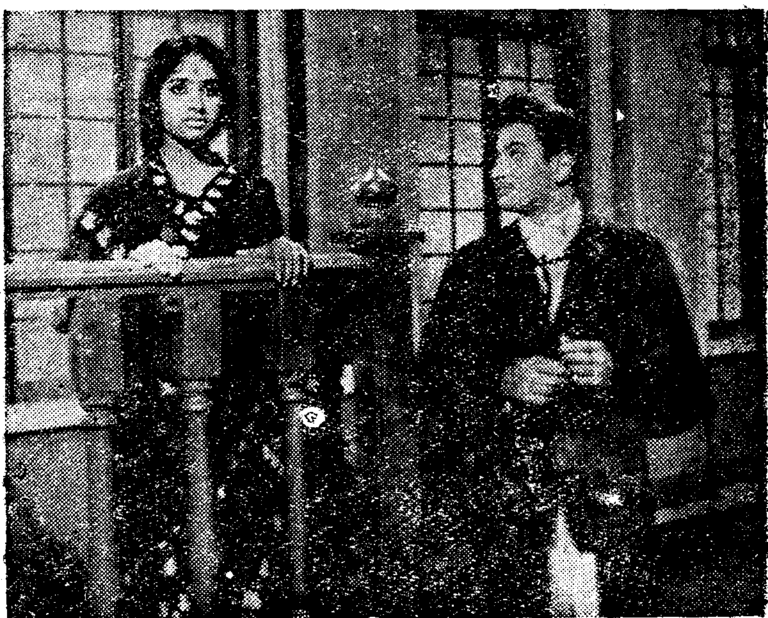
● విచిత్ర కుటుంబం

శ్రీ రాజ్ ఆర్ట్ ఫిలిమ్స్‌వారు తమ తొలి చిత్రానికిగాను పై పేరును

స్థిరీకరించారు ఎన్. టి. రామా రావు, సావిత్రి, కృష్ణ, విజయనిర్మల, నాగభూషణం రాజబాబు, శోభన్ బాబు షీలా, మీనాకుమారి మొదలగు ప్రముఖ తారాగణం నటిస్తున్న యీ చిత్రానికి దర్శకత్వం కె. ఎస్. ప్రకాశరావు సంభాషణలు భమిడిపాటి, సంగీతం టి. వి. రాజు, నిర్మాత వి. కె. పి. సుంకవల్లి

● దిగ్విజయా ఫిలిమ్స్

ఫిబ్రవరి ... తారీఖున ... 11 ... వాహిని స్టూడి

"బలే అబ్బాయిలు" చిత్రంలో కె. ఆర్. విజయ, కృష్ణ

మూగనోములో నాగేశ్వరరావు, జమున

తోటలో అభిరామంగా జరిగిన దిగ్విజయయావారి పరిగొత సాంఘిక చిత్రంలో హరనాథ్, వర్మ, శ్రీనాగరత్న, జామకృష్ణ, ఎం. ఎల్. వి, రావి కొండలరావు, విజయనిర్మల, రమాప్రభ, ... మొదలయినవారు నటిస్తున్నారు.

శ్రీ శోభనాద్రిరావు దర్శకత్వం వహించే యీ చిత్రానికి నిర్మాతలు శ్రీయుతులు కె. జయశేఖర్, జి. వి. కృష్ణయ్య గారలు.

విడుదల – రాజుల ఫిలింస్

● తెలుగు ప్రేక్షకులకు మదర్ ఇండియా

దాదాపు ఒకటిన్నర దశాబ్దం క్రితం కీర్తిశేషులు శ్రీ మెహబూబ్ ఖాన్ నిర్మించిన 'మదర్ ఇండియా' చిత్రం భారతదేశంలోనేగాక, కొన్ని ప్రపంచదేశాలలో కూడా విశేషమైన కీర్తిని సంపాదించింది. తల్లిబిడ్డల అనురాగాన్ని ఈ చిత్రంలో ఒక మహోన్నతమైన రీతిలో విశద పరచటమేగాక, ప్రతి తల్లికీ దేశంపట్ల, తన సంతానం పట్లగల పవిత్రమైన బాధ్యతను కూడా సాక్షాత్కారంగా నిరూపించటం జరిగింది. అంతటి మహత్తరమైన చిత్రాన్ని యీనాడు యువనిర్మాతలైన శ్రీ ఎస్. శేషగిరిరావు, శ్రీ హరిబాబు గారలు తెలుగులో బాబు పిక్చర్స్ బ్యానర్ పేరిట ప్రదర్శనార్హం చేస్తున్నారు.

'మదర్ ఇండియా' చిత్రాన్ని

హృద్యంగా, ఉదాత్తంగా చిత్రించాలని నిర్మాతల అభిప్రాయం. ఏ చిన్న పొరపాటు చేసినా, ఇది శ్రీ మెహబూబ్ ఖాన్ కృషికి కించపరచినట్లు అవుతుంది. అని [illegible] తాం అన్నారు నిర్మాతల్లో ఒకరైన శేషగిరిరావు. జూన్ [illegible] చిత్రం పూర్తి కాగలదని ఆయన అన్నారు.

శ్రీమతి జమున మాతృమూర్తిగా నటించే యీ చిత్రంలో ఆమె కన్న బిడ్డలుగా శోభన్ బాబు, కృష్ణంరాజు నటిస్తున్నారు. ఇతర పాత్రధారులు: జగ్గయ్య, నాగభూషణం, సూర్యకాంతం, అల్లు రామలింగయ్య, రమాప్రభ, [illegible] నిర్మల ప్రభృతులు. ఈ చిత్రం ద్వారా ఒక [illegible] కొత్తదనం వెండితెరకు పరిచయం కాగలదు.

విడుదల: లక్ష్మీ ఫిలిమ్స్.

● చిత్రకల్పనవారి చిత్రంలో శ్రీ అక్కినేని నూతన పోకడలు

చిత్రకల్పన వారు [illegible] తొలి చిత్రం [illegible] గోదావరి తీ[illegible] చిత్రీకరిం[illegible]

ఈ చిత్రంలో శ్రీ అక్కినేని నాగేశ్వరరావు [illegible], యువకుడు గోపిగా [illegible] ముఖ్యపాత్రలను నూతన పోకడలతో నటిస్తున్నారు. [illegible] గడ్డంతో విజయనిర్మల [illegible] వేషంలో [illegible] నడుపుతూ గోపి (అక్కినేని నాగేశ్వరరావు) [illegible] పిప్పించిన వ్యక్తి.

బంగారు పంజరంలో పుష్పవల్లి, శోభన్ బాబు. రా కొండలరావు, వాణిశ్రీ, జూ. శ్రీరంజని

ఉత్సవ వేళ సౌందర్యంగా అలంకరించిన ...

"హవ్వారే అవ్వా ... హైలెస్సో ఆ... హా...
టీవీ యవ్వారమూ కా హైలెస్సో"

పాటను నాగేశ్వరరావు, విజయనిర్మలపై చిత్రీకరించారు.

గుమ్మడికాయ లమ్ముకొంటున్న తెలుపలేనట్టి అలవాటు ప్రకారం తమ వేసిన పెద్ద మనిషి (నాగభూషణం)కి పూజారి వేషంలో గోపి (నాగేశ్వరరావు) బుద్ధిచెప్పిన సన్నివేశాన్ని [illegible] చిత్రీకరించారు.

తారాగణం :- నాగేశ్వరరావు, నాగభూషణం, కృష్ణంరాజు, అల్లు రామలింగయ్య, [illegible], విజయనిర్మల, సంధ్యారాణి, సూర్యకాంతం, శాంతకుమారి, [illegible] మొదలగువారు.

సాంకేతిక వర్గం: రచన, మాటలు - ముళ్ళపూడి వెంకటరమణ, పాటలు - ఆరుద్ర, సంగీతం - కె. వి. మహదేవన్, ఛాయ - వెంకటరత్నం, నృత్యం - తంగప్ప, కళ - [illegible] వి. సుబ్బారావు, దర్శకత్వం - బాపు, నిర్మాత - ఎస్. ఎస్. మూర్తి, విడుదల లక్ష్మీ ఫిలింస్.

● తరలే అబ్బాయి

శ్రీ దేవి కంబైన్స్ వారు నిర్మిస్తున్న ఈ చిత్రం ఇప్పటికి దాదాపు 12 రీళ్ళు పూర్తయింది.

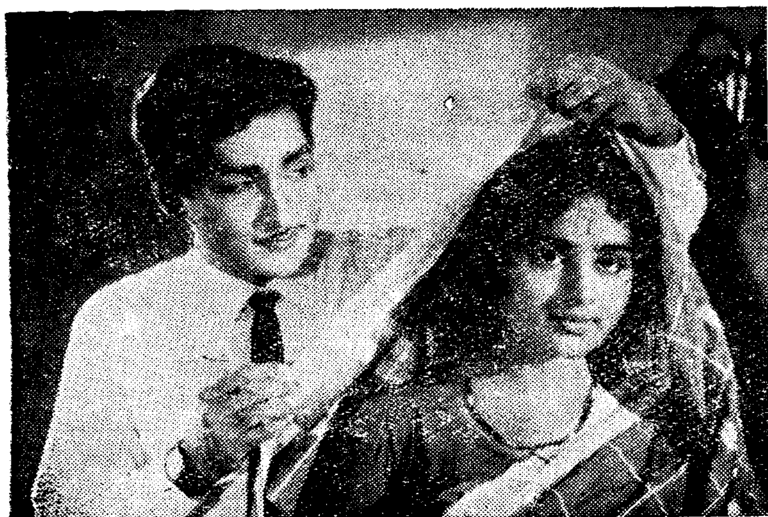
తారాగణం - కృష్ణ, కృష్ణంరాజు, రామ్మోహన్, గుమ్మడి, రేలంగి, సత్యనారాయణ, ధూళిపాళ, అల్లు రామలింగయ్య, కె. ఆర్. విజయ, గీతాంజలి, పండరీబాయి.

సాంకేతికవర్గం-మాటలు పి. శెట్టి, పాటలు - దాశరథి, కొసరాజు, డా. సి. నా. రె, కె రా- [illegible] బాబు, సంగీతం - ఘంటసాల, ఛాయ - [illegible] గోపాలరావు, సహాయ దర్శకుడు - [illegible] యాసాగర్, నిర్మాత - [illegible] సుబ్బారావు, దర్శకత్వం - [illegible], విడుదల-జ్యోతి పిక్చర్స్.

● సరికొత్త పంథాలో, భారీ తారాగణంతో డి. వి. యస్. ప్రొడక్షన్స్ గండికోట రహస్యం

జానపద చిత్ర నిర్మాణానికి ఒక నవ్యతను చేకూరుస్తూ, సరికొత్త పంథాలో ఒక మహోన్నతమైన జానపద చిత్ర నిర్మాణాన్ని శరవేగంతో కొనసాగిస్తున్న డి.వి.యస్. ప్రొడక్షన్స్ వారు తమ ఈ చిత్రానికి "గండికోట రహస్యం" అని పేరు పెట్టారు. భారీతారాగణంతో, ప్రత్యేకించి ఆంధ్రప్రేక్షకుల ప్రియతమ నటులు శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు ద్విపాత్రాభినయంతో అనేకమైన అందచందాలను వ్యక్తమనోహరంగా సంతరించుకొంటున్న ఈ చిత్రం

మిగతా ●

"కన్నుల పండుగ" చిత్రంలో శోభన్‌బాబు, కె. ఆర్. విజయ

★

మూ గ ము నో లో నాగేశ్వరరావు, జమున

యింత వరకు [illegible]దిలిస్తు తయా
రైంది

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావుతో పాటు ఈ చిత్రంలో యువతరం పాలిట మన్మథ మోహన తార జయలలిత, [illegible] దేవిక, రాజనాల, రాజబాబు, మిక్కిలినేని, ప్రభాకర రెడ్డి, అల్లు రామలింగయ్య, త్యాగరాజు, రావి కొండలరావు, హేమలత, రమాప్రభ ప్రభృతులు ముఖ్య భూమికలు ధరిస్తున్నారు.

● బొమ్మలు చెప్పిన కథ

సురేష్ మూవీస్ వారి [illegible] చిత్రం పూర్తి [illegible] విడుదల కాగలదు

కాంతారావు, కృష్ణ, విజయనిర్మల, విజయలలిత, రాజబాబు, సంధ్యారాణి ప్రధానపాత్రలు పోషిస్తున్న ఈ చిత్రానికి దర్శకుడు-జి. విశ్వనాథం

నవయుగవారి ద్వారా విడుదల అవుతున్న ఈ చిత్రానికి నిర్మాత డి. రామానాయుడు.

● అక్కినేని

ద్విపాత్రాభినయం

సురేష్ [illegible] తయారి చిత్రంలో [illegible] శ్రీ అక్కినేని ద్విపాత్రాభినయం చేయనున్నారు. ఇతర ముఖ్యపాత్రలలో జగ్గయ్య, నాగభూషణం, సత్యనారాయణ, రాము [illegible] విజయ, భారతి, ఋష్యేంద్రమణి, పండరీబాయి [illegible] నటి[illegible]రు

మరో ప్రపంచం

అక్కినేని [illegible] ప్రయోగాత్మక చిత్రం 'మరో ప్రపంచం' గాంధి జయంతి సందర్భంగా అక్టోబరు 2 వ తేదీన విడుదల చేయాలని సంకల్పిస్తున్నారు

[illegible] - [illegible] అక్కినేని [illegible] - అదుర్తి [illegible]

చైత్రమాసమ్

"నన్ను రక్షించండి. నాకు చచ్చి పోవాలని లేదు"

ఇవి అందాల అభినేత్రి మధుబాల చివరి మాటలు. ముప్ఫై ఆరవ సంవత్సరం నిండి పది రోజులైనా తిరగకుండానే అందమైన తన భౌతిక కాయాన్ని విడచి పెట్టి వెళ్ళిపోయిన మధుబాల 1945 నుంచి 1955 వరకూ వెండి తెరకు విజయంగా నిలుస్తూ వచ్చిన మహారాణి.

[illegible] ఆరోగ్యముతో ప్రొజ్ఞా [illegible] దిలీప్ కుమార్ [illegible] రాష్ట్రా [illegible] సామగ్రా [illegible] మధుబాల [illegible] ఎప్పుడు [illegible]

తుండా అవి [illegible] పోయిన [illegible] చిత్రాలు [illegible] ఉన్నాయి [illegible] తీస్తున్న 'జాలీ' [illegible] ఎం. వి. రామన్ దర్శకత్వంలో రంగుల్లో తయారవుతున్న 'జ్వాలా' [illegible] దేశంగా వీటికి వసేనా జరగలేదు. 'జ్వాలా' ఆగిపోవటానికి [illegible] కారణం [illegible] 1966 [illegible]

ఎం. ఎ. శెం. ర గో[illegible]

మధుబాల

నాయకుడైన రాజ్ కపూర్ తో అప్పట్లో కొన్ని ఫోటోలు పత్రికలో వేశారు. చూడటానికి ఎండుగా, ముత్యంలా అందంగానే వుంటే పూర్తిగా కోలుకోలేదన్న ధైర్యం కలిగింది అందరికీ.

ఏడేళ్ళ క్రిందటనుంచీ కిశోర్ కుమార్ ని వివాహమాడింది మధుబాల. అప్పటికి ఆమె పూర్వ ఆరోగ్యం (మాటేగా) పూర్తిగా తొలగిపోలేదు. కాని కొంత ఉపశమనం వచ్చింది. పెళ్ళైన రెండేళ్ళకు మధుబాలకు హృద్రోగం వుందని తెలిసింది. పూర్తిగా విశ్రాంతి తీసుకోవాలని వైద్యులు సలహా యిచ్చిన మీదట నటించడం మానివేసింది. అప్పట్లో కొంతవరకు జరిగి వున్న 'షరాబీ' చిత్రం మాత్రం 'డబుల్'తో పూర్తిచేసి విడుదల చేశారు. ఈ రెండు చిత్రాలు మాత్రం యెప్పటికైనా కోలుకుంటుంది కదా అని ఆపి పెట్టారు. అర్ధాంతరమైన చిత్రాలలో 'జ్వాలా' విడుదల కావచ్చుగాని 'చాలాకీ' మాత్రం వెలువడటం అసంభవమని తెలిసిన వారి అంచనా.

మధుబాల బేబీ ముంతాజ్ గా కొన్ని చిత్రాలలో నటించింది. వాటిలో చెప్పుకోదగినది బాంబే టాకీస్ వారి 'బసంత్'. ముంతాజ్ శాంతి, ఉల్హాస్ తనయగా నటించటమేకాక నృత్యంచేస్తూ కొన్ని పాటలూ తన స్వంత కంఠంతోనే పాడింది. వయసు వచ్చిన తరువాత నాయికగా మొదటి చిత్రం కిదార్ శర్మ నిర్మించిన 'నీల్ కమల్'. ఇందులో రాజ్ కపూర్ కూడా నాయకుడిగా మొదటి అవకాశమే. 1947 లో విడుదలైన ఈ చిత్రం పరాజయం పొందినది. కాని తర్వాత రాధాకృష్ణగా నటించిన 'అమర్ ప్రేమ్' కూడా అంతంత మాత్రంగానే వున్నా, మధుబాల వెనుకబడకుండా కాపాడినది ఆమె అందం.

భలే అబ్బాయిలు లో నూతన తార

[illegible] తెలుసు [illegible] ప్రొడ్యూస్ చేసిన [illegible] 'మహల్' [illegible] అశోక్ కుమార్. [illegible] విజయాన్ని, ప్రశంసల [illegible] ఈ చిత్రం సాధించిన [illegible] మధుబాల ధృవతార [illegible] వెలగటం మొదలుపెట్టింది.

"కథానాయకుడు"లో "కథానాయకుడు" రామారావు

మొత్తం మీద మధుబాల [illegible] లలో నటించి [illegible]. వాటిల్లో 'తీరందాజ్', 'సాకీ' వంటి [illegible] చిత్రాలూ వున్నాయి. 'బాయ్ ఫ్రెండ్' 'హాఫ్ టికెట్', వంటి తేలిక చిత్రాలు వున్నాయి 'చల్తీ కా నామ్ గాడీ', 'అమర్', 'మిస్టర్ అండ్ మిసెస్ 55' 'మొగల్ ఎ ఆజం' వంటి ఉత్తమ చిత్రాలూ వున్నాయి.

దిలీప్, మధుబాల జంట మొదటి [illegible] [అమర్, మొగల్ ఎ ఆజం, తరానా, సంగ్దిల్] ఆనాటి ప్రముఖ నటులందరితోనూ విజయవంతమైన చిత్రాలలో పాల్గొన్నది. మధుబాల, దేవానంద్ [కాలా పానీ, షరాబీ,] మధుబాల, అశోక్ కుమార్ [ఏక్ సాల్, మహల్, చల్తీ కా నామ్ గాడీ] ప్రదీప్ కుమార్ [షిరీన్ ఫర్హాద్, యహూదీ కీ లడ్కీ, రాజ్ హఠ్], షమ్మీకపూర్ [రైల్ కా డిబ్బా], భారత్ భూషణ్ [బర్సాత్ కీ రాత్, గేట్ వే ఆఫ్ ఇండియా, ఫాగున్] వీరందరూ మధుబాల నాయికగా రాణించిన వారే.

కిషోర్ కుమార్ తో 'ఢాకే కీ మల్మల్', 'హాఫ్ టికెట్', 'ఝుమ్రూ', 'మెహలోం కే ఖ్వాబ్' 'హౌరా బ్రిడ్జ్' ఇత్యాది చిత్రాలలో నటించింది.

తన తండ్రి అతుల్లాఖాన్ అధ్వర్యాన 'నాతా', 'మెహలోం [illegible]

సప్తస్వరాలులో కాంతారావు, రాజశ్రీ

"ఫ్యాక్" ఇతర చిత్రాలు నిర్మించింది. ఇవి అంతగా విజయాన్ని సాధించనందున నిర్మాణకార్యక్రమానికి స్వస్తి చెప్పడం జరిగింది

మధుబాల నలుగురు అక్కచెల్లెళ్ళు అందరిలోకి చిన్నది "హాంటెడ్ జమా" చిత్రంలో నటించింది. అలాగే స్విన్ "రైల్ కా డిబ్బా" చిత్రంలోను "మదర్ డియర్" "జిన్ దేశ్ మే గంగా బహతీ హై" చిత్రాలలోనూ నటించారు. వీరందరిలోకి మధుబాల పోలికలు ప్రస్ఫుటంగా వున్న మధుబాల తీరు సాయివేరు.

కడపటి విడుదలైన మధుబాల చిత్రం "షరాబి"

ఇటువంటి తారకు 36 ఏళ్ళకే నూరేళ్ళు నిండటం విధివిలాసం.

"కథానాయకుడు" లో

జయలలిత

బొమ్మలు చెప్పిన
కథలో
విజయనిర్మల